

STO TISOČ BRALCEV V KNJIŽNICI GROSUPLJE

Občinski upravi se je končno vendarle uspelo dogovoriti z dediči Koščakove hiše, kjer so prostori knjižnice Grosuplje, in odkupiti celotno stavbo. Knjižnica, ki obratuje na komaj 200 kvadratnih metrih, bo z ureditvijo podstrešja in kleti pridobila dodatnih šesto kvadratov prostora. V zgornjem nadstropju se bo po novem nahajal čitalniški oddelek, v podzemlju bo shranjena domoznanska literatura, v steklenem paviljonu ob knjižnici pa bo prostor, namenjen bralcem ali naključnim obiskovalcem. Občina, je pojasnil župan Janez Lesjak, je za odkup namenila okoli 15 milijonov sredstev. Ureditev je vsekakor potrebna, saj je knjižnico v lanskem letu obiskovalo skoraj sto tisoč uporabnikov. K pogovoru smo povabili v.d. ravnateljico Knjižnice Grosuplje Rožo Kek.

Knjižnica Grosuplje deluje v neustreznih razmerah, sedaj pa se ji končno obeta prenova. Kaj bo slednje prineslo vam in vašim uporabnikom?

Tega se zelo veselimo, tako v imenu bralcev kot zaposlenih. Največ pripomb naših uporabnikov je ravno na slabe prostorske pogoje, zaradi premajhnega števila čitalniških mest, nimamo prostora za mirno študiranje, premalo je računalniških mest in prevelika je utesnjenost med policami.

So vaši bralci prikrajšani za nove literarne in druge vire zaradi prostorske utesnjenosti?

V knjižnici se trudimo, da pridobimo vse gradivo, ki je za naše uporabnike aktualno, vsega, kar izide, pa ne moremo kupiti v primernem

Roža Kek, v.d. ravnateljica Knjižnice Grosuplje. (Foto: B. P.)

Nadaljevanje na strani 18

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE BO LETOS PRAZNOVALA...

Glasbena šola Grosuplje se v preteklem letu lahko pohvali z razširitvijo glasbenega izobraževanja na Škofljico. Sedaj je kot pomembna kulturna in izobraževalna ustanova prisotna že v štirih občinah. Letošnje šolsko leto je število učencev povečala nad petsto, v aprilu pa se učenci in učitelji pripravljajo na slovesno obeležbo tridesetletnice delovanja. O minulem obdobju, predvsem pa o dosežkih in načrtih smo se pogovarjali z ravnateljem Francem Korbarjem.

Glasbena šola Grosuplje je z novim letom stopila v tretje desetletje vzgoje in izobraževanja glasbene mladine v Grosupljem in okoliških občinah. Kako nameravate proslaviti jubilejno leto?

Pred nami je ogromno dela in skrbi ter odgovornosti. Izdali bomo tri CD-je. Na enem bodo izdelki naših najboljših učencev, na drugem posnetki komornih skupin in učiteljev, tretji CD pa bo posvečen pihalnemu

orkestru. V mesecu aprilu bomo pripravili glasbeni teden, na katerega bomo povabili druge glasbene šole in skupine, med drugim tudi Akademski pevski zbor Glasbene matice, institucije, ki predstavlja začetek glasbenega izobraževanja in prve glasbene šole na Slovenskem.

Je trideset let prisotnosti v našem prostoru dalo določene rezultate? Kako pomembna ustanova je glasbena šola kot izobraževalno-vzgojna institucija?

Mislím in upam, da imamo ob strani veliko pristašev, ki živijo z nami. Rad bi se zahvalil donatorjem, ki so nam doslej pomagali ob različnih koncertih. Na vseh koncertih in krajih je potrebno imeti denar, da lahko realiziraš različne načrte.

V lanskem letu je bil odprt nov oddelek na Škofljici, s čimer je baza učencev še narasla. Ali začetki glasbene dejavnosti v sosedski občini napovedujejo njen uspešen prodor?

Nadaljevanje na strani 18

Kadar postane ... KULTURA ODLOČNO ŽIVA.

Po dolgem času, ali morda kar prvič, smo tudi v krajevni skupnosti Št. Jurij doživeli čisto pravo krstno uprizoritev. V soboto, 29. 11. 2003, smo si v kulturnem domu v Mali vasi lahko ogledali premiero veseloigre KULTURA ODLOČNO ŽIVA, v izvedbi Kulturnega društva Št. Jurij. Napisal in režiral jo je Rudi Podržaj, ki je pred kratkim pri založbi Mladinska knjiga objavil tudi svoj prvenec Begave melodije dnevov.

(Veselo)igra v treh dejanjih se ukvarja s kulturno manifestacijo v sodobnem slovenskem prostoru, ki pa se kot taka ne more izogniti slovenski aktualni politični realnosti. Tako se med zibanjem levo in desno med gledalce izmuzne prenekatero pereče dejstvo, ki na šaljiv način razkriva tudi na kulturnem področju razrasle težave slovenske ne-sprave.

Prvo dejanje se odvija v znamenju priprav na proslavo občinskega praznika. G. Čebul, idejni vodja proslave, skuša med neprosto-voljne prostovoljce razdeliti primerne točke za to priložnost, a se kmalu izkaže, da kulturo vidi vsak po svoje.

V drugem dejanju se vrši glamur, sama proslava, niz recitacij in nerodnih zapletov. Posebnost tega dejanja je, da so gledalci povabljeni k ploskanju - tako nehoti postanejo igralci tudi sami, navidezni slavljenci na navidezni občinski proslavi.

Končni obračun nas hoče potolažiti z razkritjem, da se Slovenci vendarle ne sovražimo čisto zares. Ne, samo delamo se, da bi se sploh lahko nekako («normalno») pogovarjali. Kot najpomembnejše pa g. Čebul lahko na koncu olajšano oznaní neprosto-voljnim pros-

tovalcem, da je važno predvsem to, da so ljudstvu in medijem dokazali, da je v njihovi občini KULTURA ODLOČNO ŽIVA.

Tako je osem igralcev slikovito oživilo prepoznavne značaje slovenske kulturniške srenje, konzervativne in liberalne, zadržnjene, kratkovidne... Pri čemer je zanimivo, da vendarle ni vsak od njih tako zelo prepričan v svoji ozki prav, pač pa jim zagovarjanje le tega včasih narekuje položaj, ki ga pač kdo ima. Prva, širši publiki predstavljena igra našega domačega avtorja Rudija Podržaja, je vsekakor vredna ogleda, saj je aktualna in dobro odigrana.

Za pokušino pa naj bo ena izmed pesmi, ki spadajo k delu.

Katja Trontelj

Risto Leonardi
JE BRAT ALI GAD?

Pred tabo stoji; je li brat ali gad? A posluš' kaj ti modrec veli sivobrad: da naravo bi pravo njegovo dognal, iz oglov različnih poglej - in bo prav!

Poglej ga, mladiča, poglej ga, tatiča! Poglej, kako uhlike v trobljo krivi, da jezico v tebi morda zasledil!

Poglej ga, berača, poglej ga, glumača! Poglej, kako jezik nedolžno vrti, da v tebi potihno res jeza kipi!

Poglej ga, lažnivca, poglej ga, kradljivca! Poglej, kako s srdom se tvojim igra in s tvojimi živčki kako se sladka!

Toda zdaj, Večnomlad, poglej še enkrat! Pred tabo pokveka je skrta v človeka, ki v petem kolenu morda ti je brat in v vojnih razmerah imel bi ga rad.

Torej ... brat ali gad? Ker že jutri na Had morda gresta veslat' in v senčno se vodo z raki igrat'!

Grosuplje, kulturni dom, sobota, 7. februar, ob 17. uri
OSREDNJA SVEČANOST OB SLOVENSLEM KULTURNEM PRAZNIKU
s podelitvijo Jurčičevih priznanj kulturnim društvom, skupinam ali posameznikom, ki ljubiteljsko ali poklicno prispevajo k razvijanju kulture in ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti v občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.
Kulturni program bodo oblikovali:
- gledališka igralka in režiserka Simona Zorc Ramovš,
- Bogdana Herman (interpretacija slovenskih ljudskih pesmi)
- in orgličar Robert Ivčič.
Več o nagrajencih - v naslednji številki Odmevov!

Organizacijski odbor za proslavo 500 letnice šole v Šmarju
in Kulturno raziskovalno društvo Turenček
vas vabita na predvečer slovenskega kulturnega praznika na
KONCERT ZDRUŽENIH ZBOROV IZ DEKANJE GROSUPLJE,
ki bo v soboto, 7. februarja 2004 ob 19. uri
v avli Osnovne šole Šmarje-Sap.
Koncert bo posvečen slovensko-amerškemu slavčku
in šmarskemu rojaku Ivanu Zormanu.
Vijudno vabljeni!

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07
4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO. **PRODAJA:**
* REZERVNIH DELOV
ZA VSE VRSTE
OSEBNIH VOZIL,
* DODATNA OPREMA,
* MOTORNA OLJA
ZA OSEBNA IN
TOVORNA VOZILA,
* AUTOPLASKI

SERVIS IN PRODAJA KOLES
OPREMA ZA PROSTI ČAS BRUŠENJE IN
MONTAŽA SMUČI
Šprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/ 7871 482 GSM 041/668 788

Glasilo
prebivalcev
občine
Grosuplje

Letnik
XXXIX
številka 1-2
januar-februar
2004

MOJSTRI IZ PEKARNE

ČE GA BOŽAŠ, JE KRUH LEPŠI

"Mojster pek mora poznati vse faze priprave kruha, z delom in odnosom do kruha pa pokaže, da je tega naziva resnično vreden"

"V prostem času rad balinam in kegljam. V preteklosti smo s kolegi iz Pekarne Grosuplje v balinanju sodelovali v občinski ligi in večkrat tudi zmagali."

Naziv "mojster" je priznanje, ki je pekom posebno v ponos. A kakšna je pot do njega?

Janez Finc, mojster pek iz Pekarne Grosuplje je naredil prvi korak k temu pred štiridesetimi leti, ko je spekel svoj prvi hlebec.

Njegov mojstrski naziv je vse prej kot naključje, čeprav se je Janez Finc kot 17-letni fant v pekarnstvu znašel povsem po naključju. Poklic mu je do danes zlezal že povsem pod kožo, njegovo znanje pa je tako bogato, da ga lahko posreduje mladim pekovskim vajencem, ki pridejo v Pekarne Grosuplje. Kot mojster pek jih uči ročne priprave kruha, uvaja pa jih v vse faze priprave kruha in pekovskega peciva, predvsem pa jim skuša posredovati ljubezen do kruha in pekovskega poklica. "Učim jih, da se morajo delu posvečati in biti vestni, kajti to odlikuje dobrega peka", pravi Janez Finc. V šali pa dodaja, da moraš tudi kruh lepo pobožati, da bo na koncu lepši in boljši.

V pekarni opravlja še eno odgovorno delo. Kot vodja izmene usklajuje delo ostalih pekov, pogosto jim pomaga z nasveti in ves čas skrbi, da celotna proizvodnja poteka skladno z zahtevnimi živilskimi in tehnološkimi standardi. Pri delu večkrat sodeluje tudi s tehnologiji, saj mu ti predstavljajo nove recepture, ki jih nato posreduje pekom. Ročno delo se mu zdi zelo pomembno, saj verjame, da kruh naredijo dobre roke in ljubezen, zato je kar samoumevno, da sodi med peke, ki so spretni pri pripravi različnih pletenih izdelkov iz testa. Na delo v treh izmenah se je že povsem privadil, ob tem pa pripomni, da je tudi delo pekov precej lažje kot nekoč, predvsem zaradi najsodobnejše tehnološke opreme, ki jo imajo v grosupeljski pekarni.

Mojstru Janezu prostega časa ne primanjkuje. Takrat najraje gobarji ali balina, nekoč je tudi kegljal. Zelo rad se odpravi na vikend, kjer skupaj z ženo skrbita za manjši sadovnjak in gojita jabolka in hruške. Ni ga lepšega kot so sadovi dela, ki ga opravlja s srcem, bi lahko zaključili skupaj z mojstrom, ko opazuje znanje mladih pekov ali pobira sadove s svojih sadnih dreves.

Pekarna
Grosuplje

Sprejet Pravilnik o pogojih in merilih za SOFINANCIRANJE IZVAJALCEV LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA

Obseg in področja, ki jih pravilnik vključuje, so v naši občini zelo široki. Zajetih je več kot 20 športnih panog, nekatera tudi z ambicijami, ki v posameznih področjih segajo celo do 1. lige.

Uvodoma je **Andrej Cevc** - sekretar Zveze športnih organizacij Grosuplje - povedal, da je pri rednem pregledu republiški inšpektor ugotovil pomanjkljivosti in neuskaljenosti sedanjega občinskega pravilnika z veljavno zakonodajo. Ugotovljena pomanjkljivost se je predvsem nanašala na plavalne tečaje, čeprav naj jih v novem zakonu ne bi bilo več, a inšpekcija trdi, dokler je v zakonu tako določeno, morajo biti tudi plavalni tečaji usklajeni navedeni v občinskem odloku. Med programi športne vzgoje otrok in športne vzgoje mladine tudi ni bilo meril za športno vzgojo otrok in mladine s posebnimi potrebami. Iz kriterijev ni bila razvidna prilagoditvenost programov športne vzgoje otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport, glede na obseg z vidika specifičnosti športnih panog.

V pravilniku so določeni pogoji, kriteriji in postopki za vrednotenje in razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje programov športa v Občini Grosuplje (1. člen pravilnika). Pravico do sofinanciranja športnih programov imajo izvajalci, ki imajo: sedež v občini, zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti, urejeno evidenco o članstvu in o plačani članarini in če so registrirani po Zakonu o društvih (2. člen). Izvajalci športnih programov so športna društva, zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezno območje oz. panoge, zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu, ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne, vrtci in osnovne šole. Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju nacionalnega programa (3. člen). Potrebna sredstva za izpeljavo nacionalnega programa športa določijo in zagotovi občinski svet. Občinski svet uvrsti v letni program športa vse tiste vsebine nacionalnega programa, ki so pomembne za občino in upošteva tradicijo, dosežke in posebnosti športa v občini. Če sredstva, ki so na razpolago za izvedbo letnega programa, ne zadostujejo za realizacijo nacionalnega programa v posameznem letu v celoti, se v letnem programu upoštevajo prednostne naloge (4. člen).

Pravilnik nadalje razvršča športne dejavnosti, govori o pogojih, prioritetah in načinih za kandidiranje in izpeljavo javnih razpisov za pridobitev sredstev, poročanju o izvedenih programih. Če izvajalci ne izpolnijo obveznosti, določenih s pogodbo, se jim za ta del programa ukinejo finančna sredstva. Določa tudi, da je vrednost sofinanciranih športnih programov in nalog odvisna od vsakoletnih razpoložljivih sredstev v občinskem proračunu za posamezno področje športne dejavnosti. Vrednost programov in nalog je po pogojih, kriterijih in normativih, ki so opredeljeni v prilogi tega pravilnika, izražena v točkah. Vrednost točk po posameznih programih in nalogah so različne in se določijo po sprejetem proračunu za vsako leto posebej.

Pogoje, kriterije in normative za vrednotenje športnih programov so svetniki prejeli v posebni prilogi, ki je sestavni del pravilnika. Spreminjajo in dopolnjujejo se glede na spremembe tekmovalnih programov oziroma sistemov nacionalnih panožnih zvez. Dopolnila in spremembe predlaga Predsedstvo Zveze športnih organizacij Grosuplje, sprejema pa občinski svet.

Dr. **Peter Verlič** (SDS) je v imenu odbora za družbene dejavnosti povedal, da so imeli kar nekaj pripomb. Iz zapisnika je bilo razvidno, da

je odbor predlagal spremembo naslova, ki smo jo zapisali v naslovu prispevka. Pripombe pa so se v glavnem nanašale na slovnično in stilno izrazoslovje. Dotatno so v razpravi ugotovili še, da je v zapisniku odbora izpadel popravek glede točkovanja po kategorijah: člani, organizirane skupine in temovalne skupine ter da mora namesto »javne ustanove« biti zapisano »pravne ustanove«.

Jože Intihar (LDS) je v razpravi ugotavljal, da se s tem pravilnikom dotikajo aktualnih proračunskih postavk, ki znašajo skupaj okoli 5 mio sit in ne celotnega financiranja športa v občini.

Jožeta Šircija (NKG) je zanimalo, kako je s samim financiranjem celotnega športa v občini. Menil je tudi, da klubi, ki plačujejo igralce, delajo škodo v grosupeljskemu športu. V nadaljevanju je vprašal, ali morda prihaja tudi do zlorabe porabe javnega denarja. Prav tako je tudi **Dejana Vugo** (LDS) zanimala kontrola porabe sredstev.

Dare Gabrijel (LDS) je glede racionalne porabe denarja dejal, da vsa registrirana društva dajejo poročila in so kontrolirana. Denar je namenjen od populacije cicibanov pa do mladinskih športnih skupin. Vse članske in rekreativne skupine pa imajo na voljo samo prostor in morajo za ostalo delo pridobiti sponzorska in donatorska sredstva. Gre pa za razmerje približno 30 % iz proračuna in 70 % iz sponzorskih sredstev.

Dr. **Peter Hostnik** (N.Si) je dejal, da je program treba podpreti, kar pa se tiče športa odraslih, če izrinja mladinskega, je treba nekaj narediti. Odrasli naj si šport sami financirajo!

Alojz Verbajš (SDS) je menil, da so izhodišča dobra in da mora pravilnik zaživeti v praksi. Porabo denarja pa bi bilo morda res dobro pogledati po posameznih klubih.

G. Cevc je odgovoril Intiharju, da niso spreminjali vsega pravilnika. Pojasnil pa je tudi, da so z dopolnilom prilagodili tabelo za izračun ovrednotenja predvsem v prid društvom, ki se ukvarjajo s tekmovalnimi dejavnostmi. Delitev točk bo odslej naslednja: na vsakega člana, ki bo plačal članarino 5 točk, vsaka organizirana vadbena kupina z tekmovalnimi dejavnostmi 200 točk in vadbena skupina, ki bo tekmovala, 500 točk. Res pa je, da prihajajo nova društva z velikimi finančnimi apetiti, katerih dejavnosti pa občina ne bo mogla zadovoljiti. Članskim ekipam bodo do nadaljnjega odobrili le prostor, sredstva pa se ne bodo nakazovala za posamezne igralce. Osebnost se zavzema, da se ne stimulira 1. lige, ker Grosuplje enostavno tega ne zmore. Glede razpisov in kontrole denarja je pojasnil, da občina z izvajalci podpisuje pogodbo, v kateri je naveden program izvedbe. V občini je 31 klubov in preko 60 vadbениh skupin, en strokovni delavec pa jih ne more v celoti nadzirati. Sicer pa imamo za te zadeve druge institucije.

Župan **Janez Lesjak** je nato dal na glasovanje pripombe, ki jih je dal odbor za družbene dejavnosti. Predlog z dopolnili, ki niso bili v zapisniku, je podprlo 24 svetnikov, osnutek z dopolnili pa prav tako. Glede na visoko soglasje je nato župan dal na glasovanje prekategorizacijo osnutka v predlog, ki so ga svetniki prav tako soglasno podprli.

Jože Miklič

SOŽITJE MED MESTOM IN PODEŽELJEM

Občinski svet je na svoji seji 17. decembra 2003 pristopil k sodelovanju pri Razvojnem programu podeželja pri projektu Sožitje med mestom in podeželjem. S tem se je zavezal, da bo v občinskem proračunu za leto 2004 zagotovil potrebna sredstva za 1. uvajalno fazo razvojnega programa podeželja ter poskrbel za približno 6 % predvidenih sredstev za pripravo projekta v višini približno 500.000 sit.

Župan **Janez Lesjak** je povedal, da je pri razvojnih programih podeželja občina Ljubljana precej naprej, v občini Grosuplje pa so se pred leti začele priprave na nekatere projekte kot je CRPOV (Celoviti razvoj podeželja in obnova vasi) na Radenskem polju. Bistvena novost v zadnjih letih pa je, da se v morajo v take projekte povezovati najmanj tri občine. Zato je ta projekt namenjen za območje Ljubljane, Škofljice, Iga in Grosuplje in se trenutno sofinancira iz ministrstev, sočasno pa se projekt vključuje v projekt Ljubljanske razvojne agencije.

Vsebine projektnih aktivnosti obsega t.i. uvajalno fazo, ki po predlogu traja 12 mesecev. Za doseg glavnega cilja projekta, osredotočeno na področja razvoja kmetijstva, turizma in dopolnilnih dejavnosti, bo potrebno opraviti vrsto aktivnosti (ocenjevanje kvalitete pokrajine, naravne in kulturne dediščine ter določanje njihove zmogljivosti, fizično načrtovanje, analizo trga, načrtovanje promocije in interpretacije, izobraževanje lokalnih koordinatorjev in ostalih udeležencev v procesu načrtovanja, evidentiranje podjetniških priložnosti, ocenjevanje kvalitete servisnega in uslužnostnega sektorja itd...).

Poleg oblikovanja skupne razvojne vizije obravnavanega območja naj bi projekt predvidel še izdelavo razvojnega programa in opredelitev projektov ter aktivnosti za izvedbo, s ciljem ohranjanja poseljenosti in dviga življenjske ravni podeželskega prebivalstva ter iskanja novih delovnih mest na obravnavanem območju. Projekt bo občini lahko služil kot pripomoček pri načrtovanju lastne strategije razvoja. Hkrati bo občina in njeni prebivalci pridobili novo možnost dodatnega sofi-

nanciranja projektov, tako z nacionalnega nivoja in tudi iz EU.

Iz razprave: **Alojz Verbajš** (SDS) Odbor za gospodarstvo se je odločil, da projekt podpre. Ker gre večinoma za kmetijska področja, naj se jih tako opredeli tudi v proračunu. Dr. **Miro Kranjc** (LDS) je menil, da je gradivo za sejo slabo pripravljeno. Iz njega ni razvidno, kakšni bodo izvedbeni rezultati. **Božo Predalič** (SDS) je menil, da takšne projekte v občini nujno potrebujemo, vendar pa se je strinjal z dr. Kranjcem, da je gradivo slabo pripravljeno. **Anton Perme** (SLS) se je dotaknil naslova Sožitje med mestom in podeželjem. Ljubljana je začela in privabila meščane na podeželje. V naši občini pa je opazil celo, kje je fizična meja občine, kar kaže na neke vrste nerazvitost, saj je npr. infrastrukturna opremljenost slabša od okoliških občin. Meje se morajo zmanjševati! Zato je absolutno podprl projekt.

Svetniki so se nato v nadaljevanju strinjali, da je treba začeti s takim projektom.

Župan je na pripombe o slabo pripravljenem gradivu pojasnil, da je obširno gradivo na občino prišlo pred desetimi dnevi, skrčenega pa je bilo nato nemogoče dopolniti. Cel projekt (v papirni obliki) bo stal 10 mio, občina Grosuplje pa bo v tem deležu plačala 500 tisoč sit in še nekaj dodatne članarine. Nosilec projekta je Center za razvoj malega gospodarstva iz Ljubljane. Za posamezne izvedbene projekte pa se bodo na občinskem svetu morali odločati sproti in za to tudi učinkovito razporejati proračunski denar.

Svetniki so z 22 glasovi soglasno sprejeli sklep.

Jože Miklič

O OSNUTKU PROGRAMA DELA OBČINSKEGA SVETA ZA LETO 2004

Glede na to, da je kar precej točk na posameznih občinskih uradih ostalo nerealiziranih iz različnih (nekaj tudi objektivnih!) vzrokov, bo treba vložiti še kar precej truda, znanja, volje in modrosti, da bodo ta dela opravljena. Ker naj bi se v tem letu tudi nekaj več pozornosti dalo »prostorskim in infrastrukturnim projektom«, bodo po mojem mnenju morali še posebej pospešeno delati na uradu za komunalno infrastrukturo in uradu za prostor. Precej bolj jasno pa bo to postalo po dokončnem sprejetju programa dela in (seveda) tudi občinskega proračuna.

Naj zato iz osnutka programa navedemo samo nekaj predvidenih nalog:

- Odlok o oglaševanju v občini Grosuplje,
- Odlok o vodooskrbi na območju občine Grosuplje,
- Sklep o povprečni gradbeni ceni, povprečnih stroških komunalnega urejanja in vrednosti stavbnih zemljišč na območju občine Grosuplje za leto 2004,
- Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje odpadnih in padavinskih voda,
- Odlok o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Grosuplje,
- Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti,
- Pravilnik o oddajanju občinskih stanovanj v najem,
- Program opremljanja stavbnih zemljišč izven prostorskih izvedbenih načrtov (PIN) na območju občine Grosuplje,
- Prometna ureditev občine Grosuplje (v skladu z 59. členom Odloka o ureditvi cestnega prometa),
- Sklep o objektih družbene infrastrukture, ki so v lasti Občine Grosuplje,
- Spremembe Pravilnika o intervencijah v kmetijstvu v občini Grosuplje,
- Odlok o neprometnih znakih v občini Grosuplje,
- Spremembe pravilnika o štipendiranju v občini Grosuplje,
- Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje za obdobje 1996 - 2000, sprememba 2001 (vloge občanov),
- Predlog odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za Občino Grosuplje,
- Predlog odloka o UrN upravni trikotnik,
- Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Nova šola Brinje,
- Predlog za javno razgrnitev odloka o ZN Mrzle njive II,

- Predlog za javno razgrnitev odloka o ZN Gospodarska cona - jug,
- Predlog za javno razgrnitev odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Gospodarska cona sever,
- Predlog za javno razgrnitev sprememb in dopolnitev UrN (LN) Zadrževalnik Bičje - Grosuplje,
- Predlog za javno razgrnitev ZN (LN) TOG III,
- Predlog za javno razgrnitev sprememb in dopolnitev UrN (LN) Pokopališče Grosuplje,
- Predlog za javno razgrnitev ZN (LN) Evrotrans,
- Predlog za javno razgrnitev UrN (LN) Špaja dolina,
- Predlog za sprejem ZN (LN) TOC III,
- Predlog za javno razgrnitev Strategije prostorskega razvoja občine,
- Predlog za javno razgrnitev Prostorskega reda občine,
- Predlog za sprejem odloka o ZN Mrzle njive II,
- Predlog za sprejem odloka o ZN (LN) Gospodarska cona-jug,
- Predlog za sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Gospodarska cona sever,
- Predlog za sprejem sprememb in dopolnitev UrN (LN) Zadrževalnik Bičje - Grosuplje,
- Predlog za sprejem sprememb in dopolnitev UrN (LN) Pokopališče Grosuplje,
- Predlog za sprejem ZN (LN) Evrotrans,
- Predlog za sprejem UrN (LN) Špaja dolina.

Poleg teh nalog so v programu predvidene tudi nekatere druge stalne naloge, verjetno pa bodo svetniki pri dokončnem oblikovanju predloga dodali še kakšno dodatno nalogo. Tako je k osnutku dr. **Miro Kranjc** (LDS) že dodal, da bi bilo treba sprejeti tehnična navodila za pripravo gradiv, s čimer se je strinjal tudi dr. **Peter Verlič** (SDS). **Jože Intihar** (LDS) si je želel, da bi občinski svet v prvo polletje vključil razvojno strategijo drobnega gospodarstva. **Matjaž Trontelj** (SLS) je predlagal uvrstitev v prvo polletje poročilo nadzornega odbora, dodal pa je še, da so se v Grosupljem volilne enote močno spremenile glede števila volilcev in bi jih bilo treba preurediti. Dr. **Peter Hostnik** (N.Si) želi, da se popravi pravilnik o občinskih nagradah in priznanjih, pa o štipendijah nadarjenih študentov, pa o financiranju pasjih zavetišč ter ponovno odločanje o zazidalnem načrtu Stari gasilski dom - nepokrita tržnica v Grosupljem. Osnutek programa je potrdilo 20 svetnikov.

Jože Miklič

SKAVTI PRINESLI LUČ MIRU IZ BETLEHEMA OBČINSKIM SVETNIKOM

Pred začetkom 13. seje občinskega sveta v sredo, 17. decembra 2003, so grosupeljski skavti in taborniki prinesli Luč miru iz Betlehema in prebrali poslanico Ustvari družino. Luč je pred prisotnimi svetniki občinskega sveta prevzel župan **Janez Lesjak**.

Jože Miklič

LETNA KONFERENCA OO SDS GROSUPLJE V PRIČAKOVANJU VOLILNEGA LETA 2004

Grosuplje, 22. decembra 2003 - Občinski odbor Slovenske demokratske stranke je tik pred božično-novoletnimi prazniki v Gasilskem centru sklical svojo letno konferenco.

Vabilu se je odzval tudi predsednik SDS Janez Janša in v uvodnem delu na kratko orisal aktualne politične razmere v iztekajočem letu. Poudaril je, da Slovenija še ni imela tako nizke gospodarske rasti, tako visokega zunanega dolga, tako ogromnega proračuna, tako velikega proračunskega primanjkljaja in tako arogantne oblasti, kot jo ima sedaj. V arogantnosti prednjači kar sam predsednik vlade.

Kot zgodovinsko pomembni odločitvi v iztekajočem letu je predsednik Slovenske demokratske stranke (SDS) izpostavil uspešno izvedena referenduma o članstvu Slovenije v Evropski skupnosti in NATU. Ta odločitev po Janševem prepričanju pomeni nadaljevanje korakov iz leta 1990, ko smo se Slovenci na plebiscitu odločili za samostojnost, zato bo leto 2004, ko bo Slovenija sprejeta v ES in NATO, v slovenski zgodovini zapisano z velikimi črkami. Vključitev v ES in NATO bodo spremljale tudi volitve v Evropski parlament, na domačem političnem prizorišču pa bo največja pozornost namenjena volitvam v Državni zbor.

V letu 2004 bo po Janševem prepričanju prišlo do prerazporeditve politične moči, ki se bo pokazala tako na volitvah v Evropski parlament kot tudi na državnoborskih volitvah. "Kako velike te spremembe bodo, je nevhvaležno napovedovati, vendar trendi kažejo, da bo do sprememb vsekakor prišlo. In to Slovenija tudi potrebuje," je poudaril Janez Janša. Ob tem je spomnil, da se je leto 2003 začelo z vložitvijo šestih zahtev Koalicije Slovenija za demokratizacijo slovenskega prostora, ki so izhajale iz ugotovitev, da v Sloveniji ni demokratičnega ravnotežja. Zahteve so vključevale pluralnost medijev, enakopravnejšo zastopnost vladne koalicije in opozicije v podjetjih in evro-atlantskih institucijah ter pravično razdelitev premoženja nekdanjih družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik SDS je opozoril tudi na slabo pripravljen predlog zdravstvene reforme in prepozno davčno reformo. "Trditve, češ da bomo po novem, če bodo zakoni sprejeti, vsi plačevali enako ali manj kot sedaj, v proračunu pa se bo nabralo več denarja kot sedaj, so žalitev za slovensko javnost. Od vlade pričakujemo, da bo bolj resno pospremila tako korenite reforme in jasno povedala, kdo izgubi in kdo dobi."

Kot je še dejal Janez Janša, vladna koalicija v volilnem letu ne bo sposobna sprejeti potrebnih ukrepov za ozdravitev javnih financ, saj ni primera v demokratičnih državah, kjer bi vladna koalicija pol leta pred volitvami sprejemala boleče ukrepe, ki pa so glede na stanje javnih financ v Sloveniji nujni.

Tudi udeleženci konference so se z vprašanji in mnenji aktivno vključili v pogovor in razpravo. Ko je predsednik OO SDS Grosuplje Božo Predalič sklenil pogovor, je sledila podelitev priznanj in nagrad SDS. Priznanja sta prejela Franc Avžin in Stane Zajc, bronasto vrtnico Lojze Verbajš, srebrno vrtnico pa dr. Peter Verlič.

Podelitvi priznanj je sledil uradni del konference. Poročila so podali predsednik OO SDS Grosuplje Božo Predalič, glavni tajnik in vodja Kluba svetnikov OO SDS Grosuplje Dušan Hočevar, predsednik OO SDM Grosuplje Mihael Hočevar in predsednica Nadzornega odbora OO SDS Grosuplje Valentina Vehovec. Prisotni so o poročilih tvorno razpravljali ter jih po koncu razprave tudi soglasno sprejeli.

Sledili so pozdravi in voščila gostov ter tradicionalno družabno srečanje s pogostitvijo. S kozarčkom rujnega smo ob zaključku starega leta nazdravili novemu.

Dušan Hočevar

Prešerna ljubiti pa se pravi ljubiti lepoto in resnico in pravico; ljubiti slovenstvo brez šovinizma in ljubiti človeštvo in vse narode brez hlapčevstva in poniževanja: enak z enakim.

Oton Župančič: Beseda o Prešernu mariborski mladini

**Vsem občankam in občanom, prijateljem in članom stranke
želimo prijetno praznovanje slovenskega kulturnega praznika.
Naj praznik obudi čut pripadnosti slovenskemu narodu.**

SDS

SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
Občinski odbor Grosuplje
Ljubljanska 66, Grosuplje

Tel./fax: 01/ 786 36 42

e-pošta: grosuplje.sds.si

Uradne ure:

vsak torek od 17. do 19. ure

SLOVENSKI JEZIK IN EVROPSKA UNIJA

2. del

V naših časih se stopnjuje vpliv angleščine: terminološki, imenski, besedni in funkcijski. Na temelju navedenih dveh načel jezikovne politike smo se uspešno izmikali uničevalnim procesom krealizacije, izgubi lastnega jezika zaradi pomešanja lastnega, domačega s tujim, obstaja pa velika nevarnost, da bo funkcijski obseg slovenščine v novi skupnosti zaradi komunikacijske moči in globalne širine angleščine krnjen tudi znotraj slovenske narodne skupnosti. Zato moramo sprejeti zakonska varovala, imeti državni organ za svoj jezik in vzgajati visoko narodno samozavest. Osnutek zakona o javni rabi slovenščine je pripravljen od leta 1999, vendar se je zataknil že na predparlamentarni stopnji. Močno mu je nasprotovalo tudi več slovenistov, med njimi Breda Pogorelec, predsednica delovne skupine parlamentarnega odbora za kulturo. V imenu svobodnosti posameznika odklanjajo možnost izvajanja kakršnih koli sankcij zaradi neupoštevanja javne rabe slovenskega jezika. Slavistično društvo pa jo je – kljub temu ali prav zaradi tega? – razglasilo za svojo častno članico! Seveda v zakonu ne gre samo ali predvsem za represijo, temveč predvsem in tudi za varovanje in uveljavljanje slovenščine. V Sloveniji so z zakonom zaščiteni deževniki pa mravlje, zelena žaba in še vrsta drugih živali, zaščiten je naravna in kulturna dediščina, javna raba slovenščine, arheološko, kulturno in identifikacijsko najpomembnejša dediščina in skupnostna stvaritev, pa ostaja tudi v slovenski državi prepuščena svobodni samovolji vsakega uporabnika in tujim, neprijaznim vetrovom globalizacije.

Leta 1918 smo dosegli enega od ciljev Zedinjene Slovenije: razbitje zgodovinskih dežel, zaradi katerih smo bili razkosani, jezikovna manjšina in v podrejenem položaju. Uveljavljeno je bilo narodno načelo ameriškega predsednika W. Wilsona, vendar smo izgubili velik del narodnega ozemlja: junija 1920 Porabje, oktobra 1920 južno Koroško, novembra 1920 Primorsko, Goriško in Tržaško. Beneški Slovenci so se že dobrih 50 let poprej odločili za Italijo, ne za povezanost z avstrijskimi Slovenci.

V belgrajski Kraljevini smo dobili popolno slovensko šolstvo, zlasti pomembna je bila univerza, katere nam Avstrija nikoli ni dovolila, dobili smo Akademijo znanosti in umetnosti, za katero je predsednik Leon Rupnik 1944 dosegel, da je dobila ime Slovenska, doživeli pa smo tudi novo razdelitev že tako zmanjšane narodnega ozemlja na dve državnopravni enoti ter unitaristično teorijo troedinega plemena.

Narodno-jezikovni napredek skupaj z elementi bratskounitarni teorije se je nadaljeval tudi v obdobju beogradske Federativne, dokler se ni leta 1991 po razpadu s sodobno Evropo povsem nekompatibilnega, človekovo dostojanstvo, njegovo politično, duhovno in gospodarsko svobodo zanikajočega komunističnega socializma uresničila država Slovenija. Pomenljivih trinajst let pozneje se je Slovenija odrekla samostojnosti. Prijatelj sodnik, ki mi ob analizah našega pravnega nerada sarkastično zatrjuje, da Slovenci moramo imeti nekoga nad sabo, bo kmalu zadovoljen: odslej bo zadnja pravna instanca Strasbourg. Zasluzki odvjetnikov se bodo nedvomno popravili.

Ozimni so oportunisti, že pet desetletij plavajo s tokom in ga karierno uspešno izkoriščajo. Njihovi dediči so si res demokratično pridobili vplivne pozicije. Pomladni so naivno prepričani, da bodo usedline polpreteklosti v belonški skupnosti izginile in da se bojo s tem izboljšale njihove možnosti za politični vpliv. Na večje razumevanje in boljši položaj računa tudi Cerkev. Povprečni Slovenec otroče naivno pričakuje boljši standard, mladi pričakuje večje možnosti za delo in nekajsto visokih plač v centralnih organih Unije, ki jih bo sicer plačevala Slovenija. Vlada skrbi, da so državljani dozirano seznanjajo, koliko da jim bo Unija dala, nič pa ne opozarja na velike stroške v novi državi, na visoke nove davke, na odtujitev mnogih in pomembnih suverenih funkcij, zakonodajnih in finančnih, na možnosti, da bojo pokupljena naša najboljša, najbolj donosna podjetja pa tudi poljubno veliki deli našega ozemlja. Slovenski parlament je prav servirno črta ustavno varovalo glede tujege nakupa narodnega ozemlja, ker je v Uniji varovanje narodnih interesov pač razglašeno za nacionalizem, vendar veliki nacionalistični apetiti našh sosedov niso zato nič manjši kot nekdanj.

Andrej Vovko piše, kako je nemška Südmarka konec 19. in na začetku 20. stoletja zbirala denar, načrtno nakupovala slovenska posestva ob avstrijski jugovzhodni meji in tam naseljevala nemške obrtnike ter dajala nemške najdenčke v dobro plačano domačo reajo. Družine so se morale zato obvezati, da bodo rejenci obiskovali nemško šolo. Če nemških ni bilo, so jih šulferajnovci ustanovili kot privatne, nato pa poskrbeli, da je skrb zanje prevzela država. Ta osvajanja je pretrgal razpadom Avstro-Ogrske. Enako mračno zgodbo o preprečevanju slovenskega pouku na Koroškem je v Pleterskega zborniku objavil Avguštin Malle. Kdor trdi, da so Avstriji ali Italijani zdaj kaj drugačni, slepi samega sebe. Metode in sredstva so zunanje morda drugačna, strategija pa je ista. Lucidni devetdesetletnik Boris Pahor, veliki branilec zahodnega roba slovenstva kot Odisej ob jamboru svari: Čez nekaj desetletij bo položaj v zahodnem delu Slovenije podoben položaju, v kakršnem danes živijo Slovenci v Italiji. Predsednik Slavističnega društva Slovenije Marko Jesenšek pa pričakuje po vstopu v Unijo odrešitev pred osmimi desetletji odpisanega dela slovenstva na Koroškem. Pri tem se ne sklicuje na nikakršno premoč, ampak samo na brezmejno odprtost. Podobne zablode in samoprevare se rojevajo tudi pri Slovencih ob italijanski meji: združevanje mest, naselij ne glede na mejo. Italijani so seveda zainteresirani, saj so gospodarsko in finančno močnejši. Sicer velja recipročnost: tudi Slovenci lahko kupimo katero koli nepremičnino v Avstriji ali Italiji ali drugje v Evropi – če bi seveda imeli več denarja kot Avstrijci, Italijani ali kateri drugi Evropejci Unije.

V Obločicah pri Črnošnjicah na Dolenjskem stoji lepo obnovljena kočevarska hiša, pravzaprav dom, ki ima na dvoriščni skali vklesan napis: Gottscheer Jugend. O kakem slovenskem napisu, ki bi kazal, da stoji hiša v Sloveniji, ni ne duha ne sluha. In Kočevrari so del stare avstrijske skupnosti na slovenskem ozemlju.

Jakob Müller

KAKO PRIPRAVITI PROJEKTE V OKVIRU EU PROGRAMOV?

Pogovor s Paolom Lamonom, solastnikom podjetja Bat iz Vidma (Udine) in direktorjem podjetja Eurofinance, podružnice Bata, ki je od jeseni 2003 v Ljubljani (Kotnikova 28, tel: 430 20 41; vodja projektov Karin Žvokelj).

Kaj nudi podjetje Eurofinance?

Nudimo strokovno pomoč pri pripravi vlog za razpise v okviru programov EU. S strankami se najprej pogovorimo o njihovi zamisli projekta. Naši strokovnjaki, ki so dobro podkovani o evropskih smernicah, podajo predloge in nasvete ter projekt pripravijo do takšne mere, da ima kar največje možnosti za uspeh. Vseeno zagotovila o odobritvi projekta strankam ne moremo dati, saj za sredstva kandidira veliko število projektov. V primerih odobritve projekta pomagamo tudi pri pripravi rednih poročil o poteku projekta.

Na katerih programih nameravate delati v prihodnje in kakšne so vaše izkušnje?

V Sloveniji se bomo osredotočili na Strukturne sklade, pa tudi Šesti okvirni program in ostale programe EU, ki bodo aktualni. V okviru podjetja Bat v Italiji pa smo posebej zadrženi za občino Udine. Obveščamo jih o tekočih razpisih EU, jim svetujemo in tudi pripravljamo vloge za razpise. Odobren je bil LIFE ENVIRONMENT program, pri čemer velja omeniti, da je vsako leto več kot 200 prošenj in da je odobrenih projektov le 10 %. Za občino Udine je bil odobren tudi projekt izobraževanja o projektnem vodenju, ki ga je financiral EU SOCIAL FUND. Naše stranke so tudi številne majhne občine v Italiji, npr. Milje (Muggia) blizu Trsta.

Pripravljamo smo tudi projekte v okviru programov INTERREG III A, KULTURA 2000, trenutno pa je aktualen PRIME, financiran v okviru programa PHARE, ki poteka pod okriljem PCMG (Pospeševalni center za malo gospodarstvo). Smo člani konzorcija in si prizadevamo za razvijanje podjetniške mreže na Primorskem. Še posebej si prizadevamo za povezovanje med Italijo in Slovenijo.

Kako je s plačilom ob pripravi vloge za razpise EU programov?

Priprava vloge stane med 1500 do 2000 evrov, v primeru odobritve projekta pa gre za določen procent dodeljenih sredstev.

Kaj menite o možnostih, da bi moral koristnik vrniti prejeti denar, in kako je s pravilom, da bi moral 1 vloženi evro dati 1,33 dodane vrednosti?

Koristnik sredstev mora na začetku projekta sam vložiti določeno vsoto svojih sredstev, ki je odvisna od vrste in velikosti projekta. Če hoče dobiti sredstva iz EU, mora dokazati s finančnim poročilom, da je plačal, v primerih, ko nima denarja, pa mora imeti garancijo od banke. Če ne dokaže svojega vplačila, denarja ne dobi.

Cilj projektov je, da bi en vloženi evro v določenem času dal 1,33 dodane vrednosti. To je mogoče dokazati pri nekaterih projektih, ne pa pri vseh, npr. pri projektih javne uporabe.

Denar morajo posamezniki vrniti zlasti v primerih, ko ne ustrezajo predpisanim zahtevam. Tudi od ministrstev lahko zahtevajo vrnitev denarja v Bruselj, če se niso na pravi način uskladila z EU pravili.

Pogovarjala se je Judita Gosar, Celota, zavod za razvoj

EVROPA V KNJIŽNICI GROSUPLJE

Informacijski center delegacije evropske komisije Center Evropa je v sodelovanju s Knjižnico Grosuplje izvedel strokovno predavanje o bistvenih vsebinah Evropske unije.

Slovenija se bo evropski družini 15 držav članic pridružila s prvim majem, ko bo skupaj z desetimi kandidatkami srednje in vzhodne Evrope postala polnopravna članica evrointegracij. Slovenci bomo jezikovno, kulturno, nacionalno in geopolitično izpopolnili družino s 455 milijoni prebivalcev, kar bo Evropo umestilo pred Kitajsko in Indijo ter za ZDA in Japonsko. Center Evropa je zadržan za posredovanje informacij v zvezi z EU, njenimi institucijami, cilji in možnostmi, ki jih bo ponujala Evropa odprtih vrat, enotnega trga, gospodarske stabilnosti in boljše življenjske kakovosti. Ali bo res tako, se bomo Slovenci lahko prepričali že čez slabe tri mesece.

Brigita Bajuk je razložila osnovne pojme Evropske unije. (Foto: B. P.)

Barbara Pance

VGA (Velikoupejska Gostilniška Agencija) vas (DEZ)informira

**POSEBNA PRENOVLJENA
PREDVOLILNA
PROGRAMSKA PODMENA**
Posamezni posvetniki predlagajo prav posebno podmeno poredniku. Pa povedo potihno pomembne parametre:

"Prvo: Popiši prazen papir, pristavi program posvečenim! Pagata pravega postavi, parafrate paralogiziraj, pripravi pat partijo, pa parafriziraj pravo! Piši prvim paradirajočim, pripenjaj pankelje pravim, progresivno papagajsko ponavljaj. Popularni politiki pedale poganjaj, pa packarje polakiraj! Parolarско-patetično piši, prelepi pamflete posvečenim, pavšalno parfuma pošteno po pajzlu polij! Potrošništvo povišaj, pretekle

patrone pohvali, pozerje poslušaj! Postani prislednik piedestalskim povzpetnežem, pa pravim poslovnežem, pavom pravim! Poženi pajkaj, predvsem pa paniko poganjaj! Policajsko preganjaj pogumne! Počisti poštene, pobriši pokončne, patriotom paranojo pripiši, preobčutljive pod poden pometaj! Pamet pospravil, pasivno pregretim prisedaj! Pojdi pod partijski pajčolan! Pa postaneš paladin, pajac, pa pavliha pravil... Potem pridejo paradiz, parnas - pa pare. Potem pa paberkuješ pod posvečeno politiko preklemansko pošteno." Jžežek Zagraški

Na podlagi 43. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Dobropole (Ur. l. RS, št. 55/02), 43. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Grosuplje (Ur. l. RS, št. 55/02) ter 43. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica št. 3/02) je Nadzorni svet Javnega komunalnega podjetja Grosuplje na svoji 13. seji dne 11. 12. 2003 sprejel

PRAVILNIK O NAČINU ODVOZA IN ODSTRANJEVANJA KOMUNALNIH ODPADKOV NA OBMOČJU OBČIN DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA

1. člen

S tem pravilnikom se določijo: - način ravnanja s komunalnimi odpadki s podrobnejšo obrazložitvijo posameznih pojmov, uporabljenih v Odloku o ravnanju s komunalnimi odpadki in v tem pravilniku, - normativi za izvajanje javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

2. člen

Izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (v nadaljevanju - izvajalec) opravlja:

- Ločeno zbiranje preko posebnih zabojsnikov za organske odpadke in ostanke komunalnih odpadkov, ekoloških otokov, zbiranja in prevzema kosovnih odpadkov, zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.
- Odvoz odpadkov s specialnimi vozili po urniku izvajalca ob upoštevanju določil ločenega zbiranja odpadkov.
- Pred obdelavo odpadkov na sprejemni ploščadi prebiralnice, kjer se ločeno zbrani odpadki odložijo, prebere na snovne frakcije, po potrebi stisne ali termično obdelava, časovno skladišči in preda specializiranim odjemalcem. Organske odpadke pa preda na kompostarno.
- Odlaganje ostanke komunalnih odpadkov iz zabojsnikov in prebiralnice na odlagalno polje.

3. člen

1. Komunalni in njim podobni odpadki so odpadki, ki nastanejo na območju lokalne skupnosti kot odpadki v gospodinjstvih in njim po naravi in sestavi podobni odpadki iz industrije, obrti, storitvenih in drugih pridobitvenih dejavnosti.

2. Ločeno zbiranje odpadkov je zbiranje komunalnih odpadkov, kjer se iz skupnega snovnega toka komunalnih odpadkov izloči posamezne frakcije, navedene v posebni prilogi Odredbe o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (v nadaljevanju klasifikacijski seznam odpadkov) pod številko 20 01.

3. Organski odpadki so ostanke hrane, kuhinjski odpadki, odpadki iz vrtov ali parkov, papir, karton ali drugi odpadki, ki se razgradijo, če so izpostavljeni anaerobnim ali aerobnim procesom razgrajevanja.

4. Ostanke komunalnih odpadkov so komunalni odpadki, iz katerih so izločene ločeno zbrane frakcije, ostanke iz predelave ločeno zbranih frakcij in kosovnih odpadkov, ki jih zaradi njihove sestave ali načina nastajanja praviloma ni

možno razvrstiti v skupini "Ločeno zbrane frakcije" in "Embalaza, vključno z ločeno zbrano embaložo, ki je komunalni odpadki" v klasifikacijskem seznamu iz Odredbe o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

5. Kosovni odpadki so odpadki iz podskupine "Drugi komunalni odpadki" s klasifikacijskega seznama odpadkov, ki zaradi svoje velikosti, oblike ali teže niso primerni za zbiranje v tipiziranih zabojsnikih, manjših od zabojsnikov prostornine 5 m³ ali vrečke za odpadke.

6. Nevarni odpadki iz gospodinjstev so ločeno zbrane frakcije, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti iz Pravilnika o ravnanju z odpadki.

7. Drobni odpadki in drobna odpadna embaloža iz plastike, kovin ali sestavljene iz več slojev in vrst materialov, ki se ločeno zbirajo, so skladno z Odredbo o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami komunalni odpadki.

8. Zabojsnik za odpadke je specialna tipska posoda kapacitete od 80 - 1100 l in 5 - 7 m³, namenjena za zbiranje ostankov komunalnih odpadkov oz. ločeno zbranih odpadkov. Zabojsniki se med seboj razlikujejo po barvi in napisu na zabojsniku.

9. Koši za odpadke so del urbane opreme in služijo zbiranju vseh manjših odpadkov na javnih površinah in objektih ali površinah pred lokali.

10. Vrečke za potrebe enega ali skupine uporabnikov so namenske plastične vreče, ki se uporabljajo v primeru občasne povečanja količin odpadkov oziroma če izvajalec zaradi nedostopnosti ne more priti s specialnim vozilom do povzročitelja.

11. Povzročitelj komunalnih in njim podobnih odpadkov je fizična ali pravna oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje odpadkov. Fizična oseba je vsaka oseba s stalnim ali začasnim bivališčem oziroma sedežem dejavnosti v občini. Med nje se prišteva tudi osebe, ki opravljajo samostojno poslovno dejavnost (samostojni podjetniki, svobodni poklici in podobno). Povzročitelji odpadkov so tudi neprofitne organizacije in društva.

12. Prezemno mesto za individualni odvoz odpadkov je prostor, kjer povzročitelj prepušča po vnaprej določenem urniku izvajalcu ostanke odpadkov in biološke odpadke v za to namenjenih zabojsnikih. Prezemno mesto je praviloma na javni površini in se ga določi z vpisom v evidenco prevzemnih mest ob začetku prevzema odpadkov dogovorno s povzročiteljem.

13. Zbirno mesto za skupni odvoz komunalnih odpadkov je prostor, kjer povzročitelji ostanke komunalnih odpadkov prepuščajo izvajalcu v tipiziranih skupinskih zabojsnikih za komunalne odpadke. Zbirno mesto, ki je praviloma na javni površini, določi izvajalec v sodelovanju s povzročitelji in občinsko strokovno službo, krajevno skupnostjo ali vaškim odborom.

14. Ekološki otok je urejen pokrit ali nepokrit prostor. Na posameznem ekološkem otoku povzročitelji komunalnih odpadkov, ki gravitirajo na določeni otok, prepuščajo izvajalcu ločene frakcije, ki nastajajo v gospodinjstvih.

15. Prezemno mesto kosovnih odpadkov je praviloma prevzemno, zbirno in v naprej dogovorjeno mesto. Na njem povzročitelji te odpadke prepuščajo.

16. Premični zbiralnik nevarnih frakcij iz gospodinjstev je tovorno vozilo s specialnim kontejnerjem, opremljenim za ločeno zbiranje nevarnih frakcij, ki s postanki po določenem urniku na naseljenih območjih omogoča, da povzročitelji komunalnih odpadkov izvajalcu te frakcije oddajajo.

Premična zbiralnica nevarnih frakcij je tudi ustrezen specialni zabojsnik, ki se ga za določen čas začasno uredi in opremi za prevzem teh frakcij.

17. Zbiralnica nevarnih frakcij je pokrit prostor, opremljen za ločeno zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih frakcij iz gospodinjstev, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov izvajalcu te frakcije tudi oddajajo.

18. Smetarsko vozilo je specialno vozilo za odvoz in praznjenje odpadkov iz standardiziranih zabojsnikov velikosti od 80 l do 1100 l.

19. Vozilo za kontejnerski odvoz - samonakladalec je specialno vozilo za odvoz in praznjenje odpadkov iz standardiziranih in specialnih zabojsnikov velikosti od 5 - 7 m³.

20. Center za ravnanje z odpadki je urejen prostor, opremljen za prevzemanje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij, za prebiranje in predelavo odpadkov in odstranjevanje ostankov komunalnih odpadkov. Na območju centra je urejena zbiralnica nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

22. Sortirnica oz. prebiralnica je objekt, na katerem se ločeno zbrani odpadki razvrstijo na posamezne frakcije in očistijo primesi ter pripravijo za nadaljnjo obdelavo (stiskanje, baliranje in podobno).

23. Odstranjevanje odpadkov zajema vsako obdelavo odpadkov z biološkimi, termičnimi ali kemično fizikalnimi metodami, kot tudi odlaganje odpadkov, ki jih ni moč predelati.

4. člen

Ločene frakcije se zbirajo v: - zabojsnikih za organske odpadke, - ekoloških otokih, - specialnem zabojsniku za nevarne frakcije, - Centru za ravnanje z odpadki. Ločeno zbrane frakcije se predajo pooblaščenim predelovalcem.

5. člen

V zabojsnike za organske odpadke se lahko odlaga:

- kompostirne kuhinjske odpadke iz gospodinjstev, menz in restavracij (ostanki hrane),
- kompostirne ostanke z vrtov in parkov (trava, listje, obrez grmičevja in vejevja, ostanke zelenjavnih vrtov),
- kompostirne ostanke s pokopališč (plevel, cvetje, venci).

V zabojsnike za organske odpadke ne sodijo: - mineralni odpadki, kot so kamen, pesek, zemlja, - organski odpadki, kot so blato iz kanalizacij, greznic, peskolovov in podobno. Mineralni odpadki se odlagajo na deponijo inertnih odpadkov, blato iz kanalizacij in greznic na za to prirejeno čistilno napravo, odpadki iz peskolovov pa na deponijo komunalnih odpadkov.

6. člen

Na ekoloških otokih se v nameniskih zabojsnikih odlagajo naslednje ločene frakcije:

- papir (časopisi, revije, zvezki, knjige, prospekti, katalogi, pismarniški papir, ovojni papir, papirnate vrečke, kartonska embaloža in lepenska),
- steklo (očiščene steklenice, steklene posode, druga steklena embaloža),

- drobna embaloža: iz plastike (očiščene plastenke živil in čistil, plastična posoda in drugi drobni odpadki iz plastike), iz kovine (pločevinke, konzerve, posode in drugi drobni kovinski odpadki) in očiščena kartonska votla embaloža tekočin (tetrapak embaloža).

V večjih urbanih naseljih se lahko postavi specialni zabojsnik za zbiranje tekstila in oblačila, v katerega se odlaga: oblačila, posteljno perilo, krzno in čevlje. Oblačila morajo biti čista in zložena v vreči, čevlji morajo biti v parih in med seboj povezani.

V zabojsnike za ločene frakcije ne sodi:

- papir (z živil neočiščena papirnata in kartonska embaloža ter posoda za enkratno uporabo, povoščen in plastificiran papir, natron papirne vreče gradbenega materiala in krmil, tapete, kakorkoli umazan ali navlažen papir in karton),
- steklo (okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo, ogledala, kristalno in ekransko steklo, steklo svetil in žarilnih steklenih elementov, pleksi steklo, karbonsko steklo, laboratorijsko in drugo ognjeodporno steklo, keramični izdelki),
- embaloža (plastična in alu folija, plastična in kovinska votla embaloža nevarnih snovi ali njihovi ostanke, kot so: motorna in druga vrsta mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin, barve laki, rdečila in podobno). Odpadki, navedeni v prejšnjem odstavku, se odlagajo na deponijo komunalnih odpadkov ali v zbiralnik nevarnih odpadkov.

7. člen

Število ekoloških otokov, v katerih povzročitelji komunalnih odpadkov odlagajo ločene frakcije iz prejšnjega člena, se na območjih, kjer se opravlja storitev, določi sorazmerno gostoti poselitve, tako da je po en ekološki otok na približno 300 prebivalcev s stalnim ali začasnim bivališčem na tem območju. Lokacija za ekološki otok v naseljih z manj kot tristo prebivalci se določi za dva ali več naselij skupaj, ki je najbolj optimalno dostopna za vse prebivalce. Lokacija ekološkega otoka se določi skupaj z občinsko strokovno službo, krajevno skupnostjo ali vaškim odborom.

8. člen

Prevzemanje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev zagotavlja izvajalec občasno tudi v premičnih zbiralnikih, kjer se oddajajo: topila, kisline, baze, zdravila, fotokemikalije, pesticidi, fluorescentne cevi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro, lepila, smole, ter detergenti, ki vsebujejo nevarne snovi, barve, črnila, baterije in akumulatorji odpadna olja in embaloža, onesnažena z nevarnimi snovmi.

Med nevarne odpadke iz gospodinjstev ne sodijo eksplozivna sredstva in naprave.

Manjše količine nevarnih odpadkov se proti plačilu prevzema tudi od oseb, ki opravljajo samostojno poslovno dejavnost. Oddajanje nevarnih odpadkov v premičnih zbiralnikih se organizira najmanj 1x letno v vseh večjih naseljih, prostorsko zaokroženih območjih posamezne občine, ki se določijo v letnem programu.

9. člen

Prevzemanje kosovnih odpadkov iz gospodinjstev zagotavlja izvajalec najmanj 2x letno na prevzemnih, zbirnih in vnaprej dogovorjenih mestih. Na njih povzročitelji te odpadke pre-

puščajo izvajalcu. Med kosovne odpadke sodijo: bela tehnika (hladilniki, štedilniki, zamrzovalniki, pralni, sušilni, pomivalni stroji), manjši gospodinski aparati, elektronski aparati (računalniki, avdio in video naprave), pohištvo, izdelki iz keramike, razni kmetijski in drugi stroji.

Med kosovne odpadke ne sodijo: avtomobilske školjke, motorna kolesa, težka gradbena in kmetijska mehanizacija, gume. Odvoz kosovnih odpadkov izvajalec določi z letnim programom.

10. člen

Prevzem preostanka komunalnih odpadkov se določi z letnim programom.

11. člen

Občani lahko kot fizične osebe v Centru za ravnanje z odpadki brezplačno oddajajo sledeče skupine odpadkov:

- organske odpadke,
- ločene frakcije, ki se zbirajo na ekoloških otokih,
- nevarne odpadke iz gospodinjstev,
- kosovne odpadke,
- lesne odpadke (obrez, posek grmovja in drevja, lesni proizvodni odpadki, lesena transportna in prodajna embaloža),
- gume (do 4/gospodinjstvo/leto); proti plačilu pa lahko oddajajo: - preostanek komunalnih odpadkov,
- avtomobilске školjke in gume,
- manjše količine gradbenih odpadkov (350 kg/dan oziroma največ 5000 kg letno),
- stiropor,

Vsi ostali povzročitelji morajo pripeljanih odpadkov v Center plačati.

12. člen

Celostno ravnanje s komunalnimi odpadki se določi in izvaja po letnem programu zbiranja komunalnih odpadkov, ki obsega:

- podatke o naseljih in številu prebivalcev v njih, kjer se izvaja prevzemanje komunalnih odpadkov in nevarnih odpadkov iz gospodinjstva,
- podatke o številu in razmestitvi ekoloških otokov ločenih frakcij ter njihovi opremi,
- podatke o načrtovani letni količini zbranih ločenih frakcij ločeno po posameznih naseljih,
- podatke o opremljenosti Centra Špaja dolina in načrtovanih količinah po posameznih vrstah odpadkov,
- časovni raspored prevzemanja ločenih frakcij in preostankov komunalnih odpadkov,
- količine sortiranih in baliranih ločenih frakcij in količine obdelanih organskih odpadkov,
- količine, način in čas oddajanja ločenih frakcij pooblaščenih organizacij,
- število in vrsto zabojsnikov, ki jih bo nabavil izvajalec,
- časovni raspored pranja in drugih vzdrževalnih del na zabojsnikih,
- opis opreme na ekoloških otokih in v Centru Špaja dolina, ki jih bo nabavil v tekočem letu in
- način obveščanja povzročiteljev.

13. člen

Letni plan odvoza komunalnih odpadkov in nevarnih odpadkov iz gospodinjstev izvajalec objavi v lokalnem časopisu v mesecu decembru za naslednje leto. Za prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov mora izvajalec najmanj sedem dni pred pričetkom odvoza obvestiti povzročitelje. Obvestilo, ki mora biti objavljeno v lokalnem časopisu in najmanj dva dni pred pričetkom odvoza na

lokalnem radiu, vsebuje: - podatke o lokacijah, kje in kdaj lahko povzročitelji oddajo odpadke,

- podatke o času trajanja prevzema odpadkov,

- podatke o vrsti odpadkov in načinu odlaganja.

V primeru, da se spremeni urnik odvoza odpadkov oziroma se v kraju na novo prične z odvozom odpadkov, je izvajalec dolžan obvestiti povzročitelje o spremembi v lokalnem časopisu in/ali radiu. Obvestilo o novem urniku odvoza odpadkov je potrebno objaviti najmanj 7 dni pred spremembo oziroma pričetkom odvoza odpadkov.

14. člen

Povzročitelji so dolžni odpadke zbirati v tipiziranih zabojsnikih, ki ustrezajo predpisanimu standardu in opremljenosti izvajalca. Predpiše jih izvajalec.

Zabojsniki za organske odpadke, zabojsniki za ločeno zbiranje odpadkov na ekoloških otokih in zabojsniki za skupni odvoz preostanka komunalnih odpadkov so last izvajalca. Zabojsnike za individualni prevzem ostankov komunalnih odpadkov pa si morajo povzročitelji kupiti sami.

Material, obliko, barvo, potrebno velikost in označenost zabojsnikov določi izvajalec. Iz oznake na zabojsniku mora biti razvidna vrsta ločene frakcije, ki se jo lahko odloži v zabojsnik, in katere so prepovedane.

Zabojsniki za preostanek komunalnih odpadkov velikosti do vključno 240 l so iz polno varjene vroče cinkane pločevine debeline najmanj 1 mm in ojačtvami, zabojsniki velikosti od 240 l do 1100 l so praviloma iz polno varjene vroče cinkane pločevine debeline najmanj 1.5 mm z nosilnim okvirjem in ojačtvami. Zabojsniki velikosti od 5 do 7 m³ pa morajo biti izdelani iz kvalitetne črne pločevine, dno debeline najmanj 5 mm, stene debeline najmanj 3 mm, z ojačtvami in antikorozijsko zaščiteni s peskanjem, temeljno kvalitetno barvo ter krovno površinsko barvo. Izjemoma so zabojsniki velikosti do 1100 l lahko tudi iz polietilena, črne barve.

Zabojsniki za organske odpadke pri individualnem odvzemu so iz polietilena, zelene barve. Zabojsniki na ekoloških otokih so kovinski ali iz poliestra črne barve. Zabojsnik je pokrit z barvnim plastičnim pokrovom in sicer za papir rdeče barve, steklo bele barve in embaložo rumene barve. Tipizirani zabojsniki morajo biti prilagojeni mehanizmom za dviganje na smetarskih vozilih.

Namenske tipizirane vrečke za odpadke so bele barve z modrim napisom "JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE", velikosti 50 l in 90 l. Vrečke se lahko kupijo na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje, pri voznikih smetarskih vozil in dogovorno na drugih ustreznih prodajnih mestih.

15. člen

Povzročitelji so dolžni na zahtevo izvajalca nabaviti nove zabojsnike za odpadke, ko so obstoječi dotrajani ali če obstoječi zabojsniki ne zadoščajo dejanski količini odpadkov. Prav tako so dolžni zabojsnike vzdrževati in čistiti.

Povzročitelj je dolžan nabaviti nove zabojsnike oziroma opraviti na njih ustrezna vzdrževalna dela v roku 15 dni po opozorilu pooblaščenih oseb izvajalca oziroma prejemu pisnega obvestila izvajalca.

Izvajalec je dolžan ob dotrajanosti lokalnem časopisu in najmanj dva dni pred pričetkom odvoza na

KOMUNALA, ZDRAVSTVO, VARSTVO NARAVE

redno vzdrževati ter čistiti, na obvestilo povzročitelja o eventualnih poškodbah pa te odpraviti v roku 15 dni.

16. člen

Posebni pogoji pri zbiranju odpadkov so:

Prevzemno mesto za odpadke mora biti na vidnem mestu na javni površini ob pobiralni poti smetarskega vozila, izjemoma je lahko na zemljišču povzročitelja, od pobiralne poti oddaljeno le toliko, da ne ogroža varnosti prometa.

Povzročitelj lahko občasno prepuščajo ostanke komunalnih odpadkov tudi v tipiziranih vrečkah izvajalca. Prepuščanje komunalnih odpadkov v plastičnih vrečah brez oznake izvajalca je lahko tudi redno, vendar samo v primerih, če je izvajalec zaradi nedostopnosti prevzemnega mesta tako dogovorjeno.

Prevzemno mesto mora biti na utrjeni površini, kjer je omogočeno letno in zimsko čiščenje in je zagotovljena stalna dostopnost.

17. člen

Zbirna mesta in ekološki otoki so na javni površini ob pobiralni poti smetarskega vozila.

Za namestitev enega zabojnika je potrebno zagotoviti najmanj 1,5 m² površine. Na istem zbirnem mestu ali ekološkem otoku se lahko namesti več zabojnikov, ki stojijo v enem ali največ dveh nizih.

Talna površina zbirnih mest in ekoloških otokov in dostopov mora biti asfaltirana, betonirana ali tlakovana, s treh strani obrobljena z robniki in odvodnjavana tako, da je možno stalno letno in zimsko čiščenje in je stalno dostopna. Dostop ne sme biti oviran s stopnicami ali rampami.

18. člen

Najmanjša širina dostopne ceste za smetarsko vozilo do prevzemnega in zbirnega mesta ter ekoloških otokov mora biti 3 m, z najmanjšo svetlo višino 4 m in utrjenimi brežinami. Naklon ceste, kjer se izvaja praznjenje zabojnikov, lahko znaša največ 10 %.

Slepa dostopna cesta mora imeti zaključek z obračališčem. Obračališče mora biti izvedeno v obliki črke »T« z najmanjšim radijem 6,5 m ali na drug funkcionalen način.

Notranji najmanjši radij dostopne ceste v križišču ali ovinku mora biti 6,5 m, razen pri dvosmernih lokalnih cestah, kjer je lahko najmanjši radij 3 m in je zagotovljena preglednost križišča.

19. člen

Center za ravnanje z odpadki Špaja dolina je namenjen zbiranju in deponiranju odpadkov in je v celoti ograjen z visoko ograjo, ki onemogoča dostop nepooblaščenim osebam in živalim.

Vsa ravnanja z odpadki se izvajajo v skladu s poslovnikom.

Upravljalec mora pri ravnanju z odpadki upoštevati sanitarne (najmanj 1x letno, po potrebi tudi večkrat opraviti dezinfekcijo in deratizacijo centra ter redno skrbeti za čistočo centra, bližnje okolice in dovozni cest) in požarnovarstvene predpise.

Obratovalni čas centra je v letnem času od ponedeljka do vključno sobote od 7. ure do 20. ure, v zimskem času pa od 7. ure do 17. ure. Ob nedeljah in praznikih je center zaprt. Upravljalec je dolžan občasno

obveščati povzročitelje o obratovalnem času centra v lokalnem časopisu.

Po dogovoru s povzročiteljem upravljalec organizira prevzem večjih količin odpadkov tudi izven obratovalnega časa.

20. člen

Izvajalec obračunava stroške zbiranja, odvoza in deponiranja odpadkov na podlagi Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki in veljavnega cenika. Cena za posamezne vrste odpadkov je različna glede na povprečno specifično težo odpadkov. Izvajalec obračunava tudi obrabnino za uporabo zabojnikov za odpadke, upoštevajoč nabavno ceno in petletno amortizacijsko dobo. Če povzročitelj kupi lasten tipiziran zabojnik za odpadke, se obrabnina ne zaračunava.

21. člen

Skrb za ravnanje z odpadki pravnih in fizičnih oseb, ki opravljajo samostojno poslovno dejavnost, ter neprofitnih organizacijah in društvih ni v pristojnosti lokalnih skupnosti. Navedene osebe izvajajo storitve ravnanja z odpadki po posebni pogodbi, ki jo sklenejo s pooblaščenim izvajalcem. Izvajalec lahko pred sklenitvijo pogodbe zahteva potrdila, ki bodo osnova za pridobitev podatkov, ki so potrebni za sklenitev pogodbe. S pogodbo se določijo vrsta in sestava (ločeno zbiranje), predvidena količina (tip in velikost zabojnika), kvaliteta odpadkov (ocena odpadkov o neškodljivosti za odlaganje, ki jo izda pooblaščen laboratorij), mesto odlaganja (lasten ali skupni zabojnik), prevzemno mesto in navede se število zaposlenih. S pogodbo se opredeli, katere odpadke je povzročitelj dolžan ločevati. V primeru, da ne ravnata na dogovorjen način, izvede to izvajalec na stroške povzročitelja, ki so za 50 % višji od cene ravnanja z odpadki.

22. člen

Storitev plačevanja stroškov ravnanja z odpadki so oproščeni občani, ki bivajo neprekinjeno več kot tri mesece (študij, delo, zdravljenje) s kraja stalnega bivališča, ki posedujejo stare nenaseljene kmečke hiše v sklopu kmetij z nadomestno hišo in že plačujejo odpadke v občini.

Fizične osebe, ki opravljajo samostojno poslovno dejavnost in pravne osebe ter neprofitne organizacije, društva in verske skupnosti so oproščeni plačila stroškov ravnanja z odpadki, če nimajo izkazanega prometa v preteklem letu, nadalje povzročitelji, ki imajo poslovni prostor v lasti ali v najemu izven kraja sedeža registrirane dejavnosti in neprofitne organizacije ter društva, če imajo prostore za izvajanje svoje dejavnosti v družbenih, kulturnih ali gasilskih domovih ter cerkvah in športnih objektih šol.

Vse navedene upravičene osebe morajo predložiti potrjeno dokazilo o upravičenosti oprostitve in ga po potrebi pravočasno obnoviti.

23. člen

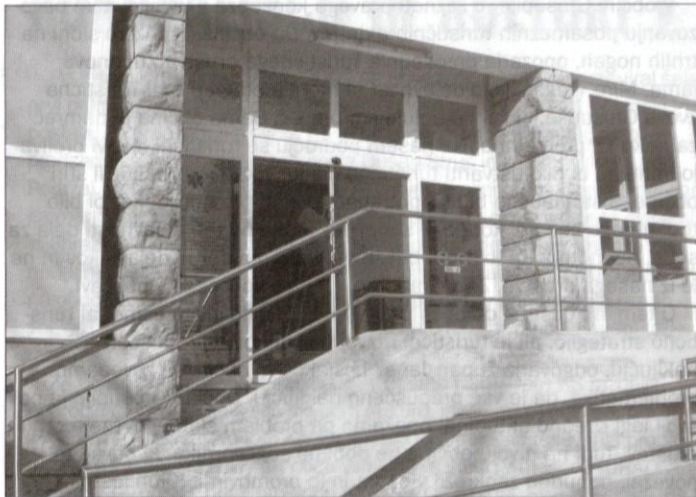
Pravilnik začne veljati, ko ga sprejme Nadzorni svet Javnega komunalnega podjetja Grosuplje. Pravilnik se objavi v občinskem glasilu.

Številka: TS - 634/03

Datum: 11. 12. 2003

Predsednik Nadzornega sveta Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Jernej Lampret l.r.

NOVA AMBULANTA 20 LET PREPOZNO

Zdravstveni dom Grosuplje je prekinil črno obdobje ordiniranja v avtomobilih na parkirišču. Nova ambulanta je stala okoli 15 milijonov tolarjev, zdravstveno osebje pa se je odreklo božičnici. Dosežek še ne pomeni, da bi bilo gradnjo nove stavbe smiselno premakniti še globlje v prihodnost.

Kot kaže, je prostorska pridobitev, prilagojena obravnavi težkih bolniških primerov, v zdravstveni dom prinesla novega elana. Težke delovne razmere za zdravstveno osebje, ki je moralo v nekaterih primerih - "vsaj enkrat na teden", dodaja direktor **Janez Mervič**

zdravstveno oskrbo opravljati kar v avtomobilih na dvorišču. "Vse primere hudih bolnikov, ki so bili nepokretni ali v stanju, da niso mogli sami hoditi, tudi porodnice, sedaj sprejemamo v prostoru na vhodu zdravstvenega doma, ki smo ga, žal, pridobili 20 let prepozno!

Ambulanta je moje darilo invalidom, težko poškodovanim, starejšim in porodnicam, da lahko pridejo normalno pod streho. Prej smo vse te primere, pa naj je bilo sonce, zima ali dež, obravnavali na parkirnem prostoru. Kakovost pregleda in pomoči vsekakor ni bila primerljiva z zdajšnjo." Nova pridobitev pa ne dopušča še nadaljnega odlaganja začetkov gradnje nove hiše zdravja. Direktor Janez Mervič vnovič opozarja: "Splošne ambulante so pri obnovi ostale nedotaknjene. Po posvetih z republiškim inšpektorjem in arhitekti, adaptacija, ki bi stala več kot pa nova gradnja, ne pride v poštev. Prostori pa so neustrezni."

Ob hitri gradnji novih stanovanjskih naselij in pričakovanim prilivu več kot tisoč prebivalcev direktorja skrbi obča dostopnost in nenadziranje tudi učinkovitost zdravstvenega doma. "Osebnost me prizadene mentaliteta nekaterih pomembnejših ljudi. V dveh letih se bo v Brezje preselilo tisoč novih prebivalcev. Rabimo šolo, vrtce, knjižnico, nihče pa ne pomisli na zdravstveni dom, kamor bodo prišli vsi. A vse je bolj urgentno kot zdravstveni dom." Po registraciji pacientov na zdravnika je Grosuplje v vrhu državnega povprečja. "Imamo dvajset odstotkov več pacientov, kot je povprečje v državi. Zavarovalnica ne prizna nobenega novega zdravnika, a po drugi strani, četudi bi ga priznala, ne bi imel kje delati, saj so vse ordinacije polno zasedene." Nova ambulanta in stopnišče, dostopno tudi invalidom in prilagojeno ambulantnim vozilom, je že v polnem zamahu. Investicijo, ocenjeno na okoli 15 milijonov, je ZD Grosuplje financiral z lastnimi sredstvi, osebje pa se je v zameno odreklo izplačilu božičnice.

Barbara Pance

VGA (Velikoupeljska Gostilniška Agencija) vas (DEZ)informira

JABOLKA IN HRUŠKE - DRUGIČ, PA ŠE KAJ ZRAVEN

Jezeka Zagraškega je zelo razburila gostilniška dezinformacija, da se je komunski svet odločil kuhati šnops in je proti takim dezinformacijam sam (pri) sebi odločno protestiral.

Naj odkrito in javno povemo: Šlo je samo za skladen osnutek predloga z veljavno zakonodajo, ki pa so ga nato velikoupeljski režiserji (pardon: aranžerji) dopolnjenega realizirali v samem predbožično-novoletnem aranžmaju, kjer so bile pod okrašeno smrekco na levi hruške, na desni pa jabolka. Na levi je bilo ob bolj ali manj praznem peharju še nekaj suhih češpelj in fig, na desni nekaj korenčkov in palica, na sredi pa trije šparovni prašički. Prav za slednje pa se ne ve, kam so poniknili. Baje je bilo celo nekaj soldov v njih.

Seveda: Vse skupaj nima posebnega pomena, ne po vsebini, ne po obliki, niti po teritorialni, kulturni ali politični razporeditvi, ker je na vse skupaj treba gledati zelo relativno - odvisno s katere štiridimenzionalne koordinate gledate. Mi smo na vse to pogledali s ta-hecke perspektive. (Glej gornjo fotografijo kot dokazno gradivo!)

foto Mojca Zorko

**UFO POROČILO Z MARSA:
NEZNANI IN PRISMOJENI LETEČI PREDMETI**

Velikoupeljska gostilniška agencija je ob enem izmed številnih velikoupeljskih šankov izvedela, da je med novoletnimi prazniki priletelo iz RDEČEGA IN BOJEVITEGA PLANETA precej NEZNANIH LETEČIH IN PRISMOJENIH PREDMETOV, ki so poleg pravih bombardiranj letela tudi po različnih premičnihih in nepremičnihih občanov.

Na srečo večjih požarov in poškodb ni bilo, saj je po vsem tem ostalo le vrsta prestrašenih ljudi in žensk. O pobeških psih in ostalih živilih, osmojenih avtomobilih, hišnih pročeljih ter zasvinjanih travnikih in parkih pa tako in tako nič ne pišemo. Napotek: Vsi tisti, ki ste potrošili za bengalično razsvetljavo in kanonske izstrelke več kot 100 sit, darujte vsaj toliko še v dobrodelne namene! Vsi tisti pa, ki ste potrošili 50.000 in več sit, pojdite k zdravniku!

MINISTRI NA PREDVOLILNEM REŠETU

Iz oddaljenih vladnih krogov menijo, da nekateri ministri ne sedijo na pravih stolčkih, saj so prepričani, da bi moral biti Gaber minister za gozdarstvo, Keber za zaščito majskih hroščev, Ganter za gosi, Kopač za rudarstvo, Čok(ova) za kletarstvo, Kovač(eva) za težko metaliko, Presečnik za geodetske ločne preseke, Rupel za jamomerstvo, Grizoid za grickanje čipsa, Dimovski bi moral biti minister za kamufližo, But za gradnjo obrambnih zidov v Piranskem zalivu, primer Rop za lovljenje tatov, za Mramorja so nekaj jamraji, Bohinc pa bi tako in tako moral biti ta-glavni v Bohinju. Le za Bizjaka še niso dali nobenih konkretnih pripomb. Iz nekulturniških krogov pa so zagrozili, da bodo svojo ministrico po riti nabili. Najbolj neučakani je dejal: "Ne vem, kaj še čakajo!?"

Jezek Zagraški

GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI (GSO) 1. del

Razlika med klasičnim žlahtnjenjem in genskim inženirstvom

Gojenje rastlin in živali z izboljšanimi lastnostmi je bila želja kmetovalcev od nekdaj, pa naj je šlo za povečanje rodnosti, odpornost proti boleznim ali za kaj tretjega. Kmetje so s tem namenom skrbno izbirali semena ter se ukvarjali s križanjem sorodnih vrst. S klasičnim žlahtnjenjem so ljudje poskušali pospešiti naravni razvoj in izboljšati zaželeno lastnost posameznih rastlinskih in živalskih vrst.

Bistven premik pri spreminjanju vrst se je zgodil z razvojem genske znanosti in metod, ki omogočajo manipuliranje z geni. Genska tehnologija namreč s posebnimi postopki omogoča prenos genov med organizmi popolnoma različnih vrst. Tako lahko na primer gene živali ali bakterij vnašamo v rastline in obratno. Pri tradicionalnem žlahtnjenju to ni možno - ne moremo na primer križati krapa s krompirjem ali bakterije s koruzo. Za organizme, pri katerih je bila uporabljena tehnika spreminjanja z genskim inženirstvom, pravimo, da so gensko spremenjeni (GSO).

Človekovo poseganje v genski zapis živih organizmov je precej nenatančno. Gene lahko v organizem vnesemo na dva različna načina, a pri nobenem ne moremo predvideti, na katero mesto v genomu se bo vrnil novi gen. Vnos je popolnoma naključen in zaradi tega ni mogoče predvideti vseh posledic take spremembe dednega zapisa, saj je delovanje gena odvisno tudi od tega, kje v genomu se nahaja.

Gen - enota v dednem zapisu, ki je nosilec posamezne lastnosti organizma.

Genom - celotna veriga dednega zapisa, sestavljena iz velikega števila genov.

Gensko spremenjeni organizmi na trgu

Podjetja, ki se ukvarjajo z genskim inženirstvom, so najprej začela z genskim spreminjanjem najpogostejših komercialnih poljščin: koruze, soje, oljne repice, bombaža, krompirja, paradiznika itd. V večini primerov so v rastline vnašali gene za dvojne lastnosti: odpornost na herbicide in odpornost na žuželke. Pri prvi novi rastlina postane neobčutljiva na izbrani herbicid, pri drugi pa zaradi na novo vnešenega gena rastlina sama začne proizvajati toksin, ki je strupen za žuželke.

V ZDA je uporaba gensko spremenjenih organizmov, predvsem soje in koruze, že precej razširjena, v Evropi pa je situacija precej drugačna. Rezultati nedavne raziskave, ki so jo izvedli med prebivalci Evropske unije, so pokazali, da 70 % vprašanih ne želi uživati gensko spremenjenih organizmov. Uporabi te tehnologije nasprotujejo tudi kmetje, zato ni presenetljivo, da je v EU zasajenih le 20.000 ha površin z gensko spremenjeno koruzo, odporno na žuželke, čeprav bi kmetje lahko pridelovali nekatere vrste gensko spremenjenih poljščin, ki so bile v EU odobrene pred letom 1998.

V letu 2002 so bile gensko spremenjene poljščine posejane na 58,7 milijonih hektarjev v šestnajstih državah. Od tega je bilo največ površin s temi poljščinami v ZDA (68 %), sledile so Argentina s 23 %, Kanada s 6 % in Kitajska s 4 % površin, na katerih so gojili GSO.

Prav tako so lani prodali za 4 milijarde USD gensko spremenjenega semena, kar je znašalo 13 % celotnega prometa s semeni. Glede na to, da v Sloveniji še nimamo sistematičnega spremljanja prisotnosti gensko spremenjenih organizmov, je povsem mogoče, da smo nenamerno uvozili gensko spremenjeno semensko in konzumno koruzo iz ZDA in Argentine. Kot kažejo zgornji podatki, v teh dveh državah gensko spremenjene organizme gojijo v velikem obsegu, nimajo pa vzpostavljenega sistema ločevanja GSO od konvencionalnih pridelkov. Leta 2002 je Slovenija iz ZDA uvozila 345 ton koruze (od tega 234 ton semenske koruze), iz Argentine pa smo istega leta uvozili 96 ton konzumne koruze.

Več informacij o GSO je na voljo na spletnih straneh Umanotere, slovenske fundacije za trajnostni razvoj www.umanotera.org

DRUŠTVA, KLUBI, ZVEZE

GASILSKA VAJA PRI ŽUPANOVI JAMI

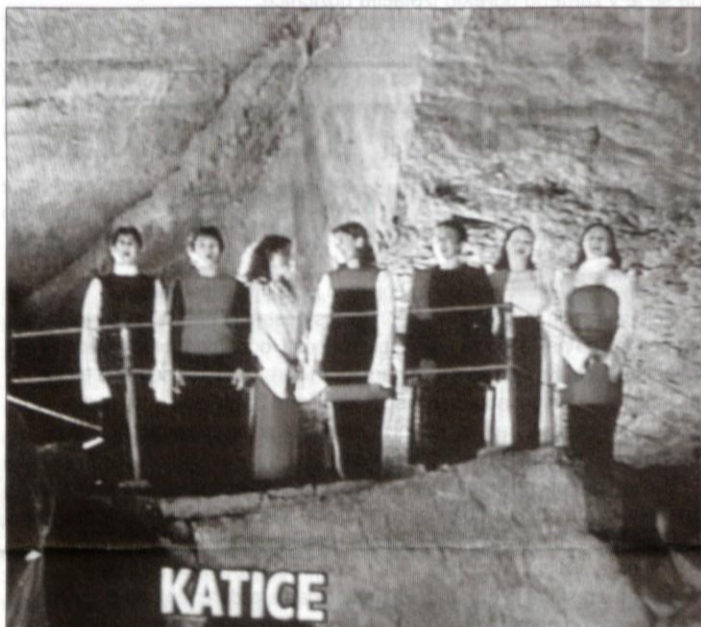
V četrtek, 30. 10. 2003, v mesecu požarne varnosti, smo se člani in članice PGD Ponova vas s PGD Št. Jurij in Škocjan udeležili gasilske vaje pri Županovi jami. V vaji je sodelovalo 40 gasilcev in gasilk z vsemi razpoložljivimi gasilskimi vozili.

Pričetek vaje je bil ob četrty uri popoldne, ko se je oglasila sirena. Odpeljali smo se na kraj požara. Iz gostinskega lokala Taborska jama se je vil umetni dim. V sobi »gorečega« gostinskega lokala se je nahajal otrok, ki ga je bilo potrebno rešiti. Nekaj gasilcev ga je s pomočjo dihalnih aparatov, napolnjenih s kisikom, prineslo ven na nosilih in mu nudilo ustrezno prvo pomoč, ostali gasilci pa smo gasili ogenj, ki se je razširil v bližnji gozd.

Po uspešni vaji smo pospravili opremo in se vsi skupaj odpravili v gasilski dom PGD Ponova vas, ki je bil organizator vaje. Gasilke PGD Ponova vas so poskrbele za prazne želodce. Vaja je bila uspešno zaključena z upanjem, da bomo še naprej dobro sodelovali in z željo, da bi se srečevali le na vajah in čim manjkokrat na požarih.

Gasilki PGD Ponova vas Simona Ahčin in Tanja Gruden
(Za objavo je prispelo sredl decembra 2003.)

KATICE V ŽUPANOVI JAMI

Združena lepota Županove jame in pojočih Katic s TV posnetka oddaje Barve jeseni. (Foto: D. Samec)

Priznana ženska vokalna zasedba Katic, ki posebej goji ohranjanje slovenske ljudske pesmi, je v Županovi jami posnela tri pesmi, ki se vsebinsko naslanjajo na božič in novo leto. Velika dvorana Županove jame je znana po svoji akustičnosti. To smo preizkusili na vsakoletni junijski prireditvi Dobimo se v Županovi jami. Zaradi odmevnosti teh koncertov se je na dan prireditve obisk v jami tako povečal, da občutljivi podzemski svet vse možice ljudi in dolgotrajne svetlobe ni mogel prenesti brez posledic. Zato so nam strokovnjaki odsvetovali take masovne prireditve v jami.

Vendarle skrivnostni svet podzemlja vabi glasbene skupine, da vstopajo vanj in v njem nastopajo. Tako so si za snemanje kolednic za prednovoletno oddajo Barve jeseni, namenjeno starostnikom, Katice izbrale prav Veliko dvorano Županove jame. Jamo so dodatno osvetlili, snemali so skoraj 8 ur in posneli tri pesmi. Oddaja je v predbožičnem času predvajala TV Slovenija na 1. programu v najbolj gledanem času in jo še dvakrat ponovila. Pokazali pa so tudi lepote Županove jame. Voditeljica oddaje Olga Rems je lepo predstavila jamo in povabila obiskovalce na ogled le Ljubljani tako bližnje turistične točke. To je dobra promocija za Županovo jamo in naš turizem.

Marija Samec

Televizijsko oddajo Barve jeseni pripravlja skupaj z Dušanom Hrenom Šmarčan Danijel Čakš.

BO GROSUPELJE KDAJ TURISTIČNA OAZA?

V občini Grosuplje ni zaznati pravega konsenza v učinkovitem povezovanju posameznih turističnih akterjev. Da občinski turizem sloni na trlih nogah, opozarja predsednik Turističnega društva Županova jama, Miro Vreg. "Svojo dejavnost bi morala odigrati tudi Turistična zveza Grosuplje, ki žal ne deluje kaj preveč. Sama občina je namreč za neko TZ premajhna. Na našem področju se turistični tokovi preliva-jo in nujno bi bilo ustvariti turistično regijo, v katero bi vključili štiri občine. Sistematično bi bilo potrebno izvajati promocijo, kar bi bilo tudi mnogo ceneje, kot pa je sedaj, ko vsaka od teh dejavnosti dela za sebe, neenotno. Za to mora biti zainteresiranih dovolj dejavnikov in ne le iz našega društva. Zaenkrat smo kot glas vpijočega v puščavi."

O tem, ali obstaja določen program, ki bi učinkovito usmerjal turistično strategijo, ali je turistični razvoj bolj ali manj prepuščen naključju, odgovarja župan Janez Lesjak: "Na občini se zavedamo problematike, da je vse prepuščeno naključju. Občina Grosuplje je po svoji legi izredno aktualna, opažamo pa problem slabše povezanosti društev. Tudi na nivoju občine ne dobimo sogovornika, ki bi vse to povezal, ponudbo zaokrožil v paket in jo promoviral. Kljub lastnim kritikam lahko rečem, da smo kar nekaj stvari že uredili." Občina Grosuplje je pristopila k rekonstrukciji obzidja proti turškega tabora na Taboru, dejavna je na področju celostnega urejanja podeželja, s katerim sodeluje tudi v državnem projektu, premiki se kažejo na nekdanji farmi Boštanj, ki se razvija v prireditveni center etnološkega in kulturnega značaja, na Radenskem polju pa se vodijo postopki za umestitev območja med naravne parke Slovenije. Kljub naštetemu Miro Vreg meni, da se je končno potrebno ovesti in doumeti, da Grosuplje samo, brez povezovanja posameznih turističnih dejavnikov, nikoli ne bo zaživelo kot turistična oaza. Nasprotno pa je vrvak občine prepričan, da je turizem v občini tista tržna niša, ki bi se jo z zdravo naravnostjo posameznikov dalo izkoristiti v svoj prid. "Prepričan sem, da bi občina lahko zaživela kot turistična destinacija. Treba se je samo organizirati in ponuditi. Imamo ugodno lego. Močni smo na področju gostinstva, pridobili smo igralnico. Ponuditi bi bilo treba še ostalo in tukaj je naše ozko grlo, na katerega bi se morali skoncentrirati."

Posebna problematika pa se že nekaj časa vrti okoli Županove jame, predvsem bližnjega ji gostinskega objekta, ki je v tridesetih letih

zamenjal devetnajst lastnikov. Turistično društvo Grosuplje si že desetletje prizadeva, da bi postalo avtonomni upravitelj gostinskega objekta ob Županovi jami, za kar je društvo s predsednikom Mirom Vregom izdelalo tudi idejni načrt, ki bi služil dodatni animaciji obiskovalcev: "V gostinskem objektu bi želeli nadaljevati tisti del razlage ljudem, ki ga opravljamo v jami. Uredili bi multivizijo, predvsem za starejše, ki so zaradi številnih stopnic prikrajšani za obisk jame. Istočasno bi prikazali kras, raziskovanje, kar je idealno za šolske skupine." Kot vse kaže, pa bo stavba še nekaj časa prepuščena zobu časa, saj darilna pogodba, s katero je konec leta 2002 nekdanje podjetje Tabor objekt poklonilo občini, še ni pravomočna. "Mi smo pogodbo podpisali. Žal se med tem časom na Vele dogajajo spremembe in nismo mogli vzpostaviti kontakta. Zadnje obljube - rabimo še en podpis na pogodbi, da prenesemo lastnino na občino, kažejo premike na bolje," pojasnjuje župan. Če bo občina končno uspela postati polnopravna lastnica stavbe, pa jo čaka še ureditev lastniških sporov, saj je zemljišče, na katerem je postavljen objekt, enako pa tudi območje dostopa v jamo, predmet denacionalizacije. "Objekt je trenutno v sodnih postopkih. Po informacijah pa so vsi lastniki pripravljeni za končni dogovor. Jaz sem optimist, 2004 bo zgodba okoli doma zaključena." To pa še ne pomeni, da bo občina pripravljena objekt oddati komur koli, saj turistično društvo ne more zadostiti njenim ekonomskim interesom. "Občinski interes je praviloma turistični interes, da se lokacija aktivira, iščemo pa nekoga, ki bo s svojimi finančnimi sredstvi izrazil tudi svoj ekonomski interes. Občina objekta ne bo odprodajala, temveč ga bo dala v najem najugodnejšemu ponudniku in bedela nad dogajanjem."

Miro Vreg, predsednik TD Županova jama. (Foto: B. P.)

Barbara Pance

MLADI DRUŠTVU ZAGOTAVLJAJO PRIHODNOST

Gasilci so si svoje mesto v družbi in ugled med ljudmi zagotovili s požrtvovalnim, načrtnim in skrbnim delom. To delo je skozi zgodovino dobivalo nove vsebine in razsežnosti, a je ostalo zvesto svojim koreninam in tradiciji, ki segajo daleč nazaj v razmere in čas, ki so ga trdno povezale z utrjevanjem identitete slovenskega naroda.

Društvo, katerega člani smo, nima dolge tradicije in zgodovine, vendar se počasi približuje »Abrahamu«. Vodstvo društva je po prevzemu vodilnih funkcij v letu 1998 zavzelo stališče, da je prišel čas za nove ideje, nov zagon dela in še tesnejše sodelovanje prebivalcev našega kraja z društvom. Svoje znanje, napore in veliko prostega časa smo vložili v vzgojo slehernega človeka, od najmlajšega pa do starejšega. Pri nas se naučijo biti krepostni, iznajdljivi, hitri, uspešni, zmagovalni in nenazadnje srečni.

Tekmovalne desetine na občinskem prvenstvu, junij 2000. (Foto: Valentina Cvek)

Ponosni pa tisti trenutek, ko prijatelji s stiskom rok izrečejo zahvalo za požrtvovalnost in uspeh. V tej organizaciji ni denarnih nagrad za porabljen čas. Pa nič za to. Človeka je stvarnik ustvaril za različna dela in hobije, nekateri ljudje svoje zmožnosti pač preizkusimo tudi na področjih, kjer smo v dani situaciji nujno potrebni in zaželeni, pa se tega marsikdo ne zaveda do trenutka, ko je tudi sam potreben take pomoči. In pravi gasilec ne vpraša, koliko plačila bo dobil, če bo pogasil sosedov hlev ali stotine ur pustil na pripravah z desetino za tekmovalnjaka, kajti žene ga neizmerna želja pomagati, četudi izpostavi svoje dragoceno življenje.

V PGD Čušperk si vsa leta delovanja prizadevamo k delu pritegniti celotno populacijo mladih v vasi. Danes zapolnjuje naše vrste generacija mladih vse od letnika 1980 in med njimi ni člana, ki ne bi vsaj enkrat sodeloval v tekmovalni desetini ali svojega znanja preizkusil na različnih preverjanjih, ki jih pripravlja Komisija za delo z mladino pri GZ Grosuplje. Poglaviti pomen pri vključevanju tolikšnega števila mladih in majhnemu, skoraj ničelnemu osipu pa pripisujemo odličnemu razumevanju in pravilnemu pristopu kadra v poveljstvu. Z ustanavljanjem tekmovalnih desetini v vseh kategorijah smo poskrbeli za pomemben del strokovne vzgoje ter za povečanje operativne in psihofizične pripravljenosti, ki je za gasilca nujno potrebna. Priprave na tekmovalnjaka zahtevajo neskončno veliko samoopovedovanja in prostega časa, ki ga mladi v našem kraju zapolnjujejo še z drugimi dejavnostmi in krožki. Res smo ponosni na to našo mladino, da si po glasbeni šoli, gimnastiki, odbojki, atletiki, skokih in učenju za šolo utrgajo dragoceno uro časa tudi za delo v gasilstvu. Trdo delo in nenehna odrekanja pa na koncu vedno prinesejo dober rezultat in odlična mesta na tekmovaljih. Prek občinskih, regijskih tekem smo se že tretjič z mladinskimi ekipami uvrstili na državno tekmovalje.

Kakovostno delo z mladimi je vzpodbudilo tudi starejše člane in članice, da so aktivneje pričeli delovati v društvu. V preteklem letu smo tako imeli pripravljenih kar sedem desetini, ki so se pripravljala od marca do oktobra, ko je bila izvedena sektorska vaja. Uspehe in prizadevanja pa je vedno potrebno tudi nagraditi - v času vaj z bonboni in žvečilkami, v poletnem času z izleti. Tako smo posamezne kategorije odpeljali na enodnevna izleta v Portorož in Terme Ptuj ter Izolo in Terme Olimje. Mladostna radoživost in nepozabna doživetja so zapolnila te dneve ter hkrati omogočili marsikateremu brezskrbno spuščanje po toboganih, čofotanje in potapljanje. Če bi nam finance dovoljevale, pa bi se zagotovo udeležili katerega izmed gasilskih poletnih taborov na morju, zato si bomo v bodoče zelo prizadevali, da si uresničimo tudi to željo.

Delo v društvu poteka zgledno pri vsej populaciji članstva. Malo kje lahko vidimo toliko zagrehtih deklet in žena, ki poleg vsakdanjih ženskih opravil prihajajo na usposabljanje tudi dvakrat na teden, v vsakem trenutku pa so pripravljene pogostiti krajanje in naključne obiskovalce na raznih srečanjih in prireditvah. Vodstvo društva se načelno drži kongresnih usmeritev, ki nenehno poudarjajo in se zavzemajo za večje in kvalitetnejše vključevanje žensk v gasilske vrste, delo le teh pa koordinira predsednica komisije za delo s članicami. V preteklem letu se nam je pridružila tudi skupina mladih fantov, ki so samoiniciativno hoteli spoznati nadaljevanje gasilskega dela, s katerim so se v preteklosti že seznanili, vendar niso našli več prave motivacije za delo v gasilstvu, trdo in zavzeto delo pa se jim je že obrestovalo ter pokazalo napredek in uspeh ter pravo pot za prihodnost.

V društvu smo z dosedanjim delom zelo zadovoljni. V vsakem trenutku se zavedamo, da je današnji človek, ki je izpostavljen različnim vplivom in interesom, vendarle družbeno bitje, ki se želi povezovati v društva in tudi tako uresničiti svojo osebnost in hotenja. Nekoga je pripeljala v društvo družinska tradicija, drugega želja pomagati sočloveku, tretjega ljubezen do narave in tehnike, večina pa si želi le prijateljstva.

Naša naloga v prihodnosti je vsekakor dokazati mladim članom, da so neprecenljivi in zelo pomembni členi za delovanje društva in našo prihodnost. Hkrati pa moramo nenehno dokazovati tako sebi, kakor tudi širši javnosti, da je kljub majhnosti s trdim delom mogoče konkurirati velikim in na koncu tudi uspeti. Naših uspehov in močnega društva brez krajanov Čušperka zagotovo ne bi bilo. Njihov odziv in posluš ob naših željah in načrtih sta tolikšna, da se ne bojimo, da bi z resnim in zavzetim delom v prihodnosti poniknili v neko povprečje.

Za PGD Čušperk Božidar Perko

Mladinke in pionirji PGD Čušperk v Termah Olimje, junij 2000. (Foto: Valentina Cvek)

DELOVANJE DRUŠTEV - PRAVICE ČLANOV

Pri svojem delu se pogosto srečujem z vprašanji občanov, iz katerih je razvidno, da člani društev običajno ne poznajo svojih pravic, ki jim po Zakonu o društvi in temeljnem aktu društva (Statut, Pravila,...) pripadajo. Zato sem se odločil za ta članek, v katerem želim pojasniti nekatere pojme s področja delovanja društev, tako da se bodo člani in njihovi zastopniki zavedli svojih pravic in jih lažje uveljavljali.

Društvena dejavnost poteka na najrazličnejših področjih, od športa, preko kulture, ljubiteljskih dejavnosti, itd. V Sloveniji delovanje društev ureja Zakon o društvi. Na področju športa v občini Grosuplje je v Zvezo športnih organizacij Grosuplje včlanjeno 31 društev, ki so vsa ustanovljena po Zakonu o društvi. Če športno društvo prejema proračunska sredstva, pomeni, da izvaja določen segment Nacionalnega programa športa. Hkrati to pomeni, da je moralo pridobiti status, da deluje v javnem interesu. "Društvo" se lahko ustanovi tudi kot gospodarski subjekt. V tem primeru njegovega delovanja ne opredeljuje Zakon o društvi, ampak Zakon o gospodarskih družbah in v tem primeru tudi ne moremo govoriti o društvu (zato narekovej). Tak gospodarski subjekt lahko ponuja svoje storitve na področju športa in jih tudi primerno zaračunava.

Pravice in dolžnosti članov, nameni in cilji delovanja društva, organiziranost, finančno poslovanje itd., so opredeljeni v temeljnem aktu društva (običajno imenovanem Statut oz. Pravila). Najvišji organ odločanja v društvu je običajno skupščina oz. občni zbor. Sestavljajo ga vsi člani društva, pri čemer otroke do dopolnjenega 15. leta zastopajo njihovi zakoniti zastopniki. Pomembno je vedeti, da imajo vsi člani društva, od ustanoviteljev, predsednika, do tistih, ki so se včlanili kasneje, na občnem zboru popolnoma enake glasovalne pravice. Vsi imajo po en glas in o vseh stvareh se odloča demokratično z večino glasov.

Slišati je bilo že mogoče, da je nekdo član "privat" društva in da mora zato plačevati tako visoko članarino (tudi 10.000 SIT in več na mesec). Če bi člani oz. njihovi zakoniti zastopniki poznali temeljni akt društva, bi hitro ugotovili, da to društvo ni prav nič "privat". Spoznali bi, da njihče, pa naj gre za ustanovitelja, predsednika ali koga drugega, ne more mimo njih določiti višine članarine. Take stvari se sicer dogajajo. Imamo društva, katerih dejavnost ni nič drugega, kot ponujanje storitev za neko plačilo. V primeru zelo visoke članarine ponavadi pomislimo ravno na to. Seveda ni nujno, da je tako, je pa precej verjetno. V takih primerih naj člani ne bi preveč poznali svojih pravic in tisti, ki društvo vodijo, se prav posebej ne trudijo, da bi člane seznanili z njimi.

Kaj svetovati članom društev?

Seznajte se s temeljnim aktom (statutom) društva! Ker je po zakonu delo društev javno, vam je kadarkoli na vpogled vsa društvena dokumentacija (tudi finančna). Prav tako imate pravico prisostvovati seji vsakega organa društva in biti seznanjeni z njenimi sklepi.

Udeležite se občnega zbora društva, ki je najvišji organ odločanja v društvu in se običajno sestane enkrat letno. Sklicuje ga predsednik društva (ali upravni odbor), ki je tudi odgovorna oseba za obveščeno članov in za pripravo pismenega gradiva. Na občnem zboru izkoristite svojo pravico podajanja predlogov in sklepov. O vaših predlogih mora občni zbor razpravljati in glasovati. Če delovni predsednik vašega predloga ne da na glasovanje, ga na to opozorite in vztrajajte pri tem. Če se vam zdi predlagana članarina neutemeljeno visoka, le pogumno predlagajte nižji znesek. Nihče ne more vsiliti določene članarine brez soglasja večine. Če se vam zdi, da bi bilo potrebno na dnevni red uvrstiti kakšno pomembno zadevo, ki je ni na dnevnem redu, predlagajte razširitev dnevnega reda. Tudi točka razno, ki je običajno na dnevnem redu ob koncu, je priložnost za dodatne predloge in sklepe. Vendar pazite. Ob koncu občnega zbora ponavadi že vsi komaj čakajo, da se stvar zaključi. Če se vam zdi finančno poročilo preveč splošno, zahtevajte podrobnejša pojasnila. Vedeti morate, da je tudi finančno poslovanje društva javno in da imate kadarkoli pravico vpogleda v finančno dokumentacijo.

Včasih se pojavlja bojazen, da posamezniki, ki vodijo delovanje društva, pri manjši članarini ne bi hoteli več delati. To je seveda mogoče. Vendar lahko potem upravičeno sklepamo, da je poglobljeno delovanje društva zaslužek. To pa je prav gotovo povsem nasprotno od tistega, kar piše v statutu tega društva in v nasprotju z Zakonom o društvi. Društvo sicer potrebuje za svoje delovanje določena sredstva, vendar zaslužek posameznika nikoli ne bi smel biti osnovni interes ustanovitve in delovanja društva. Mesto za uresničevanje takega interesa so gospodarski subjekti, ne pa da se ga skriva za delovanjem društva.

Ob koncu pa še pojasnimo razlike med društvu in klubi. Glede na zakonodajo med "Nogometnim klubom Smreka" in "Nogometnim društvom Jelka", razen v imenu, ni razlike, seveda, če sta bili obe društvi ustanovljeni po Zakonu o društvi.

Vodja strokovne službe ZŠO Grosuplje, Andrej Cevc

VGA (Velikoupeljska Gostilniška Agencija) vas (DEZ)informira

POROČILO: O REGIONALNIH (IN TURISTIČNIH) PROJEKTIH

Na Koš(č)akov hrib bodo menda od Mečkatorja speljali gondolsko žičnico, iz Račenskega polja bodo na vsak firkelj ure vozili fijakerji z lipčanci in belimi kočijami, direktno iz zvez(a)ne afriške republike Kongo ter ostalih južnih prijateljskih dežel pa naj bi speljali tramvaj, od koder bodo spetoma pripeljali še jedrske odpadke in se utaborili v JAMI. Okoliščinski občanom in prijateljsko-bratskim turističnim društvom pa bodo nakazali rento v debelih gold-dinarjih.

- IN ŠE ZA NAGRADO - VPRAŠANJE -

Frčoplani domačih letalskih družb bodo letos imeli še za en dan več poletov kot pretekla (tri) leta. Le zakaj? Nagrada: Če boste uganili zakaj, boste prejeli mesečnik Grosupeljski odmevi do konca leta brezplačno - če ga ne bodo prej ukinili.

Režek Zagraški

O ŠOLI, ČEŠTAH, VODOVODU, JAVNI RAZSVETLJAVI, POKOPALIŠČU IN KULTURI V KRAJEVNI SKUPNOSTI ŠT.JURIJ

Po jesenskih volitvah v letu 2002 se je sedanji svet KS konstituiral šele v prvi polovici maja 2003 po nadomestnih lokalnih volitvah v 11-članski postavi. Za predsednika sveta KS je bil izvoljen Mihael Tratnik, za podpredsednika Jože Zaletelj, za tajnika Dušan Štrus in za blagajnika Lado Podržaj. Dobro je tudi, da sta bila v novi svet izvoljena dva člana iz prejšnjega mandata, ki bosta s tem v začetnem obdobju delovanja sveta razjasnila in obrazložila marsikatero vprašanje za nadaljnje delovanje. Osnova za nadaljnje delovanje sveta pa bo sprejeti razvojni plan za štiriletno mandatno obdobje. Zaradi omejenih sredstev in postopkov pridobivanja raznih soglasij in dovoljenj večino del lahko traja več let, kar mnogi krajanje težko razumejo.

Za boljše organiziranost in učinkovitost smo člani sveta KS razdelili področja delovanja na šolstvo, šport, kulturo, javne poti, vodovod, pokopališče, javna razsvetljavo ipd. Zaradi lažjega in hitrejšega reševanja problemov in vprašanj krajanov pa bodo vsako prvo sredo v mesecu »URADNE URE« od 17. do 19. ure v prostorih KS nove OŠ Št.Jurij. Svet KS si želi, da bi vsi krajanje aktivno sodelovali pri razvoju naših vasi s svojimi predlogi in idejami, kakor tudi s svojim delom.

Izdela pločnika pri POŠ Št.Jurij.

ŠOLA

Težišče dela sveta (gradbenega odbora KS) v letu 2003 je bilo delo okoli nove POŠ Št.Jurij, ker je bilo veliko dogovorov, usklajevanj in konkretnih rešitev, še zlasti v drugi polovici leta, saj so se pričela že zaključna dela na objektu in v septembru na ureditvi okolice. Za uradno odprtje šole je bilo treba veliko delovnih dogovorov z vodstvom šole, predstavniki občine, aktivom žena Št.Jurij, gasilci in ostalimi krajanji, ki so bili aktivno vključeni v sam potek slovesnosti. Svet KS meni, da je uradno odprtje OŠ Št.Jurij uspešno tako na organizacijski kot kulturni ravni. Na KS lahko zainteresirani krajanje naročijo spominsko kaseto ob odprtju nove OŠ.

Veseli in ponosni smo, da imamo eno najlepših šol v bližnji in daljni okolici. Krajanje iz bližnje in daljne okolice pa se že veselimo rekreacije v novi telovadnici.

Za ureditev okolice nove POŠ, predvsem zemljišča, ki je v lasti KS, smo opravili naslednja dela: geodetsko odmero (travno igrišče 98 x 46 m) s postavitvijo mejnikov in vnosom v zemljiško knjigo, splanirali in očistili igrišče ter odpeljali neuporaben material, izdelali pločnik z armiranobetonskim podpornim zidom ob javni cesti proti Vrbičju (cca 46 m), čiščenje bregov vodotoka ob igrišču, uredili dvokapnico ob igrišču (objanje z lesenim opažem in namestitve žlebov). Vsa izvedena dela so KS stala 1.257.000 SIT.

Kot je znano, ima KS v objektu OŠ tudi svoje prostore, ki jih je bilo potrebno urediti z ustreznimi pisarniško opremo. Le-ta je stala cca 463.000 SIT. Sama slovesnost odprtja šole, darila, razstava fotografij, vabila, zahvalne plakete pa so KS stale 231.500 SIT.

Zelo aktualno vprašanje je tudi, kaj s staro OŠ. Konkretni predlogi sveta KS so že pisno poslani na občino. Pričakujemo, da bo ena izmed štirih variant sprejeta.

Odsek ceste Kobiljek (Gačnik-Trontelj)

CESTE

V letu 2003 so se na cestah, ki jih vzdržuje KS, izvajala vsa vzdrževalna dela in pluježerje ter posipanje s soljo na najbolj kritičnih odsekih. Dodatno smo nabavili sol za posipanje, jo napolnili v občestne PVC kontejnerje (6), ki jo koristijo vozniki ob hudih poledicah. Za vzdrževanje javnih cest KS smo porabili 633.600 SIT.

Po planu KS nadaljujemo tudi asfaltiranja delov javnih cest v KS. V letu 2003 smo asfaltirali manjši odsek poti v Ponovi vasi pri Rebolju cca 30 m (zemljska dela so financirali sami krajanje) in odsek javne poti Gačnik-Trontelj na Kobiljeku v skupni dolžini 305 m. Asfalt za javno pot v Ponovi vasi je bil plačan iz občinskega proračuna v višini 273.865 SIT. Za odsek Gačnik-Trontelj so se zemljska dela in asfalt financirala iz občinskega proračuna v višini 3.312.217 SIT, iz deleža krajanov 550.000 SIT in deleža KS v višini 642.200 SIT, skupaj 4.504.417 SIT.

Spomladi 2003 smo asfaltirali manjši del lokalne ceste Bičje-Sela v dolžini 120 m, ki se je financiral iz občinskega proračuna v višini 1.222.773 SIT.

Večletni projekt ureditve ceste (razširitve, odvodnjavanja in izgradnja pločnikov) na odseku Dremelj v Mali vasi na cesti Grosuplje-Turjak pa je v tik pred vpisom v zemljiško knjigo, s tem pripravljamo pa se tudi dogovor s somejaši in občino glede odkupa dela potrebnega zemljišča. Računamo, da

bo ta odsek ceste česu primerno urenjen in saniran v letu 2004. Na splošno je omenjena cesta v katastrofalnem stanju in jo je potrebno nemudoma strokovno sanirati in preplastiti z asfaltno prevleko.

VODOVOD

V drugi polovici leta smo začeli z razgovori med predstavniki KS, Občino in Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje glede napeljave glavnega voda do vasi Vino (15 hiš) pri vasi Smrjene ob Svarunovi poti. Za to bo potreben dogovor med občinama Grosuplje in Škofljica s podporo njihovih strokovnih služb in projektantov. Kot kaže, bo najboljša varianta priklop omenjenih gospodinjstev na omrežje Mestnega vodovoda Ljubljana. Projekt bo najverjetneje izveden v letu 2004.

V vasi Cerovo so upali, da bo Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje uspelo pred novim letom priključiti vodovodno omrežje na novo črpališče, da bi krajanje končno imeli normalen vodovodni pritisk.

Svet KS pa še čaka veliko dela v nadaljnjih letih pri sodelovanju zamenjave vodovodnih azbestnih ceví.

POKOPALIŠČE

Za pokopališče smo pridobili gradbeno dovoljenje, ki je najpomembnejši dokument za legalno urejanje pokopališča in v končni fazi tudi pridobitev uporabnega dovoljenja. Vse leto smo izvajali manjša nujna vzdrževalna dela, da je pokopališče urejeno. V oktobru pa smo začeli graditi prizidek k mrliški vežici, ki ni v celoti zaključen zaradi finančnih sredstev. Upamo, da bomo ta del dokončali v tem letu. Seveda pa brez pomoči krajanov ne bo šlo, saj od najemnine za grobove dobimo na račun KS letno cca 850.000,00 SIT. To so namenska sredstva, ki jih porabimo za urejanje pokopališča - za odvoz smeti, električno energijo, vodo, vzdrževanje zelenic smo letos porabili 475.335 SIT (samo odvoz smeti je stal 171.007 SIT). Za gradbeno dovoljenje, načrte in drugo projektno dokumentacijo pa smo namenili 1.042.775 SIT. Za novi del pokopališča so gradbena dela v letu 2003 stala 1.442.364 SIT. V ta namen je velik del sredstev prispevala Občina iz proračuna, saj bi brez njene pomoči naredili bolj malo.

Veliko težav imamo tudi z izkopom grobov, ker nimamo izvajalca, ki bi to dejavnost redno opravljal, da bi tudi ta del vzdrževanja pokopališča potekal na krajevno običajen način. Zato prosimo vse zainteresirane, če želijo opravljati to delo, da vzpostavijo stik z člani sveta KS, pošljejo prošnjo ali nas obiščejo ob uradnih urah, kjer se bomo dogovorili o delu na pokopališču.

Prizidek pri pokopališču.

JAVNA RAZSVETLJAVA

Največji strošek pri tem je tokovina. V preteklem letu smo zanjo porabili 797.580 SIT. Za vzdrževanje in obnovo javnih luči ter pripravo odjemnega mesta v vasi Vino smo porabili 825.834 SIT. Tik pred novim letom pa so zasvetile javne luči na Rogatcu. Predračunska vrednost del je 950.000 SIT.

KULTURA IN KULTURNI (ZADRUŽNI) DOM

Še vedno aktualna tema za KS

je lastništvo in prepis dela »Zadrufnega doma« ZD, ki ga uporabljamo krajanje za svoje potrebe. V zemljiški knjigi je kot lastnik vpisana »Kmetijska zadruga Grosuplje«. V našem interesu pa je, da kinodvorana z odrom, garderoba in pripadajoči prostori pridejo v last KS. Zato smo v preteklem letu imeli več sestankov in dogovorov z občino, zadrugo in lastnikom poslovnih prostorov. Upamo, da se bo v prvi polovici leta 2004 opravil težko pričakovani prepis lastništva.

Proti koncu leta smo na vzhodni strani ZD izvedli drenažo v dolžini cca 40 m in odvodnjavanje meteorne vode s tlakovanjem vhoda pred garderobo. Zaradi ureditve odjemnega mesta vodovodnega števca smo na južni strani tik ob izhodu iz pomožnega prostora kinodvorane izdelali armiranobetonski jašek, za kar smo porabili 204.000 SIT, iz proračuna občine pa 300.000 SIT. Končni proračun gradbenih del pri vzdrževanju ZD bo narejen v prvih mesecih leta 2004.

Po svojih močeh KS podpira tudi kulturne dejavnosti, saj je tudi letos v sodelovanju z OŠ Št.Jurij organizirala proslavo ob materinskem dnevu z gledališko predstavo KD Škocjan Prekucije. Posebej razveseljivo je, da so v mesecu septembru osnovnošolci iz KS pripravili gledališko predstavo pod vodstvom mentorice gospodinje Špela Dremelj. V počastitev odprtja nove šole pa je KUD Št.Jurij konec novembra uprizorilo krstno izvedbo veseloiigre »Kultura odločno živa« avtorja in sokrajanja Rudija Podržaja. V začetku decembra je KS organizirala miklavževanje. Miklavž je obdaril kar 133 otrok od enega do sedmih let. Konec leta pred božičem pa smo s skromno pozornostjo obdarili vse krajanje, starejše od 70 let. Za vse dejavnosti in aktivnosti KS na področju kulture smo v preteklem letu porabili ca 416.000 SIT.

Za porabljeno vodo smo nakazali 127.697 SIT.

Drenaža in tlak pri Kulturnem domu (ZD) v Mali vasi.

Za svet KS Št.Jurij Dušan Štrus

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRAZNOVANJA

LUČ MIRU IZ BETLEHEMA V NAŠIH SRCIH DUHOVNA BOGATITEV S TEOLGINJO MOJCO POTOKAR

Tako kot pretekla leta smo tudi letos skavti v sodelovanju s taborniki v našo občino prinesli luč miru iz Betlehema. Letošnja poslanica je bila "Ustvari družino" in zato smo želeli lučko prnesti v čimveč domov. Za lučkino potovanje od vrat do vrat so poskrbeli skavti (izvidniki in vodnice ter volkuljice in volčiči) in taborniki (medvedki in čebelice ter gozdovniki in gozdovnice), za kar se jim voditelji zahvaljujemo. Zahvala gre tudi starejšim skavtom, ki so lučko nesli v enajst okoliških župnij in devet ustanov na področju naše občine. Ne smemo pa pozabiti na vse ljudi, ki razumejo, da so kljub številčnosti raznašalcev naše moči še vedno omejene in so lučko dobili pri sosedih ali pa v cerkvi. Zagnani skavti in taborniki so raznašali lučko tudi po vaseh, v katerih živijo.

Verjetno ste se spraševali, zakaj so skavti prišli sicer zaviti v tople bunde, ampak pod njimi so imeli oblečene enake srajce oranžne barve pa še vsi so bili v modrih hlačah. Slovenski skavti se na zunaj hitro spoznamo po kroju, ki ga nosimo na vseh skavtskih aktivnostih. Kroj je značilen obleka vsake skavtske organizacije. Člani ZSKSS nosimo temno modre hlače in oranžno srajco. Ta oranžna pa ni kakršnakoli, ampak je barva avtohtone kranjske lilije (*Lilium carnolicum*) in izraža slovenskost – tako kot kranjska lilija, smo tudi Slovenci avtohtoni v naši deželi. Na levem žepu je znak ZSKSS, nad njim so našitki, ki jih skavti dobi ob imenovanjih (ob opravljenem vodniškem tečaju, ob imenovanjih za pomočnika, voditelja veje, skavtskega voditelja). Na levem rokavu so našitki, ki potrjujejo skavtovo udeležbo na raznih aktivnostih, npr. na nočnem izzivu Jakec, na aktivnostih ob dnevu zemlje, na desnem rokavu pa slovenska zastava in ime stega izdajata, od kod je ponosni nosilec kroja. Slednje izdaja tudi rutka, ki jo skavti nosimo okrog vratu – vsak steg in vsaka skavtska skupina ima unikatno rutko, ki ima vedno točno določen pomen. Naša rutka je rumene in oranžne barve in predstavlja sonce. Zjutraj, ko se zbuja, je oranžno, čež dan zlaturumeno svetli in ogreva našo Zemljico, zvečer pa se spet oranžno spravi spat. Vsak dan se pokažemo, da smo, in naredimo nekaj, kar nam bo v čast in smo tako kot lučke, ki prinašamo veselje. Skavti sicer ne moremo sijati in svetiti ljudem, lahko pa se pokažemo koristne na drugih področjih.

Miha Oblak

V preteklem letu je zaživelo kulturno dogajanje v galeriji Boštanj na Velikem Mlačevem pri Grosupljem. Skozi vse leto je poudarek na mladinskem druženju, kulturnih srečanjih in umetniških delavnica, ki jih pripravlja teologinja Mojca Potokar iz Žalne. Posebej duhovno izostreni pa so bili decembrski večeri in praznovanje adventa.

Dogajanje v Galeriji Boštanj se je posebej razplamtelo v minulemu letu. Kaj vas inspira k pripravi tako raznolikih vsebin?

Kaj me inspirira? Ne bom kaj dosti pomišljala, ampak navdihujejo me mladi, delo z mladimi. Z njimi se srečujem že osem let v župnišču v Žalni, kjer jih poučujem pošolski verouk. Ob njih čutim bogastvo, odkritosrčnost in tudi inspiracijo.

Poglabljeno predstavljate zlasti duhovno tematiko, nabito z osebnim čustvovanjem, občutenjem. Se vam zdi, da nam danes manjka tovrstnega doživljanja?

Zopet se bom naslonila na mlade, ker jih imam zelo rada. V njih sta združena naboje, ljubezen, sledijo Njemu, so odkriti, so vse in so tisti, ki so vodilo, kažipot za naprej v življenju. Na mlade se moramo nasloniti, jim podati roko in z njimi iti naprej.

Kakšen pa je odziv publike? Je zadržana zaradi tako odkritega poudarjanja duhovnosti?

To je odvisno od večera, kakšen naslov vabi, kakšni gostje pridejo. Mislim pa, da so ljudje že slekli stara oblačila, če se izrazim čisto po svetopisemsko. In hvalabogu, da je tako.

Zanimivo je, da vam v kulturni kolaž uspe združiti tako domače kot umetnike širšega slovenskega prostora, ki vam ne podarjajo le svojih izdelkov, temveč tudi del sebe. Kako vam to uspeva?

Resnično, pri teh ljudeh, ki pridejo na obisk, in vsi so veliki umetniki, ni čutiti tekmovalnosti. Lahko karikiram ali je kar resnica: ko umetniki vstopijo v galerijo, jih prostor zaobjame in vsak, ki pride k nam, pravi, da je v prostoru nekaj pozitivnega, mir, se v njem dobro počutijo. Zakaj med njimi ni prisotne tekmovalnosti? Ker podarjajo del sebe, tisto, kar ustvarjajo, dajejo v galerijo, se s tem identificirajo. Gostili smo različne umetnike, paraplegike, tetraplegike, ki so likovna dela ustvarjali z usti, spremljali smo razstavo domačinke Lučke Koščak, kiparke z diplomom iz Ženeve, ki je v Galeriji Grad Boštanj razstavljala svoje angele z zaprtimi očmi in z njimi na poseben način identificirala sebe. Ti angeli v svoji notranjosti oddajajo mir. Notranjost je tista, ki je v človeku najbolj pomembna.

Ali življenje v vašem okolju botruje pristnejšim medgeneracijskim odnosom in vzajemnosti?

Na nekaterih srečanjih se zbere vsa družina in je čutili, da se ob naši mizi zberejo vse generacije.

Barbara Pance

»PRIŽGIMO LUČ, LJUDJE!«

ADVENTNA SREČANJA NA GRAJSKEM VRTU IN V GALERIJ GRAD BOŠTANJ (3. in 4.)

Na tretjem adventnem srečanju pod Boštanjem sta nastopila na celovečernem koncertu Stiški kvartet ...

...in vokalna skupina Mavrica iz Dobropolja.

Pester program četrtega adventnega srečanja so začeli otroci v kiparski delavnici...

KRATKE S PRAZNIČNEGA OGNJIŠČA

Grosupeljski skavti in taborniki so se v božičnem času že trinajstič pridružili mladim vrstnikom in somišljenikom po vsej Evropi, katerih naloga je razplamteti plamen betlehemske luči miru po vseh domovih in družbenih organizacijah. Letošnje sporočilo luči miru je nosilo pomenljiv apel: ustvari družino. "Ljudi želimo spomniti na pomen družine in odnosov, ki jo ustvarjajo. Vsakdo si v svojem okolju ustvarja družino v različnih življenjskih razmerah. Od nas je odvisno, kakšne odnose bomo živeli v njej. Družin je veliko vrst: domača, prijateljska, skavtska, slovenska, evropska ali svetovna. Družina je praktično vsaka skupnost, kateri pripadamo in soustvarjamo njene odnose. Z letošnjo akcijo pa želimo pokazati, da hočemo biti dejavni, odgovorni in aktivni člani družin, katerim pripadamo," je sporočilnost luči miru pospremil predstavnik grosupeljskih skavtov Luka Lampret. Skavti in taborniki pa so med zadnjo sejo občinskega sveta v preteklem letu obiskali tudi župana, občinske delavce in svetnike, ki so jim zaželeli, da bi dobra politika ne kokodakala, temveč nesla jajca!

V župnijski cerkvi svetega Mihaela v Grosupljem se je praznovanje božiča začelo z devetdnevno, ki je napovedala vrhunec slovesnosti in intimnosti svetega večera. Pri deveti večerni maši so božje razodete prikazali otroci, ki so ljudi z glasbo in dramatizacijo opomnili na prihod Odrješnika. Tudi božični dan je bil posebej iskrič, saj je zborovsko petje prestopilo deseto leto božičnega koncertiranja. Tradicija petja je tokrat povežala kar devet vokalnih zasedb, nastopili so: šest cerkvenih zborov (OPZ Zvezdica, dekliška skupina Stella, občestvo je prvič prisluhnilo moški zasedbi Skala, mešani zbori Magnificat, Mihael in Zgodnja Danica) in trije zunanji vokalni sestavi (ženski oktet Šmarnice, ženski zbor Magdalene, moška vokalna skupina Corona).

Sveti Štefan, mučenec, rojen okoli Kristusovega rojstva, je zavetnik konj, konjarjev in kočijažev (pa tudi zidarjev, krojačev, kamnosekov, tkalcev, tesarjev, sodarjev, kletarjev. Pomagal naj bi zoper glavobol, zastajanje kamnov, zbadanje in obsedenost. Goduje na dan državnosti, ko so v farni cerkvi svetega Janeza Krstnika blagoslovili obnovljeno notranjščino, zakristijo in nove klopi, za katere so sredstva poleg župnije Grosuplje prispevali krajanji sosednjih vasi Spodnjega Blata, Gatine in Praproč. Po mašni daritvi, ki jo je opravil nekdanji grosupeljski duhovnik in sedanja ljubljanski arhidiacon Vinko Vegelj, pa se je pred cerkvenim hramom zbralo okoli trideset jezdecov s konji iz okoliških vasi, saj je bil živalim podeljen blagoslov.

Krajevna skupnost Mlačevo je s prazničnimi paketi obdarila 37 krajanov - bolnikov in tistih, ki so v preteklem letu dopolnili 80 ali več let. Ostarelih in bolnih se ob božiču spominjajo že od leta 1999, ki je bilo proglašeno za svetovno leto starejših. Takrat se je KS Mlačevo povežala z Rdečim križem iz Žalne, njihovo sodelovanje pa se je razvilo v prijetno druženje in skromno obdarovnje starejših, je povedala predsednica KS Mlačevo Valentina Vehovec. Tako jim sokrajani pokažejo, da so še vedno pomemben člen družbene verige.

V predbožično-novoletnem programu na Mlačevem sta nastopila tudi zmagovalca Pokala Slovenije v mini rock&rollu 2003 Anita Kastelic iz Velikega Mlačevga in Janez Miklič iz Zagradca, otroci iz žalske šole pa so pripravili pester program.

Nastopili pa so tudi citrar Dušan Mazaj in ženski pevski zbor Lastovke.

Običaj koledovanja je bil v naši deželi poznan že pred drugo svetovno vojno. V Grosupljem pa se že nekaj let nadaljuje s trikraljevskim koledništvom, ki se je razvilo iz mednarodne akcije za pomoč otrokom v revnejših predelih sveta. Korenine dobredelne akcije so se razrasle po vsem svetu, k nam pa so zašle iz avstrijskega prostora. V svete tri kralje se navadno oblečejo mladi veroučenci, birmanci in ministranti, ki obiskujejo domove po župniji, ob jaslicah zapojejo božično pesem in nabirajo darove za misijone. Letos so že sedmo leto zapored obiskali celotno Grosuplje s soseskami Brezje, Spodnje Blato, Gatina, Spodnje Duplice in Spodnja Slivnica. Humana akcija je prej kot širjenju vere namenjena socialni pomoči prebivalcem dežel tretjega sveta. Lani so grosupeljski trije kralji nabrali okoli 240 tisočakov, letošnji izkupiček pa bo preko misijonske pisarne romal k misijonarjem v Kongu, ki ga bodo namenili vzgoji, izobraževanju in z njim izvedli konkretne projekte.

Barbara Pance

...nato pa jih je obiskal Božiček.

V večernem delu srečanja pa so nastopili skupina duhovno-ritmčne glasbe, ki jo sestavljajo sestre Kavčnik s svojim gostom Petrom na klavirju, teologinja Sonja Kropec (druga z leve), igralec Pavle Ravnohrib...

...in domača vokalna skupina mladih deklet Stela z dirigentko Barbaro Pance.

VESELI DECEMBER V PIKI Z ROKO V ROKI

Šmarje-Sap, december 2003 - Človek je del družbenega okolja, v katerem raste, živi in deluje. Vključuje se v bližnje okolje in s tem tudi v kulturno in nacionalno tradicijo. Praznične vsebine v mesecu decembru nudijo veliko možnosti za negovanje tradicije ter ob tem tudi priložnost za vzgajanje strpnosti. Vsega tega se dobro zavedajo tudi vzgojiteljice in njihove pomočnice v vrtcu PIKA. Praznična doživljanja so malčkom pričarale strokovne delavke v vrtcu: Alenka, Breda, Maja, Vera, Barbara, Iva in še ena Barbara ter kuharica Nuša v sodelovanju z Ljubom Vilarjem (dedku Mrazu je "posodil" glas in stas), s šolo in z Društvom prijateljev mladine ter s poglobljenim sodelovanjem s starši in njihovim aktivnim vključevanjem v delo skupin.

Tako je Anže v vrtec pripeljal svojega očka. S seboj sta prinesla puščavske miške. Pokazala in povedala sta veliko o njih. Vanesova mamica se je malčkom pridružila pri gibalnih igrah v šolski telovadnici. Katjina mamica je prinesla v vrtec škatle - otroci so tekali okrog njih, jih preskakovali, se igrali most, jih sestavljali... Nina in mamica sta prinesli vse potrebno za izdelavo prazničnih svečnikov in celo svečke. Nastjina mami je prinesla

lutko - zajčka, ki je otrokom pripovedoval zgodbo o prijateljstvu. Jakob in Rebeka sta skupaj z mamico prinesla polno vrečo plišastih živali. Otroci so skozi igro spoznavali angleške izraze zanje ter v angleščini peli tudi pesmice. Amadejeva in Rebekina mami je zapela več narodnih pesmi. Larina babica je prebrala Božično zgodbo, prinesla kaseto z veselo glasbo in z otroki tudi zaplesala. Špelina mamica je celo dopoldne preživela v slončkovni skupini in se igrala z otroki.

Učenci iz 4. razreda osnovne šole Šmarje-Sap so v šolski telovadnici "vrtičkarjem" predstavili svoje plese. Na koncu so zaplesali tudi malčki. Lepo je bilo tudi, ko so vrtec obiskale Ana, Maja in Aleksandra iz 3. razreda ter predstavile moderne plese.

Dijakinja Monika je otrokom na zanimiv način posredovala pesmico o copatku, vzgojiteljice pa so zaigrale lutkovno predstavo Trije snežaki.

Nekaj prav posebnega pa je bila lutkovna skupina, ki so jo sestavili starši otrok iz vrtca PIKA. Ob obisku dedka Mrazu v Družbenem domu je otrokom zaigrala lutkovno igro "Mojca pokrajculja". Starši so se v svoje vloge odlično živeli, bili so izvirni in duhoviti. Z dvakrat odigrano predstavo so razveselili vse otroke iz KS Šmarje-Sap. Ana Frbežar (Mojca), Mateja Perovšek (lisica), Drago Knez (volk), Tomaž Puhovski (medved), Mojca Mlakar (zajček), Karmen Smole (veverica), Matej Košir (glasbena spremljava), Mojca Jagodic (zvonički in luči) ter vzgojiteljica Breda Pirnat (izdelava lutk in scene) pa s svojim profesionalnim pristopom niso navdušili le malčkov, ampak tudi njihove starše. Lutkovna skupina pa ni žrtvovala le veliko prostih večerov, pač pa je vrtcu PIKA podarila tudi izkupiček od predstav.

In ne nazadnje, gospa Ana iz vrtnarstva Frbežar je prevzela tudi dekoracijo dvorane v Družbenem domu. Z izvirnim aranžmajem je v začetku decembra pripravila dobrodošlico Miklavžu, pred božičem pa še dedku Mrazu.

Zadnji dan je bilo v vrtcu na sporedu še praznično kosilo. Na mizah so gorele svečke, pripravljeni so bili lepi pogrnjki, malčki pa so poskušali jesti tudi z vilicami in noži.

Veseli december je bil torej za otroke, ki obiskujejo vrtec PIKA, zelo pester. Prizadevne vzgojiteljice in njihove pomočnice ter vsi, ki so pri izvedbi projekta Veseli december z roko v roki kakorkoli sodelovali, si za požrtvovalnost in dobro opravljeno delo zaslužijo vsaj besedo zahvale. Hvala vsem - pa če ste v tem zapisu omenjeni ali ne namenoma izpušteni.

Janez Pintar

SKUPAJ ZMOREMO VEČ

Društvo prijateljev mladine iz Šmarja-Sapa je bilo tudi v preteklem letu aktivno. Prepričani smo, da je v mesecu decembru razveselilo množico otroških src.

Na pobudo ZPM Slovenije je skupaj z Osnovno šolo Šmarje-Sap organizirala akcijo PODARI OBJEM!, v kateri so šolarji zbrali za otroke 360 knjig, ki jih je društvo oddalo v Baby center v Ljubljani.

Tudi igrače so zbirali učenci osnovne šole. Na pobudo Mlade liberalne demokracije so se vključili v akcijo MLADI MLAJŠIM. Na ta način naj bi zbudili občutek solidarnosti, saj je to vrlina, ki jo je treba razviti že v mladosti.

ZPM Slovenije je namenila finančna sredstva, ki jih je prispevalo podjetje TETRA PACK d. d. iz Trzina za otroke iz dveh socialno šibkih družin, društvo pa je primaknilo sredstva še za eno družino. Članice upravnega odbora so pred prazniki obiskale tudi otroke s posebnimi potrebami, ki so v različnih zavodih, in jim izročile zanje posebno pripravljena darila.

Seveda tudi letos ni manjkal dedek Mraz. V Družbenem domu sta se v torkel, 23. decembra, odvila kar dve predstavi. Starši otrok, ki so v vrtcu PIKA v Šmarju-Sapu, so predstavili lutkovno igrico Mojca Pokrajculja. Honorar so odstopili za ureditev novega igralnega katička v vrtcu. Dedek Mraz je z bogatimi darili obdaril kar 247 otrok od enega leta starosti do vključno 3. razreda osnovne šole, skupinska darila je poklonil tudi šoli in vrtcu.

Članice upravnega odbora društva so pridno delale kar dva meseca, da so dedku Mrazu napolnile koš z bogatimi darili. Obiskale so krajane in jih poprosile za prostovoljne prispevke, obrtnikom, KS in delovnim organizacijam so poslale prošnje za finančno pomoč, darila so nabavile ceneje pri diskontih.

DPM Šmarje-Sap že več kot trideset let razveseljuje otroke v božično-novoletnem času pa tudi med letom, saj je nekaj otrok v njegovi organizaciji tudi letovalo.

Vsega naštetega pa društvo ne bi zmošlo brez zvestih sodelavcev - darovalcev, ki vedo, kaj pomenijo sveteče iskričice sreče v otroških očeh, vedo, da se nekaterim otrokom le redko kdaj prižejo.

V imenu teh in v imenu upravnega odbora vsem iskrena hvala. V novem letu želimo vsem prijateljem in poslovnim partnerjem osebne sreče in poslovnih uspehov.

Milena Lunar, predsednica DPM Šmarje-Sap

AKTIVNO SKOZI NOVOLETNE PRAZNIKE

3. pohod z baklami iz Male vasi do Županove jame. (Foto: Lado Podržaj)

Prazniki so prijetni, vendar preveč dobre hrane, veliko sedenja in zadrževanja v zaprtih prostorih človeku ne dene dobro. Zato se je skupina pohodnikov iz Male vasi in okolice pred tremi leti odločila, da bo popestrila praznovanje z večernim pohodom do Županove jame. Vsako leto jih je bilo več. Lani se jih je na štefanovo že več kot sto udeležilo pohoda z baklami. Vsak pohodnik je prispeval nekaj denarja za malico in čaj, bakle so kupili sami, za dobro voljo pa sta poskrbela harmonikarja, ki sta se do jame pripeljala z vozom iz Št. Jurija, z njima pa tudi dedek Mraz, ki je obdaril otroke. Ogledali so si Tabor, pri sv. Antonu so prižgali svečke, da bi se jim izpolnile vse želje v prihajajočem letu, so pozvonili z zvončkom želja. Bilo je ravno prav hladno, da je pot po gozdu vse prav lepo ogrela, pred Županovo jamo pa so se okrepčali s klobaso in čajem. Zelo zadovoljni so si obljubili, da bo pohod postal tradicionalen.

Malo manj pohodnikov pa se je na silvestrovo v letu 2003 odpravilo z baklami na Magdalensko goro. Odvrnilo jih je deževno vreme. Vendar so kot vsako leto neomajne pričakali v Hrastju s pecivom in čajem, pa tudi kaj krepkejšega se je našlo vmes. Pot je bila blatna in spolzka, vendar so vsi srečno prišli na vrh, si ogledali odprto cerkev sv. Magdalene, si voščili za novo leto in se vrnili v dolino. Najvztrajnejši so se še povsesili v središču Grosupljskega, na praznovanju na prostem.

Drugi dan novega leta pa so se nekateri hribovski entuziasti ponovno srečali na zasavskem Triglavu, na mrzlem in vetrovnem Kumu, kjer so uživali v lepi, še neomadeževani zimski pokrajini.

Marija Samec

NOVOLETNI GALA OPERNI KONCERT

Športna dvorana Brinje je 28. decembra gostila priznane slovenske operne pevce, ki so ob simfoničnem orkestru Camerata Labacensis prepevali najlepše arije iz znanih oper ter operet.

Komorni orkester RTV Ljubljana, v tujini znan tudi pod imenom Camerata Labacensis, je nastopil s svojimi solisti pod dirigentsko palico Igorja Švare. Poznamo ga kot dirigenta združenih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Predava na Akademiji za glasbo, vodi mnoge zborove, med njimi tudi Ljubljanski oktet, dirigira orkestrom, nastopa pa tudi kot pianist.

Iz ljubljanske opere hiše so prišli Olga Gracelj, Mirjam Kalin in Zdravko Pergar, iz Maribora Miro Solman Busolin, nastopala pa je tudi študentka 3. letnika solo petja Katja Pergar.

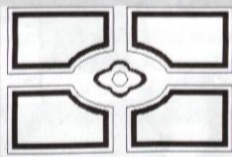
Orkester je najprej zaigral uverturo v Bizetovo opero Carmen, ki je z živahnim španskim ritmom napovedala lep večer. Sledile so arije iz Rosinijevega Seviljskega brivca, Puccinijevega Turandota, Verdijevih oper Moč usode, Rigoletto in Trubadur, iz Webrovega Carostrelca, Offenbachovih Hoffmannovih pripovedk in Leharjeve Vesele vdove. Orkester je zaigral še izzivalen Offenbachov Can-can.

Na odru so se menjavali pevci, posamezno, v pari in vsi naenkrat. Razpoloženje se je stopnjevalo in nazadnje, ko so pevci nazdravili s šampanjcem, nam je bilo že kar žal, da je koncerta konec.

Ponavadi spremljamo take koncerte v dvorani z odrom, zavesami, balkoni, ložami. Vendar so tudi športno dvorano lepo uredili. Prijetna glasba in kvalitetni pevski nastopi so gledalce tako pritegnili, da so pozabili, da sedijo v športni dvorani.

Koncert si je ogledalo več kot 450 obiskovalcev, dvorana je bila skoraj polna, kar je za Grosuplje dober obet za naprej. Grosuplje si zasluži še kakšno tako prireditel. Glavni sponzor tega novoletnega koncerta je bila Pekarna Grosuplje, ki je pripravljena še sponzorirati take prireditve. Organizator g. A. Cevc je povedal, da bo letos tak operni koncert predvidoma v nedeljo, 26. decembra 2004, na dan samostojnosti in lahko bi koncert združili z osrednjo občinsko prireditvijo. Lepo bi bilo, da bi novoletni operni koncerti v Grosupljem postali tradicionalni.

Marija Samec

Turistično društvo Boštanj
in Grajski Vrt Boštanj

vabita k sodelovanju

mojstre domače in umetne obrti, izdelovalce velikonočnih butaric, pisanic in prtičkov ter vse, ki bi svoje rokodelstvo in ustvarjalnost radi predstavili na tradicionalnem Velikonočnem sejmu pod gradom Boštanj. Velikonočni sejem bo potekal v Grajskem vrtu Boštanj v soboto in nedeljo, 3. in 4. aprila 2004, ter 10. in 11. aprila 2004.

Prijave sprejemamo na tel. (01) 786 36 67 in 041 342 630 in po E-pošti: grajskivrt@email.si

Samo skupaj lahko bogatimo podobo in ponudbo našega kraja!

GOTIS d.o.o.

Podjetje za trgovino in storitve

Ponova vas 6 b, 1290 Grosuplje

Tel.: 01 786 49 92, Fax: 01 786 49 91, Gsm: 041 757 570

E-mail: gotis.grosuplje@siol.net, Internet: www.gotis.si

Zaposlimo delavca za delo v proizvodnji kovinskih izdelkov.

Od kandidata pričakujemo:

- izobrazbo IV. ali V. stopnje ustreznosti smeri
- starost do 30 let

Poskusna doba: 3 mesece

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: GOTIS d.o.o., Ponova vas 6 b, 1290 Grosuplje

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRAZNOVANJA, DOBRODELNOST, PROSTOVOLJSTVO

Župan Janez Lesjak je zbranim na silvestrovanju na prostem v Grosupljem točno ob polnoči zaželel vse najboljše in nazdravil za srečno novo leto.

BOŽIČNI ODMEV V KRŠKI JAMI

Ansambel Bobri na Božičnem odmevu v Krški jami.

Bilo je mrzlo zimsko popoldne, 26. decembra - na štefanovo. Nepregledna množica ljudi se je pomikala proti idilični vasi Gradiček, kjer se je v Krški jami ob 15.30 pričela že šesto leto zapored prireditve z naslovom Božični odmev.

Pred vhodom smo mrz poskušali pregnati s kozarčkom kuhanega vina in čaja, takoj ob vstopu v jamo pa nas je pogrel pogled na čudovito mesto Betlehem, ki je bilo prav za to priložnost »zgrajeno« iz ilovice.

Prireditve je vodila moderatorka Saša Lendero, nastopili pa so številni domačini in gostje. Med njimi je bilo tudi letos kar nekaj občanov iz grosupeljske občine (Ansambel Marjana Skubica s Plešivice z orkestrom mladih harmonikarjev, Ansambel Bobri, v katerem sodelujeta Mile iz Račne in Aleks - na pol Grosupeljčan, ter Trobilni kvartet Chorus, ki ga vodi Jernej Kralj). Za ozvočenje je skrbel Igor iz Škocjanskih hribov.

Višek prireditve je bila pesem Sveta noč, ki se je oglasila iz tisočglave množice. Prižgalo se je preko tisoč svečk, ki so jih obiskovalci dobili ob vstopu. Prižgalo pa se je tudi preko tisoč lučk v naših srcih - te lučke so bile še lepše, še svetlejšee.

Nasmeh na lička najmlajših je privabil Božiček, ki se je s polnim košem komaj uspel prebiti skozi množico.

Ob zaključku smo si bili edini, da se prihodnje leto, istega dne, ob isti uri spet dobimo na božičnem koncertu. Do takrat pa se potrudimo, da bomo znali ohraniti nasmeh na ustih ter radost v očeh in srcih.

Tina Strah

Trobilni kvartet Chorus.

Trio Marjana Skubica in orkester mladih harmonikašev.

VESELI DECEMBER PRAV JE, DA PREDSEDNIK PRIDE MED NAS!

OKRAŠEVANJE CENTRA ZA SOCIALNO DELO

4. december 2003: Center je ves pust čakal na naš prihod. Mesec veselih pričakovanj se je že začel in čas je bil, da postane tudi Center prijetnejši in veselejši. V Nušini sobi se je zbrala kopicca otrok in nas prostovoljcev, v Matejini pa druga. V prvi smo izdelovali božično-novoletne čestitke, v drugi pa smo se pripravljali na to, da odenemo ves Center v vsele praznične barve. Zlata barva tu, bleščice tam pa cel koš želja za srečno novo leto in vesel božič je zaznamovalo naše izdelovanje čestitk. Sestavljali smo pisane verige in papirnate bombone pa na novoletno jelko nismo pozabili in smo jo prav lepo okrasili. Vsaka vrata na Centru smo ozajšali s kakšno verigo in umetelno izdelano čestitko z mnogimi željami za novo leto.

ČAROVNIK V KLUBU GROŠ

12. december 2003: Tokrat smo se namesto na Centru zbrali v klubu Groš, kjer so nam prijazno odstopili prostor za nastop čarovnika. Prišel je čarovnik David - najboljši čarovnik na svetu. Pokazal nam je čaravnije, ob katerih smo ostali le začudeno odprti ust, in vse skupaj začel se z obilico otroškega smeha - na svoj račun seveda. Pri vsaki čaravniji je sodeloval eden od otrok kot čarovnikov pomočnik in ko se je ravno zdelo, da so otroci razkrinkali kakšno njegovo čaravnijo kot navaden trik, se je spretno izmuznil in čaravnija je ostala čaravnija. Na koncu pa je naučil otroke še zanimiv trik z robčkom in kako izdelovati živalice iz balonov. Vsak je dobil enega ali dva že napihnjena balona in nekaj še nenaplnjenih, nato smo vsi izdelovali najprej kučka nato pa še laboda. Seveda niso bile vse balonaste živalice na prvi pogled podobne temu, kar naj bi predstavljale, a to ni pomembno, saj nam je pomagala bujna otroška domišljija.

LUTKOVNA PREDSTAVA IN BOŽIČEK

19. december 2003: Spet smo se zbrali v klubu Groš in veseli dogodek se je začel s pisano lutkovno predstavo. Pred nami so se zvrstili različni barvni svetovi, v katerih so poznali le po eno barvo in kjer je bilo vse le oranžno ali zeleno, tudi otroci. Bratec in sestrica - Pisanko in Pisanka pa sta popotovala po teh različnih svetovih in spoznavala, kako v vsakem enobarvnem svetu ljudje ne marajo in se bojijo vseh drugih barv. Pa sta se Pisanko in Pisanka odločila, da bosta pomagala ubogim otrokom, ki so vsi pogrešali druge barve v svojem svetu. Otroci iz različnih svetov so se končno združili in ustvarili svet mavrice, kjer so bile vse barve in ni bilo pomembno, kako je kdo obarvan. Naslednji je nastopil Božiček, ki smo ga morali kar trikrat na ves glas poklicati, da je prišel med nas. Vsakega otroka je obdaril s prelepim darilcem, nam prostovoljcem pa je presenečenje prihranil za konec, ko so otroci že odšli, in nas pogostil s štirimi velikimi picami in obdaril s krasnimi darilci.

Lianka Varga

(Kje naj se naučim večšin, ki jih rabim za službo?)

“Lepo, da ste pritegnili našega dragega prijatelja in predsednika dr. Janeza Drnovška ...” so bile pozdravne besede na kongresu prostovoljstva ob dnevu 5. decembra 2003, v Novem mestu. Ga. Anica Mikuš Kos je odgovorila: “Prav je, da je prišel, prostovoljci si to zaslužimo!” In g. predsednik?

Prostovoljec biti, pomeni, da nekaj svojega časa nameniš drugim, jim pri nečem pomagaš. Za to ne prejmeš plačila v denarju. Zato ima tudi manj privrženec, kot bi bilo pričakovati, če pogledamo koristi in dobičke, ki jih prinaša. “Lahko pomagaš otrokom. Dobro je, da nekaj narediš za druge, da so drugi srečni.” Vida, prostovoljka na Centru za socialno delo

Če pogledam bolj natančno, to pomeni, da nekaj ur na dan, teden, mesec, leto posvetim drugim. Ker tako čutim, vidim, da drugi potrebujejo. Če hočeš denar, te ni med prostovoljci, tam denarja ni. Denar izboljša kvaliteto življenja, kdo pa ima kaj od prostovoljnega življenja? Zanimivo, prostovoljstvo tudi - izboljša tako kvaliteto življenja prostovoljca kot tudi skupnosti ali posameznika, ki pomoč sprejme.

Prostovoljno delo je tudi v visoko tehnizirani družbi še kako potrebno; najbolj razvita socialna država nikoli ne bo uspela rešiti vseh stisk. Prostovoljstvo je ena od oblik aktivnega vplivanja na družbo - vpliva predvsem na njeno socialno raven in mlade vzgaja za odgovorno vlogo v družbi - da opazijo probleme in se nanje odzovejo. V zadnjem času nekako nadomešča tradicionalno solidarnost, ki je je veliko manj (sorodstvo, sosesa).

“Že od malega sta nas starša vzgajala, da je treba ljudem pomagati, še posebej tistim, ki so v stiski. Tako je tudi moja dobra soseda pomagala meni. Članica Rdečega križa sem

postala prav zato, da bi pomagala zbrati kaj koristnega za ljudi, ki potrebujejo pomoč, gasilka pa zato, da bi pridobila čim več znanja, kako pomagati ljudem v nesreči.” Joži, gasilka in prostovoljka pri Rdečem križu.

Lahko bi pri prostovoljnem delu govorili o materialnem prispevku k dobroti, saj se bo čedalje bolj izračunavala vrednost prostovoljnega dela. Človeški vir, socialni in intelektualni kapital kot neomejen vir - gre za odnose, ure dela, energijo, česar nihče ne more zaračunati. Ko se to preliha v denar, izgubi svoj čar.

Načelo produktivnosti bo vedno trčilo v načelo solidarnosti. Dobiček ali ljudje. Vedno se gibamo tu vmes, v zadnjem času bolj na strani denarja. Današnji sistem temelji na tekmovalnosti in uspešnost prinaša tudi drug konec te črte - pogoste stiske. Prostovoljstvo želi tehtnico naginiti v prid ljudem.

Svet duševno prizadetih mi je zelo zanimiv, sploh likovno ustvarjanje z njimi. V primerjavi z zdravimi otroki so veliko bolj odprti, bolj so hvaležni, bolj ustvarjalni, bolj izvorni. Dajo ti ogromno dobre volje, z njimi se spustiš, napolnijo ti baterije.” Katarina, prostovoljka pri Sožitju

Mednarodno leto prostovoljcev je potrdilo prostovoljno delo kot globalno delo. Dogaja se povsod po svetu za različne namene in potrebe, gre za skupno delo, ki pomaga potrebnim pri izboljševanju življenja in poskuša zaščititi okolje. Kljub globalizaciji je prava moč prostovoljstva na lokalni ravni. Žal je 11. 9. 2001

pokazal, da se prostovoljci lahko javijo tudi za ne samo dobre stvari.

Kakšne so koristi od prostovoljnega dela? Poleg zadovoljstva in veselja se prostovoljci lahko naučijo marsikaterega opravila, ki jim pride prav pri poklicu, npr. dela z ljudmi, dela z računalnikom, organiziranja prireditev, vodenja sestankov, zbiranja financ, motivacije. To so veščine in znanja, ki jih za delo potrebuje najuspešnejši poslovnež. Lahko začneš kot prostovoljec in se na zelo neboleč način tega naučiš. Prostovoljci se čutijo koristne, veselijo se v družbi drugih prostovoljcev in tistih, katerim namenijo svoje delo, spoznajo mnogo ljudi. Če poskusim narediti obračun, kaj vse sem pridobila kot prostovoljka, bi bila ta stran v časopisu še premalo.

Na Portugalskem imajo prostovoljci popust pri javnem prevozu in ravno tako v Španiji, kjer imajo popust tudi pri kulturnih dejavnostih.

“Nimam časa, ne morem, ne da se mi ... To so besede, ki iz mojih ust prihajajo precej bolj redko kot včasih. Tudi to je posledica prostovoljnega dela,” Luka, skavtski voditelj.

Prostovoljci ne bomo izumrli, preveč je situacij, ki kličejo po njih. G. predsednik Janez Drnovšek je potrdil, da si prostovoljci vsekakor zaslužimo, da pride med nas in pokaže priznanje in spoštovanje prostovoljnemu delu. Menda ja ne samo v besedah?

Alenka Oblak

DRUŠTVO SOŽITJE NOVOLETNA PRIREDITEV OB 40-LETNICI DELOVANJA ZVEZE DRUŠTEV SOŽITJE

Društvo Sožitje je 14. decembra 2003 v Družbenem domu Grosuplje priredilo že tradicionalno novoletno prireditev. S prireditvijo nismo pričakali le Božička, ampak smo tudi počastili velik jubilej - štirideset let delovanja Zveze društev Sožitje. V to veliko družino se vključuje tudi društvo Sožitje Grosuplje, ki je v petih letih delovanja naredilo zelo veliko za vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju v družbo. Tudi prostovoljci se vsak na svoj način trudimo približati drugačnost ljudem in to nam tudi uspeva. Dokaz je med drugim tudi veliko število obiskovalcev, ki so se imeli izredno prijetno v družbi prijaznih in prijetnih otrok, ki so nas vse očarali s svojo odprtostjo in vedrino. Obiskovalci so imeli priložnost spoznati vsakega posebej - njihovo veselje, simpatičnost, preprostost in predvsem ljubezen. «Čukci» in «Pande» pa so izredno uživali ob plesu, petju in igranju z Medvedkom in Rozi.

Ob okroglem jubileju nas je obiskal tudi direktor Zveze društev Sožitje g. Tomaž Jereb, ki je za uspešno delovanje podelil priznanje klubu Čukec z vodjo Mili Zidar in klubu Panda z vodjo

Lojzko Potrpin. S prijaznimi besedami je tudi potrdil uspešno delovanje društva Sožitje Grosuplje pod skrbnim in požrtvovalnim vodstvom predsednice Nevenke Zrnc. Otroci so bili navdušeni in počaščeni, saj so bili v središču pozornosti, celotna prireditev pa je bila namenjena predvsem njim. Na koncu nas je seveda obiskal tudi Božiček, ki je otroke razveselil z obdarovanjem.

Za lep zaključek pa smo prejeli čudovito darilo Zdravstvenega doma Grosuplje. Ob smrti dr. Barbare Srake so njeni sodelavci in prijatelji namesto cvetja in vencev ustanovili sklad, ki je

namenjen otrokom z motnjami v duševnem razvoju. Zahvala velja njim in tudi vsem tistim, ki kakorkoli prispevajo društvu Sožitje in s tem omogočajo ustvarjalnejše in bolj polno življenje otrokom z motnjami v duševnem razvoju. Vsi, ki sodelujemo pri društvu Sožitje, pa si želimo še veliko prijetnih trenutkov s temi posebnimi otroki, ki so postali del našega življenja. Nenaazdanje pa se zahvaljujemo tudi vsem sponzorjem, ki vsako leto ob prireditvi veliku dušno prispevajo k veselju in dobremu vzdušju.

Se vidimo prihodnje leto!
Katarina Drobnič

TO, KAR PRIVRE IZ ČLOVEKOVE DUŠE ...

POGOVOR S KATARINO DROBNIČ

Ce bi v teh februarskih dneh, ko imamo Slovenci svoj kulturni praznik (pa se tega zavedamo ali pa ne!), vrie Slovence povprašali o kulturi - pomenu, smislu in udeležanju le-te, bi dobili le površne odgovore. Marsikdo pa si za to razmišljanje sploh ni pripravljen vzeti časa.

KATARINI DROBNIČ, 26-letni profesorici likovne umetnosti, pa ne zmanjka časa za razmišljanje o kulturi našega časa, ne o različnih področjih snovanja. Katarina kljub mladosti na svet in ljudi okrog sebe gleda z drugačnimi očmi. Čeprav nikoli ni želela postati slikarka, je slikarstvo del njenega življenja. Katarina v pogovoru niza mozaike lepih misli, ki jih je težko spraviti na papir, sploh pa ne tiste, kar ustvarja, ker imajo barve drugačno moč kot črke na papirju. In vendar sva pogovor pričeli v upanju, da nam bo s skupnimi močmi uspelo nanizati lepote, ki jih vidi in prenaša na papir.

Kje se najdeš v mozaiku različnih zvrsti kulturnih oz. umetniških ustvarjalnosti?

»V bistvu je ustvarjanje že moj poklic. Veliko kreativnosti zahteva delo z otroki v šoli, kjer jim moram narediti uro zanimivo za njihovo ustvarjanje in jih prav motivirati, ker brez tega ni uspehov. Povsem novo področje mi je poučevanje Romov preko Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje in potem je tu društvo Sožitje, kjer je moje delo z duševno prizadetimi otroki spet specifično. Povsod pa gre za snovanje likovnih nalog, kar pa moram prej preizkusiti sama. Čeprav vsaka sfera učencev zahteva svojstven pristop in podajanje. Tudi moj magistrski študij je posebna zvrst ustvarjanja. Seveda pa je tu še moje lastno ustvarjanje, tudi tisto »za dušo«, čeprav mi zanj že zmanjkuje časa,« se razgovori Katarina, vendar iz pogovora izluščim, da je njeno življenje napolnjeno z umetniškim izražanjem.

ZNANJU SO NA ŠIROKO ODPRTA VRATA, ČE JIH HOČEŠ ODPRETI

Katarina je najprej končala šolo za oblikovanje - smer industrijsko oblikovanje in se vpisala na pedagoško fakulteto. So bili to njeni cilji in uresničene želje?

»Odkar pomnim, sem si želela samo to, da pridem na šolo za oblikovanje. O smeri nisem kaj dosti razmišljala, vendar sem bila - srečna. Potem sem kolebala med akademijo za likovno umetnost in študijem likovnega pouka na pedagoški fakulteti. Odločila sem se za slednje, vendar prvo leto nisem bila sprejeta, zato sem se vpisala in dve leti študirala na privatni Visoki strokovni šoli za risanje in slikanje; to je nivo likovne akademije, s tem da moraš študij izredno drago plačati. Naslednje leto sem bila na pedagoško fakulteto sprejeta in tako eno leto vzporedno študirala obe smeri študija na dveh šolah. Ko sem ugotovila, da ne psihično in niti fizično tega ne zmorem, sem nadaljevala le študij na pedagoški fakulteti, ker mi je veliko ljubše estetiko in ljubezen do ustvarjanja prenašati na mlajši rod, kot samo ustvarjati. To drugo mi namreč še vedno ostane. Ker pa sem prepričana, da so znanju na široko odprta vrata, če jih znaš in hočeš odpreti, študiram v drugem letniku magistrskega likovnega pedagoško, to je didaktika, usmerjena v pouk in poučevanje,« pove o svojih delovnih poteh Katarina.

Pogovor razpredava dalje in običajna ob spomnih na njena srednješolska ustvarjanja. Pridružila se je takrat aktivnim članom MISS-a in scene na prireditvah so bile njen prvi večji izzivi. »Tokrat sem prvič pripravila celostenski kolaž, tehniko, kateri sem se pozneje najbolj posvetila. Bilo je lepo in škoda je, da je ta dejavnost zamrla, saj je bogatila tudi kulturno življenje v kraju,« pravi, spominjajoč se vrste kulturnih prireditev. Oboje je imela rada - prireditve in tudi svoj prispevek delovanju.

VSE, KAR DELAM, MI VRAČA ENERGIJO

Si si tudi v času študija poiskala kaj za dušo, za sproščanje svojega umetniškega duha?

»Študij je bil enkraten. Kot likovni pedagog moraš obvladati vsa področja likovne umetnosti, tudi zgodovino. Omogočil nam je veliko ustvarjalnosti. Profesorji so bili krasni - slikarji, kiparji... Pester in ustvarjalen študij, ob katerem je vsakdo lahko našel delček sebe. Dvakrat na leto smo prirejali razstave in se tudi tako izpopolnjevali. Za kaj drugega niti ni bilo časa. Sploh pa nisem ničesar pogrešala, »izpeli« smo se lahko v študiju,« razpreda Katarina z veliko mero ljubezni, obujajoč študijska leta in brez besed pove, da je bila - srečna.

Katera smer likovnega izražanja je tebi najljubša?

»Če imas rad likovno umetnost, ne moreš ločiti področij. Duhovno se napa- jaš - iz kipov, slik, risb. Umetnik je vsestransko ustvarjalen. Cenim vsa področja, vse, kar delam, mi daje veliko notranje energije,« kar prekipujejo njene misli.

Kdo je in kaj dela Katarina v svojem ateljeju?

»Slika je namenjena temu, da jo gledamo z očmi. Moja tehnika, ki jo raziskujem, je kolaž, to je tehnika lepljenja različnih materialov na ploskev. Moji prvi kolaži so bili močnih, živih barv. Danes jih ocenjujem, da so bili kičasti. Začela sem jih »čistiti«. In potem so nastali asemblaži, kjer gre za tehniko lepljenja in sestavljanja različnih odpadnih materialov, ki so že odsluženi in jih lahko najdeš vsepovsod. Te predmete, pa naj so bili to delci kovine, lesa, gumbi ... sem vgradila v asemblaže in jim dala novo življenje. Spet so imeli ceno, spet so spregovorili. Iz tega področja je bila tudi moja diplomatska naloga pri kiparki Dragici Čadež.

Tehnika asemblaža je tehnološko zahtevna, zato sem se vrnila h kolažu. Tu pa sem sedaj pričela odkrivati svet bele barve, prosojne materiale, tančice, čipke, katerim potem dodajam nekoliko bolj žive barve.

Moram pa povedati, da je to abstraktna umetnost, ki pa današnjemu človeku ni blizu. O abstraktni sliki večina ljudi pravi, da to pač nič ni, označijo jo celo kot packarijo. Ljudje namreč iščejo samo izrazne podobe, to še razumejo. Čeprav pa je ustvarjalno to, da umetnik poskuša s svojim ustvarjanjem izraziti

odnos do sveta. Če v delo ne vložiš svojega pogleda, energije, tudi razmišljanja in čutenja, potem je slika - mrtva. Pred abstraktnim delom se moraš prepustiti njegovemu učinkovanju. Barve namreč izredno vplivajo na človeka. Bistveno je, da si estetsko občutljiv, kar pa vsak ni. Abstraktne slike so namenjene, da se človek ustavi, se posveti razmišljanju, torej tudi samemu sebi. Umetnost je človeku nujno potreba duhovna hrana. Žal pa danes vse bolj hitimo in se ne znamo ustaviti. Žal. Tako si tudi umetniških del ne moremo približati in se poistovetiti z ustvarjalcem,« iz Katarine kar kipi razmišljanje, čeprav ne more najti vzpodbudne ugotovitve o sprejemanju umetnosti človeka 21. stoletja.

PROSTOVOLJSTVO BI MORAL VSAKDO OKUSITI.

Iz ateljeja v službo med učence. Srečamo te tudi v društvu Sožitje, kjer kot prostovoljka vodiš likovne delavnice. Je morda tudi to delček teba, brez česar ne bi bila več Katarina, pedagoginja, ustvarjalka?

»Tri leta že delam pri Sožitju. V »Odmehih« sem opazila obvestilo, s katerim so vabili prostovoljce za druženje z duševno prizadetimi otroci. Nič nisem razmišljala, kar šla sem, brez pravih pričakovanj. Bila sem šokirana, kako so ti otroci čudoviti. Presenečajo s pozitivnostjo, ljubeznivostjo. So polni veselja, vedrine, ne poznajo zla. Za vsako stvar so hvaležni; živijo v čisto posebnem svetu. Likovno ustvarjanje z njimi je pravi balzam za dušo. Ugotavljam pa veliko razliko med njimi in zdravimi otroci. Učenci v šoli so obremenjeni s posnemanjem, so brez domišljije, tudi pravega odnosa do umetnosti in estetike nimajo. Otroci v Sožitju so veliko bolj ustvarjalni, izviri, iz njihovih izdelkov je čutiti neobremenjenost prav zato, ker je svet, v katerem živijo, drugačen. To odkrijeje zame nekaj lepega. Z razstavami, tri smo že organizirali, želim to ustvarjalnost približati ljudem. Le ti namreč mislijo, kako ubogi so ti otroci. Zmota! Ti otroci so, znajo biti srečni, nič jim ne manjka! Bolj ubogi pa so starši ob skrbeh zanje. Prav tu pa delajo tudi napake, ker jih preveč razvajajo. Več so sposobni narediti zase, vendar jim je treba lastno ustvarjalnost prepustiti,« izžareva svoja spoznanja Katarina in na koncu dodaja: »Prostovoljstvo je nekaj tako lepega, bogatega, da bi ga moral preizkusiti vsak. Res da iz sebe črpaš veliko energije, žrtvuješ prosti čas, vendar ko pa se spomniš sreče teh otrok, ljubezni, s katero ti vračajo tvojo pozornost, dobiš veliko več energije, kot si jo dal. To je posebno leprobučutek, ki ga moraš doživeti. Za to si bom še našla čas! Vem, da me v sredo popoldne čakajo v Sožitju in to mi je obveza, kot iti v službo.»

Potem pove, da jo čaka še ena nova naloga: pri CIK Trebnje bo poučevala likovni pouk v OŠ za odrasle. Tudi to ji je nov izziv. Ob vsem tem pa ji zmanjka časa za lastno ustvarjanje. S tem pa se ne obremenjuje. Prišel bo čas, ko vsega tega, kar dela sedaj, ne bo, takrat pa bodo njeni trenutki v ateljeju...

VSE, KAR NAREDIM, MI JE ENAKO LJUBO

Kaj ti je najljubše z vidika, »če umetnik podoba na ogled postavi«?

»Vse, kar sem naredila, vse mi je najljubše. Celo tisti prvi - kičasti kolaži. V vsako sliko sem namreč vložila delček sebe, zato so mi vse enako dragocene in vse imam doma. Ne slikam zato, da bi služila. Kakšno tihožitje, morda portret, od tega se še lahko ločim. Tu gre namreč za posnemanje,« pove dovolj občuteno, da jo človek mora razumeti.

Pogovor teče dalje in nikakor ne moreva iz sveta umetnosti: »Če ljubiš umetnost, imaš rad vse, v kar dajo ljudje svojo dušo« poudari in nadaljuje: »Klasična glasba je del mojega življenja. Ustvarjam vedno ob glasbi, brez nje ne morem. Nora sem na etno glasbo, saj v afriški, indijski in azijski čutiš temperament, dušo teh ljudi. To je prava duhovna glasba! Potem so tu še umetniški filmi, balet, ples...«

Ko se že ves pogovor suče okrog umetnosti, kulture, si morda kdaj razmišljala, kako kulturni pa smo Slovenci?

»Žal smo Slovenci na nizkem kulturnem nivoju. Ker kultura še zdaleč ni to, da se na kulturni prireditvi »pokažeš« v dragoceni bleščeci obleki in da se konec koncev lahko pohvališ, kje vse si bil! Kulturo moraš namreč imeti v sebi, kultura je odnos do umetnosti. To pa mora človek imeti privzgojeno od otroštva, začenši s tem, da starši že otroka navdušujejo nad lepoto narave. Če bo otrok že od malih nog gledal kvalitetno sliko, poslušal dobro glasbo..., bo pozornost do estetike rasla z njim. Če bo otrok od zgodnjih let obkrožen s tem, potem bo v šoli lahko delo tako likovnega kot glasbenega pedagoga, ki bo lahko naprej vzgajal in nadgrajeval. Pri nas pa žal ugotavljamo, da skorajda ni kaj nadgrajevati. Sicer pa je tudi družba mačehovska do tega področja. Z uvedbo 9-letke smo otrokom vzeli še 1 uro likovnega pouka. Kaj pa je ena sama ura v tednu, ko lahko le pripraviš barve, morda še kaj poveš, in preden učenci dobro začnejo ustvarjati, je ure že konec!« ne skriva razočaranja.

Kakšni so tvoji načrti?

»Načrtov ne delam več. Ne obremenjujem se, zavedajoč se, da če si pošten pri delu, delaš, kolikor moreš, se ti stvari kar same odpirajo. Želim pa si delati tudi z duševno prizadetimi otroci. Njim bom posvetila tudi magistrsko nalogo,« še pove zamišljeno, vendar tako odločno, da iz barve njenega glasu čutiš, da ji bo, da ji mora uspeli.

Kaj pa bi bila Katarina, če ne bi bila profesorica likovne umetnosti?

»Če res ne bi bila v tem likovnem svetu, me zelo zanima tudi umetnostna zgodovina ali defektologija. Sploh me zanima vse, kar je povezano z ljudmi,« pove živahno, izžarevajoč srečo, da ji je uspelo, da je v delu našla sebe, da je ustvarjalnost del, način in moto njenega življenja.

In res bi bilo škoda, da se Katarina ne bi zapisala poklicu in delu, ki osrečuje njo in ljudi okrog nje!

Alenka Adamič

KULTURNI KOLEDAR - JSKD

FEBRUAR 2004

Litija, torek, 24. februar

Medobmočno srečanje mladih literatov - začetnikov. Razpis in ostale informacije lahko dobite na tel: 01/7869 - 070.

MAREC 2004

Grosuplje, kulturni dom, torek, 2. marec, ob 17. uri

Območna revija otroških folklornih skupin občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Na reviji bodo nastopili tudi mladi folkloristi iz Kočevja. Nastop skupin si bo strokovno ogledala gospa Metka Knific.

Višnja Gora - Muljava, sobota, 6. marec

Jurčičeva pešpot, 11. tradicionalni pohod do Jurčičeve domačije s kulturnim programom, svečanost ob zaključku poti.

Grosuplje, kulturni dom, torek, 10. marec, ob 17. uri

Območna revija otroških pevskih zborov občin Dobrepolje in Grosuplje - 2. del (prvi del bo potekal dan prej, 9. marca, v avli OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični).

Litija, četrtek, 11. marec

Dnevi plesa, srečanje otroških plesnih skupin Zasavja in skupin območne izpostave Ivančna Gorica.

Logatec, Narodni dom, petek, 12. marec, ob 19. uri

Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž osrednje slovenske regije. Sodelovale bodo tudi naše skupine.

Grosuplje, v prostorih kulturnega doma, torek, 23. marec, ob 8.30

Območno srečanje mladih novinarjev in literatov občine Grosuplje. Njihovi prispevki bodo objavljeni v prilogi Vetrnica.

Grosuplje, kulturni dom, torek, 23. marec, ob 17. uri

Območno srečanje literatov seniorjev občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Grosuplje, kulturni dom, sredo/četrtek, 24./25. marec, ob 8.30

Območno srečanje otroških gledaliških in lutkovnih skupin treh občin. Predstave si bo strokovno ogledala gledališka igralca in režiserka Simona Zorc Ramovš.

Fara, sobota, 27. marec

Medobmočno srečanje tamburaških skupin osrednje Slovenije in Dolenjske ter seminar za vodje tamburaških skupin. Nastopila bo tudi skupina naše območne izpostave.

Račna, kulturni dom, nedelja, 28. marec

Območno srečanje odraslih folklornih skupin. Nastopili bodo folkloristi iz Šentvida pri Stični, Zagradca, Račne in Kočevja.

Grosuplje, Račna, Šmarje-Sap, Škocjan, Šentjurj POZOR! Mladinske in odrasle gledališke skupine, ki bi rade nastopile s svojimi predstavami na Linhartovem srečanju morajo predstaviti svoje igre tudi selektorjem do konca marca. Za nadaljne informacije nas pokličite na JSKD OI Ivančna Gorica, tel: 01/7869-070 (ga. Lampret).

Prijazno vabljeni na kulturne prireditve!

Pripravila: Barbara Rigler
Vodja JSKD OI Ivančna Gorica: Tatjana Lampret

Spoštovani literati in literatke!

Vabimo vas na

PETO OBMOČNO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV OBČIN DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA, ki bo potekalo v torek, 23. marca 2004, ob 17. uri v Kulturnem domu Grosuplje.

Na razpis se lahko prijavite avtorji, ki boste na srečanju predstavili svoja kratka prozna dela (odlomek), poezijo (do pet pesmi), krajše dramsko besedilo ali pa krajši literarni esej na poljubno temo.

Med avtorje sodite vsi starejši pisci - začetniki v zrelih letih, ki se boste na območnem literarnem srečanju predstavili s še neobjavljenimi literarnimi deli. Dobrodošli ste vsi!

Sodelujoči avtorji seniorji se boste lahko udeležili tudi medobmočnega srečanja seniorskih piscev, ki bo potekalo 16. septembra v Kočevju.

Prijavite se lahko po telefonu na številko: 7869 - 070 ali pisno na naš naslov (JSKD OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica) do 13. februarja 2004 - najbolje pa bo, če pokličete kar takoj!

Lepo pozdravljeni in veliko ustvarjalnega navdih!

Pripravila: Barbara Rigler
Vodja JSKD OI Ivančna Gorica, Tatjana Lampret

BRANKA MIJATOVIČ BANI MED KANDIDATKAMI ZA SLOVENSKO LETA

Kandidatka za Slovenko leta 2003 Branka Mijatovič Bani ob igralki Poloni Juh (Foto: Barbara Pance)

Slovinci smo po Stefki Kučan dobili novo Slovenko leta. Bralci in bralke revije Jana so sklenili, da je bila v preteklem letu najbolj atraktivna oseba Bernarda Pulko Benka, svetovna popotnica, ki se je zapisala tudi v Guinnessovo knjigo rekordov. Med petnajsterico nominirank pa smo lahko zasledili tudi našo krajanke, vrhunsko športnico **Branka Mijatovič Bani**. Nekdanja kapetanka rokometaric Krima je s svojo ekipo kar dve leti žela zmage v hudi evropski konkurenci.

"Zelo sem bila presenečena ob nominaciji, ker mislim, da sem prva kandidatka, ki je bila izbrana iz kolektivnega športa. Ponosna sem, da sem se znašla med tako ustvarjalnimi ženskami. Zmage nisem pričakovala, veliko mi je pomenilo že to, da sem bila nominirana. Kaj več pa bi bil že vrhunec! Nisem razočarana, ker menim, da je šel kipec v prave roke," je za Grosupeljske odmeve povedala naša kandidatka Bani.

Barbara Pance

IFIGENIJA ZAGORIČNIK SIMONOVIČ: "ŽELIM PREDVSEM, DA NE BI NEHALA ŽELETI!"

Pisalo se je leto 1953, ko se je očetu, pesniku Franciju Zagoričniku in materi, tekstilni delavki, rodila hčerka. Ifigenija so jo poimenovali. Morda so starši že tedaj slutili, da so dekletu rojenice v zibel položile nekoliko drugačno življenje od običajnega. Otroštvo je, bolj v revščini kot v izobilju, saj je mama s svojimi skromnimi dohodi finančno podpirala še očeta, z dvema polbratoma preživljala v Kranju. Odločila se je za študij slavistike in svetovne književnosti. In potem ... Kot vsa mlada dekleta. Izbira življenjskega sopotnika ... "Izbira niti ni izbira, sopotnik se kar nekako zgodi, korak za korakom, poteza za potezo, nenadoma si v paru, sprejmeš odgovornosti in poti nazaj ni..." opiše to pomembno življenjsko odločitev Ifigenija Zagoričnik Simonovič.

Poročila se je z Veseljkom Simonovičem, pisateljem znanstvenofantastičnih novel in humoresk, novinarjem na RTV, mladim umetnikom, ki je rad zaigral na kitaro. Leta 1978 je dobil službo na londonskem BBC-ju v slovenski sekciji, s pogodbo za 3 leta. "Čudovit izziv za mladega novinarja," pravi Ifigenija. Pogodbo je podaljšal in zgodilo se je, da sta v Londonu ostala kar 24 let. Medtem pa je Ifigenija v času od 1983 – 85 študirala na Višji tehnični šoli za lončarstvo. Literatura jo je zmeraj in jo tudi vedno bolj zanima, lončarstvo pa je izbrala kot drugi poklic, zavedajoč se, da si s slovenščino v Londonu ne more kaj veliko pomagati. Delala pa je tudi kot varuška, čistilka, prodajalka v supermarketu, prodajala vstopnice v umetniški galeriji, bila učiteljica lončarstva, pomočnica umetnostnega terapevta v umobolnici, v zaporu in dnevnem centru za stare, vodila celo delavnice pisanja kot terapije za skupino Survivors, ki se zavzema za to, da bi ljudje, ki padejo v roke psihiatrije, lahko soočevali o svojem zdravljenju... Skratka ustvarjalno, pisano delo uigranega zakonskega para. Ker žal usoda vedno poseže s svojo krutostjo tedaj, ko ti je lepo, je Veseljko zbolel za rakom in leta 2001 v Londonu umrl.

Žalosten konec zgodbe, bi lahko zaključili. Toda, zgodba se nadaljuje ...

ZGODBA SE NADALJUJE...

Dve leti po moževi smrti se Ifigenija odloči za vrnitev domov. Zakaj? Je bila odločitev težka? O tem in še o marsičem sem zabeležila v pogovoru z njo...

"Odločitev ni bila težka, ko sem jo enkrat naredila. Težko je bilo oklevanje. Dve leti sem blodila, nisem niti razumela, kaj me je doletelo. Tisti dan, ko sem šla h agentu in dala hišo na prodaj, pa se mi je odvalil velik kamen. Kljub temu da sem še v šoku zaradi te velike spremembe, sem prepričana, da sem se odločila prav."

Morda dogodek iz Londona, na katerega spomin še osvetli tudi najbolj temačen dan?

"Spomin na London? Vsek dan se spomnim česa drugega. Tudi Veseljko se mi prikazuje, da tako rečem, vsak dan v drugačni luči. Začela sem spoznavati, da nikogar zares ne poznam, sama sebe verjetno še najmanj, zato danes pripovedujem svojo zgodbo drugače, kot bi jo jutri ... Spomini na London in najino življenje so najrazličnejši. Od lepих gotovo najin poročni dan. Peljala sva se z avtobusom na najbližji občinski urad; vse je bilo narejeno v petnajstih minutah. Všeč mi je bilo, da sva ostala tako nepompozna... Mislim, da sva bila lep par ..."

ČLOVEK NOSI SVOJO MALHO VEDNO S SEBOJ ...

Ali je mogoče narediti črto pod preživetim in začeti znova?

"Črte ni mogoče narediti, saj človek nosi svojo malho s seboj od rojstva do groba; nekaj malega mogoče sproti odvrže, večina pa obvisi na ramenih. Vsek dan je nov začetek, a vendar je tudi nadaljevanje včerajšnjega dne. Vdova sem, to je novo, a sem kot vdova tudi ženska z izkušnjami, spominom in tudi z željami, upi in načrti. Še zmeraj ista ženska, vdovstvo je samo dodatna izkušnja."

Kako je bilo – ponovno se živeti v domače razmere, upoštevaajoč zaposlitev?

"Nisem se še vživela, nikakor ne. Ne rečem, da je peklensko, ni pa lahko. Kar se dela tiče, zaupam vase, znašla se bom. Vrata se počasi odpirajo. Vem, da nekaj reči znam in pripravljena sem se tudi še česa naučiti. Ponujam znanje lončarskih tehnik, delavnice o pisanju, sem dobra varuška, znam negovati bolnika, znam angleško, pa tudi nisem še pozabila, kako se čisti stranišča, kuhinje in otroške ritke. Takih služb ne bo nikoli zmanjkalo!"

Ifigenija je pripravljena poprijeti za vsako delo. Vendar pa, predstavimo Ifigenijo še z druge strani:

Literatura jo je zmeraj zanimala in jo, pravi, vedno bolj. Ves čas piše: poezijo, pravljice za otroke, eseje za Novo revijo (izšlo je že 70 nadaljevanj serije esejev o umetnosti in življenju z naslovom Sprotnosti), kritike in eseje za revijo Ampak, krajše članke za Delo, prevaja iz angleščine. Tako je prevedla knjigo modernih angleških pravljic, knjigo o baletu, igralstvu, pa tudi nekaj člankov in esejev. Izdala je 17 knjig.

KO SE TI ZDI, DA SE JE ŽIVLJENJE USTAVILO ...

In potem nenadoma dozori odločitev za ustanovitev VESELJKOVEGA SKLADA pri društvu DAR v Novi Gorici, v katerega delovanje je Ifigenija vložila vse možne prihranke. To je bil velik korak, velika, humana odločitev, ki je ne zmore vsak. Je dozorevala dolgo, je bila morda plod posvetovanj? Ifigenija pred menoj razgrne zgodbo s tolikšno

občutenostjo, z barvo glasu, da mi je kdaj pa kdaj zastal dih ob razmišljanju, kaj zmore človek, ali pač, kaj zmore ljubezen ...

"Ko je moj mož umiral, sem bila tri tedne 24 ur na dan ob njem. Imel je čudovite zdravnike in čudovite sestre. Opazila sem, da se niso imeli časa posvetiti pacientu kot celostni osebi. Dovolj so imeli opraviti z njegovimi rakastimi celicami in z osnovno nego telesa. Če ne bi bila jaz tam, mu ne bi tolikokrat menjali ledenih obkladkov, ne bi opazili vseh znakov bolečine, ne bi ga božali, ne bi mu pripovedovali pravil in peli pesmi, govorili nežnosti, mu preganjali občutek, da umira sam. To sem lahko naredila samo jaz. Začeli so prihajati prijatelji in prijateljice, začeli smo se malo izmenjavati. V tistih treh tednih pa sem bila na poseben način bolna tudi jaz. Nisem imela raka, a umirala sem kot del para. Glavobol, vrtoglavica, nespečnost, diareja, težavno dihanje, bruhanje, nenadno shujšanje, upadel krvni pritisk, zeblo me je, da sem šklepetala z zobmi, pa je bil avgust 2001 rekordno vroč. Nihče ni imel časa govoriti z menoj, me pripraviti na možovo hiranje. Tam sem razmišljala, kako bi olajšala trpljenje naslednji ženski, ki bo stala ob svojem možu ob isti postelji, ko bodo odpeljali Veseljka. Na komemoraciji na BBC sem prosila, da namesto rož prijatelji dajo denar za udoben stol v sobi za umiranje. Teško je 24 ur stati in se sklanjati nad razmeroma visoko bolniško posteljo. Zbrali smo 2000 funtov. S temi mislimi sem prišla v Slovenijo na pogreb in se takoj odločila, da bom Veseljkov osebni denar, za katerega nisem vedela, da ga je imel, dala v sklad, ki bo omogočal širjenje zavesti o celostni medicini. Odločala sem se tudi za pomoč hospicem. Človek se rodi, živi in umira, šele potem umre. Umiranje je še zmeraj del življenja. A odločila sem se za društvo Dar, ker se posveča bolnikom, ki so raka preživeli, prestali operacije in različne terapije, pa morajo zdaj spremeniti način življenja, najti drugo delo, se naučiti živeti brez dela. Nekateri zmorejo sami, nekateri rabijo pomoč. Društvo Dar nudi pomoč prav na poti iz bolnice v čas okrevanja, nadaljnega življenja. V Veseljkov sklad nabiramo denar za izobraževanje članov društva Dar."

VESELJKOV SKLAD ZA DRUŠTVO DAR

In še kratka, osnovna predstavitev dejavnosti?

Društvo Dar, center za pomoč obolelim za rakom v Novi Gorici, je pripravilo serijo celodnevnik seminarjev na temo celostnega zdravljenja v teoriji in praksi. V Britaniji je izšel paket knjig ter zvočnih in vizualnih kaset, ki vodi pacienta in njegove bližnje skozi večmesečno obdobje zdravljenja, vsebuje posebne dietične nasvete, meditacijo in sprejem boleznin kot načina osebne preobrazbe. Paket je na voljo preko interneta na naslovu www.healthcreation.co.uk, trenutno pa je že v pripravi slovenski prevod. Do pomladi imajo v društvu načrtovanih nekaj poučnih strokovnih predavanj, na katerih bodo predavali domači in tuji strokovnjaki.

Poti delovanja društva Dar vodijo predvsem po Sloveniji!

"Veseljko je zapustil okrog 500 diapozitivov, saj se je veliko ukvarjal s fotografijo. Iz teh posnetkov tiskam fotografije in jih razstavljam. Denar od prodaje gre v sklad. Tako smo imeli razstavo na Slovenskem veleposlaništvu v Londonu, v Kranju, sedaj pa pripravljamo razstave v Gorici, Ljubljani in Slovenj Gradcu. Ponudbe pa šele zdaj počasi prihajajo; pripravljani smo priti v knjižnice, šole, zdravstvene domove..."

ČISTO MALO JE VEČ KOT NIČ...

Njen osnovni poklic je slavistka in spremljaajoči – lončarka. Ali je kdaj iskala sorodnosti med poklicem in delom, ki ga opravlja v društvu Dar?

"Kot pisateljica in lončarka sem prepričana, da delam nekaj, kar lepša svet, čisto malo, drobec drobca prispevam, tako tudi z delom za Veseljkov sklad. Moj moto je: Čisto malo je več kot nič," pove skromno.

Delo je nedvomno težko, psihično, izčrpavaajoče. Kje, s čim napolnite baterije?

"Nič tako težkega ne delam, saj vse, kar delam, delam z veseljem, najbolj pa sem srečna v naravi. Letos sem šla prvič na Nanos in na Slavniki. Hodila sem po slovenski Istri in Krasu. Nabirala sem brinje. Rada grem v Kranj h Kokri. Nabiram kamne... In rada spim v avtu..." priskika še delček sebe.

Da je njeno delo neprecenljive vrednosti, vrednota, potrjuje tudi dejstvo, da se je uvrstila med kandidatke za Slovenko leta 2003 (revija Jana). Kaj ji to pomeni?

"Pomeni mi to, da so bralke Jane očitno brale o mojem delu in da me vsaj nekatere pri tem podpirajo. To mi ogromno pomeni. Ne govorim v veter. Sicer pa nimam nobenih potreb po priznanjih. Živim pač, vsak dan vstanem in preprosto – sem..." zaključuje Ifigenija svojo pripoved, in ko jo še povprašam o željah, mi kot lahne snežinke na že zasneženo ravan pesniško de: "Želim predvsem, da ne bi odnehala želetri!"

Bilo je nekaj duhovno bogatih dni, čeprav za zidovi bolnišnice, ki smo jih preživeli skupaj. Veliko novih spoznanj, ki bi jih morda brez Ifigenije nikoli ne odkrila in bil je prav zato tudi prekrasen večer z njeno dobro prijateljico igralko Ivanko Mežanovo ...

Ker, samo dobri ljudje imajo lahko dobre prijatelje!...

Hvala, Ifigenija!

Alenka Adamič

ali: »Pravljice«, ki so se zapisovale ne samo na moji duši, ampak številnim sodelujočim in srečujočim se v gasilstvu, kulturi, glasbi, v krajevni skupnosti, v občini, pa pri delu v geodeziji, gradbeništvu, urbanizmu in založništvu ter nenazadnje tudi v občinski politiki. Če vas zanimajo, jim prisluhnite!

1979 (NADALJEVANJE)

V grosupeljski OK ZSMS so se aktivno pojavila naslednja imena: Janez Janša - predsednik, Ivana Robida - podpredsednica, Tone Kogovšek - sekretar, člani predsedstva pa so bili še Marjan Balant, Breda Dobrovoljc, Bronka Goli, Marjeta Glavič, Srečo Hrast, Tone Jamnik, Mirjana Križman, Bojana Križman, Metka Mencin, Jože Novak (1), Jože Novak (2), Marija Strajnar, Janko Tomažin, Katarina Vukelič in Matjaž Zupančič.

Zgrajena je bila razdelilna transformatorska postaja na lokaciji ob cesti proti Ponovi vasi.

Gradili so nove prostore za kovinsko-lesne obrate v SGP Grosupljem in v Kovinastroju.

V Šmarju-Sapu so začeli uvajati ulični sistem označevanja hiš.

1980

V Grosupljem sem opravil gasilski častniški tečaj, ki ga je organizirala Gasilska zveza Grosuplje, hkrati pa je potekal tudi podčastniški tečaj.

Na Velikem Mlačevem s(m)o h gasilskemu domu dozidali prizidek z večjim odrom. H gradnji so poleg občinskih sredstev iz takratnega stanovanjskega SIS-a posredno precej prispevali krajan iz blagajne krajevske skupnosti. Zidarska, tesarska, krovska, mizarška, plesarska in druga dela so opravili krajanji sami – največ iz Velikega Mlačevega, nekaj iz ostalih vasi.

Aprila smo na Mlačevem izglasovali samoprispevek; razen za vas Malo Mlačevo, ki je že imela svoj samoprispevek.

24. maja - Ob praznovanju žalskega krajevnega praznika so v Veliki Loki odprli krajevno cesto.

Objavljen je bil zazidalni načrt območja slivniškega hriba, za drugi samoprispevek Grosupeljčanov pa je bil pripravljen načrt športno rekreacijskega centra, ki ni bil nikoli realiziran.

Začela so se prizadevanja za izdelavo lokacijske dokumentacije za zadrževalnik na Velikem potoku.

Vas Luče je dobila asfalt od zaselka Na šoli pa do vasi v dolini.

Mladinska delovna brigada je sodelovala pri gradnji vodovoda na Zgornji Slivnici.

20. avgusta je bil zgrajen in predan vrtec pri Gradbenem podjetju.

V Taborski jami so se skoraj vsak petek v DISCO klubu stegli gostje in pobiralci vstopnine.

25. oktobra je bila slavnostna otvoritev Gasilskega centra v Grosupljem.

1981

Na občini so pripravljali dokumentacijo za gradnjo Doma ostarelih.

Janez Janša je spregovoril o težavah mladinskega dela v članku "Nekaj takega kot MI MED SEBOJ ali odrasli o mladih, mladi o odraslih, kaj pa vsak o sebi?"

Gasilci v Šmarju-Sapu so zgradili nov gasilski dom.

7. februarja sva se z Zorico poročila, že nekaj mesecev prej sva začela z gradnjo hiše, še v istem letu se je rodil sin Tomaž, že 6. decembra pa so me prisilno napotili na delo v Irak pod izgovorom, da bom zamenjal sodelavca v času njegovega dopusta med novoletnimi prazniki. Tu pa začnejo bruhati tudi mnoge pritažene in neodgovorne zgodbe, ki nočejo zaspiti med mirnimi spomini in jih še vedno občasnó sestavljam kot razbiti vrč.

Jože Miklič

ZGODOVINA KRŠČANSTVA NA SLOVENSKEM: VODNIK PO RAZSTAVI

Zelje in ideje, da bi Slovenci imeli predstavljeno svojo zgodovino krščanstva na enem mestu, so se bistrile več let. Uresničile pa so se s postavitvijo velike stalne razstave Zgodovina krščanstva na Slovenskem v stiškem Slovenskem verskem muzeju leta 2002. Razstava je bila leta 2003 nagrajena z državnim muzeološkim Valvasorjevim priznanjem in nagrado Josipa Jurčiča Občine Ivančna Gorica.

Ob koncu leta 2003 je izšla tudi knjiga **Zgodovina krščanstva na Slovenskem: vodnik po razstavi**. Knjiga je namenjena obiskovalcem razstave in tudi tistim, ki želijo v strnjeni besedi spoznati bogato duhovno in kulturno zgodovino slovenskega naroda. Pregledno besedilo dopolnjujejo številne barvne fotografije, kar bralcu omogoča, da na prijeten način spoznava okoli 1700 let dolgo zgodovino krščanstva na naših tleh.

Knjigo je založil Slovenski verski muzej. Njen natis so omogočili Ministrstvo za kulturo RS, Cistercijska opatija Stična ter donatorji. Obsega 209 strani z daljšim povzetkom v angleškem jeziku. O delu ob razstavi in knjigi sta na tiskovni konferenci v četrtek, 22. 1. 2004, pripovedovali direktorica muzeja Jana Cvetko in avtorica knjige Nataša Polajnar Frelih, s svojimi novimi izdelki pa se je na pogostitvi predstavilo še podjetje Sitik.

Marija Samec

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT V ŠT. JURIJU

Pevci in pevke Otroškega in mladinskega pevskega zbora Št. Jurij smo se lansko leto odločili, da bomo božično-novoletne praznike popestrili s koncertom božičnih pesmi. Ker pa imamo v zboru tudi izvrstne igralce, smo poleg božičnih pesmi za koncert pripravili tudi dramsko igrico »Jezuščkov božični večer«.

Priprave za naš koncert so se začele že v novembru. Pevske vaje so bile zaradi pripravljanja na koncert dolge tudi po tri ure. Zadnji teden pred koncertom pa smo imeli vaje skorajda vsak dan.

Ker božičnega koncerta v Št. Juriju do sedaj še ni bilo nikoli, smo poskrbeli tudi za dobro reklamo. Izdelali smo plakate in jih raznesli po bližnjih vaseh, poleg tega pa je naš gospod župnik koncert tudi večkrat oznanil pri svetih mašah.

26. 12. 2003 je bil dan, v katerega je bilo vloženo veliko truda in napora. Že tistega dne, ko smo se odločili, da bomo izvedli koncert, smo se zavedali, da se bomo morali kdaj tudi čemu odreči, saj brez rednega obiskovanja vaj naš koncert ne bo uspel. Ves naš trud pa je bil na dan koncerta v celoti poplačan. Bučen aplavz obiskovalcev nam je pokazal, da naše delo ni bilo zaman.

Uspešno izveden koncert smo pevci in pevke proslavili na naši že tradicionalni silvestrski zabavi, kjer smo se tudi poslovili od starega leta in nazdravili prihajajočemu letu 2004.

Saša Ahčin

V JUBILEJNEM LETU 500 LETNICA ŠOLE V ŠMARJU

Šmarje-Sap, 13. januar 2003 – 8. julija letos bo preteklo 500 let, ko je takratni šmarski župnik Mihael Šterlekar za voditelja župnijske šole postavil mladega kaplana Štefana Pehiarja, doma iz Ribnice.

V šmarskem Turenčku s(m)o se na redni seji ponovno zbrali člani odbora za proslavo 500-letnice šole v kraju. Poleg rednih poročil o dosedanjem delu (Matjaž Trontelj) in financah (Marjeta Zoran) smo se dogovorili tudi o nekaterih nadaljnjih delih odbora in dogodkih, ki naj bi se odvili oziroma bi bilo dobro, da bi se uvrstili v urnik prireditev v letošnjem jubilejnem letu. Sejo je vodil predsednik odbora Matjaž Trontelj.

Dr. Jožica Narat je predlagala, da bi se eno od praznovanj namenilo nepoznanemu, a izredno zanimivemu, pisatelju Ludviku Potokarju.

Jaka Müller je povedal predlog Špele Valentinčič, da bi pripravili razstavo o njenem očetu, Plečnikovemu učencu, arhitektu Janezu Valentinčiču, doma iz Podgorice pri Šmarju. Primerno bi bilo realizirati tudi idejo Lojzeta Gostiše, ki je predlagal, da bi postavili doprsni kip umetnostnemu zgodovinarju Stanetu Mikužu, rojenemu v Šmarju-Sapu. Kje naj bi bil park kipov tudi ostalih zaslužnih Šmarčanov, naj bi ugotovili občinski arhitekti, občinski svet pa naj bi lokacijo potrdil s primernim prostorskim dokumentom.

Župnik **Jože Mrvar** je predlagal, naj bi vključili tudi obnovo zunanje stenske freske na cerkvi, ki je po umetnostnozgodovinski oceni izjemne vrednosti. Med postnim časom bo ob nedeljah povabljenih tudi nekaj gostov-predavateljev, ki bodo spregovorili o šoli, možnostih in o željah, kakšna naj bi bila slovenska šola v bodoče.

V načrtu praznovanj je tudi predlog, da bi **Angelca Likovič** vodila okroglo mizo o šolstvu, ki naj bi bila po mnenju ostalih prisotnih namenjena soočenju pristojnih na šolskem ministrstvu in ostalih, ki menijo, da današnja šola še ni takšna, kot bi si želeli.

Odbor bo, oziroma je že predlagal, da bi letošnji občinski in državni praznik 25. junija praznovali s slavnostno sejo občinskega sveta ter s podelitvijo občinskih priznanj in nagrad v počastitev 500-letnice šole v Šmarju.

V začetku druge polovice leta naj bi izšel tudi obširnejši zbornik z referati, ki so bili v glavnem že predstavljeni na simpoziju oktobra lani, nekaj pa bo tudi novih tem. Praznovanja pa bi se zaključila v jeseni.

Jože Miklič

ŠMARJE POJE

Šmarje-Sap, 26. decembra 2003 – Dan samostojnosti in praznik svetega Štefana se je šmarskim pevkam in pevcem zdel primeren, da se na skupnem koncertu predstavijo krajanom in krajanom. V akustični župnijski cerkvi v Šmarju-Sapu so tako nastopili praktično vsi šmarski pevski zbori in na koncert privabili številne poslušalce. Cerkev je bila polna do zadnjega sedeža, mnogi pa so pesmi domačih zborov poslušali tudi stoje.

Pred začetkom koncerta je župnik Jože Mrvar za vse pokojne šmarske pevke in pevce daroval sveto mašo. Spomnil se je pokojnih krajanov in krajanek, ki so si pogosto od počitka odškrmili čas za pevke vaje ter se pevkam in pevcem zahvalil za čas, ki so ga in ga namenijajo petju. "Pesem odraža pevčevo razpoloženje, poslušalcu pa seže do srca. Naj bo današnja pesem odraz vselega božičnega razpoloženja in narodnega ponosa," je poudaril.

Na koncertu so se predstavili: Šolski zbor NAJMLAJŠIH (slika desno zgoraj), ki ga vodi Damjana Strgar, Šolski zbor ISKRICE, Cerkevni otroški zbor MARIJINO ROJSTVO (slika desno) in Cerkevni mladinski zbor MLADA SRCA, ki jih vodi Barbara Černe, Cerkevni mešani zbor, ki ga vodi Robi Gornik ter Moški pevski zbor Šmarje-Sap, Vokalna skupina Šmarnice in gostujoči Moški pevski zbor Corona iz Grosupljeja, ki jih vodi Jernej Kralj. Koncert so popestrili tudi mladi pritrkovalci in pritrkovalke, ki jih vodi Jože Mehle, ter Trobilni kvartet Chorus pod vodstvom Jerneja Kralja. Ob koncu koncerta je iz grl vseh nastopajočih mogočno zadonela "Sveta noč".

Nastop pred tako polno domačo cerkviijo je vsekakor najlepša zahvala za čas in trud, ki ga šmarske pevke in pevci namenijajo vajam in pripravi nastopov, hkrati pa pomeni moralno spodbudo za nadaljnje delo v zborčkih in zborih.

Janez Pintar

DR. FRANCE VRBINC - 80-LETNIK

V Skočjanu na Koroškem je obhajal življenjski jubilej dr. France Vrbinc. Rodil se je 21. januarja 1924. leta v Šmarju-Sapu pri Grosupljem. Po osnovni (ljudski) šoli v Šmarju je šolanje nadaljeval na škofijski klasični gimnaziji v Šentvidu pri Ljubljani in na klasični gimnaziji v Ljubljani. Konec junija 1942 je bil v množičnih italijanskih aretacijah odpeljan v Gonars, po vrnitvi pa je bil zaradi znanja italijanščine tolmač in tajnik na občini Šmarje. Leta 1945 se je umaknil na Koroško, kjer je v begunski gimnaziji v Špitalu ob Dravi leta 1947 maturiral. Nato se je vpisal na graško univerzo kot študent klasične filologije, pozneje slavistike, primerjalnega jezikoslovja in vzhodnih študij. V Gradcu se je zaposlil kot stavec in lektor za starocerkvenoslovanska besedila pri založbi Adeva. Dobil je avstrijsko državljanstvo in postal znanstveni pomočnik na slavističnem inštitutu graške univerze, kjer je bil leta 1960. promoviran za doktorja filozofije. Nato je bil vodja celovške Mohorjeve tiskarne, nekaj časa urednik knjižnih izdaj Mohorjeve družbe, sodeloval je pri radijskih oddajah in postal leta 1973. urednik slovenskih oddaj ORF v Celovcu. Pomagal je pri pripravah škofijske sinode, dolga leta bil pevec in tajnik Mešanega pevskega zbora Jakob Petelin Gallus in dejaven kot igralec. Bil je tudi podpredsednik Krščanske kulturne zveze (KKZ). Sodeloval je s šolskimi sestrami, predvsem v Šentrupertu, bil je dober svetovalec in sodelavec pri raznih prireditvah. Vedno si je prizadeval za dobro povezavo s Slovenci v Gorici in Trstu.

Dr. France Vrbinc med obujanjem spominov na šmarskem simpoziju v oktobru 2003. (foto: D. Samec)

Živi v dvojezični vasi blizu Celovca. Po upokojitvi leta 1985 se je še bolj posvetil raznim prosvetno-kulturnim dejavnostim. Postal je predsednik Katoliške akcije, urednik "Jezikovnih koticikov" v Nedelji (Katoliški list krške škofije iz Celovca – pri nas je tak časopis Družina), ustanovni član in podpredsednik Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik (SNI Urban Jarnik) ter nadzorni odbornik Kulturnega

OBNOVLJEN KIP SV. ANTONA V PUŠČAVI POD TABOROM

V zadnji številki Grosupeljskih odmevov smo pisali o vandalizmu, uničevanju naših kulturnih spomenikov. Žalostno je bilo gledati na modro prebarvanega sv. Antona.

Vendar je podoba zdaj že drugačna. Na pobudo šentjurskega župnika gospoda Antona Hostnika so strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo očistili obvestilno tablo in nazadnje tudi kip. S kamnite skulpture barve niso mogli zlahka spraviti. Pomagali so si z različnimi kemikalijami in čistili, da so odstranili s kamna vse nanose barv in prišli do prvotne barve, s kakršno je bil kip pobarvan v času župnika Mateja Sitarja, ki je leta 1900 sv. Antona naročil pri kiparju J. Vurniku v Radovljici. "Ta kip so napravili soseska in Američani in je stal c. 200 goldinarjev," je zapisano v šentjurski kroniki.

Barve so osvežili, kar je stalo več kot 100 000 sit, in tako je Puščava pod Taborom, ki velja za energijsko zelo aktivno področje, spet prijetno urejen prostor za obisk in meditacijo. Občudovalci in ljubitelji naše kulturne dediščine upamo, da se kaj podobnega ne bo več ponovilo. Zanimiva je bila ugotovitev udeleženske izleta po lepota naših krajev, da očitno taka mesta privabljajo dobre in slabe ljudi, vsakega s svojim vzrokom in namenom.

Čim večkrat naj delujejo le pozitivne sile.

Marija Samec

društva v Skočjanu, kjer je tudi aktiven pevec cerkvenega zbora. Vsa leta je dejaven kot prevajalec in lektor publikacij SNI Urban Jarnik in KKZ.

Za svoje izredne prispevke h kulturnemu življenju koroških Slovencev je prejel veliki častni znak dežele Koroške (1985) in Janežičevo priznanje KKZ (1995).

Udeležil se je tudi šmarskega simpozija kot častni povabljeneec. Slikovito je obudil nekaj spominov na ljudi in kraje, kjer je preživel mlada leta in kamor še vedno rad zahaja med sorodnike in znance.

Še veliko zdravih in dejavnih let v dosedanji svežini.

Konec leta 2003 je izšla pri Družini Vrbinčeva knjiga 365 X slovensko z jezikovnimi koticčki skozi celo leto. Prinaša izbor iz njegovih več kot 650 jezikovnih razprav, ki jih že 13 let objavlja v katoliškem listu krške (to je 'celovške') škofije Nedelja. To je "jezikovni brevir" za lepo slovenščino, kot je zapisal o tej knjigi koroški recenzent Hanzl Tomažič. Z vključitvijo Slovenije v Evropsko unijo dobiva slovenščina – kot eden izmed uradnih jezikov združene Evrope – novo, doslej nepoznano veljavo in mesto. Tembolj bo v prihodnosti odločilno, kakšen bo naš odnos do slovenščine ter kaj bomo pripravljene storiti za izboljšanje jezikovnega znanja.

Za pokušino na začetku leta primer napak, ki jih delamo v decembru:

"Stopili smo v novo leto. Jezikovni brevir nas bo spremljal vsak dan in skušal zbujati občutek in zavzetost za lepoto materinega jezika.

"V času predpriprav na božične praznike..." se je začel stavek v časopisnem članku. To je papirnato izražanje. Ljudje smo res po nepotrebnem dolgovozni pogosto tudi v besedah, ne le v dejanjih. Namesto da bi se lotili priprav, motvilimo okrog s "predpripravami". Na božične praznike smo se vendar pripravljali, ne pa "pred-pripravljali". Torej recimo kar v času priprav ali pa še lepše med pripravami na božične praznike. "Predpriprave" pa v novem letu kar spravimo z ostanki zavojnega papirja božičnih daril v koš.

S prazniki bo konec prazničnega "vzdušja". V novem letu bomo govorili rajši o prijetnem ozračju ali o veselem razpoloženju.

In še primer z naslovom Lepše slovensko.

Morda se bo koga le kaj prijelo, ko bo prebral naslednja opozorila: Namesto da bi letos "postopali", bomo rajši ravnali, tudi dosegli bomo več z ravnanjem kot s "postopanjem". Kdor postopa, hodi naokrog brez cilja in namena. Beseda ima negativni pomen.

Podobno je z "izpostavljanjem". Tudi izpostaviti ima negativni prizvok. Zato rajši poudarimo, podčrtajmo, naglasimo, postavimo v ospredje ipd. in prihranimo izpostavljanje za kaj negativnega.

Tako dr. Vrbinc tedensko razlaga in dopoveduje koroškim Slovincem, včasih tudi s humorjem, kako povedati lepše, slovensko, odkar so izšli izbrani članki v knjigi, pa z njimi poučuje vse, ki jim ni vseeno, kakšno slovenščino govorijo in pišejo.

Marija Samec

SKUPNOST CENACOLO /ČENAKOLO/

je krščanska skupnost, ki sprejema izgubljene, nezadovoljne, mlade ljudi, ki iščejo smisel svojega življenja, ki želijo najti same sebe in zopet zaživeti veselje. Skupnost je leta 1983 ustanovila redovnica sestra Elvira Petrozzi, ki je svoje poslanstvo našla v pomoči narkomanom in ostalim mladim, ki se čutijo izgubljene. Sedež skupnosti je v Saluzzu v Italiji, danes pa šteje 33 bratskih hiš tudi v Franciji, Hrvaški, BiH, Braziliji, Avstriji. Delovanje in uspešnost skupnosti je bila včeraj predstavljena pri vseh nedeljskih mašah v Grosupljem, njena predstavnikinja pa sta povabila vse, ki imajo probleme z drogo ali so izgubili pravo nit življenja, naj v skupnosti poiščejo novo pot. Za vse, ki bi se želeli spremeniti, naslov skupnosti dobiti v grosupeljskem župnišču.

Barbara Pancec

MADŽARSKA SKUPNOST JE V GROSUPLJEM ZAČELA S PREDSTAVITVIJO SVOJE KULTURE

Z glasbo in literaturo se je na decembrskem kulturnem srečanju v knjižnici Grosuplje predstavilo Madžarsko kulturno društvo iz Ljubljane, ki v letošnjem letu praznuje 40-letnico ustanovitve. Dejavnosti, ohranjanje jezika in negovanje kulture med nami živče madžarske skupnosti, ki ima samo v ljubljanski pokrajini preko 1000 somišljenikov, so predstavitvi skozi življenje in delo madžarskega Prešerna, pesnika Sandorja Petofija. Projekt je podprlo tudi kulturno ministrstvo, v Grosuplje pa ga je pripeljal domačin Štefan Huzjan. Kot je povedal, si je v mešani nacionalni skupnosti oplenitil življenje z odprtimi sprejemanjem in priznavanjem obih kultur. Poglobljeni odnosi med državama pa so tudi primerna popotnica na poti v EU.

Madžarsko kulturno društvo Petofi Sandor, ki danes šteje okoli 1000 članov in somišljenikov iz ljubljanske pokrajine, je bilo ustanovljeno zato, da bi tukaj živeli Madžari, njihovi potomci in priseljenci iz Prekmurja preko društva skrbneje negovali jezik in ohranjali nacionalno kulturo ter zavest. V ta namen vsa leta delovanja prirejajo številne kulturne prireditve, literarne večere, poljudnoznanstvena predavanja in izlete. »Društvo je pomebna barvna lisa naše metropole in pripomore k skladanju mozaika novega, odprtega kulturnega mesta,« je poudarila predsednica društva Piroška Solosi. V prostorih na Vodovodni ulici v Ljubljani se različne generacije intenzivno srečujejo že desetletja. Poimenovali pa so se po velikem madžarskem pesniku Sandorju Petofiju, velikemu vizionarju, revolucionarju in literatu. »Ljubili je življenje in svobodo, zato vam želimo darovati košček njegovega izročila,« so predstavniki skupnosti nagovorili obiskovalce Knjižnice Grosuplje.

Sandor Petofi je bil otrok premožne družine, ki pa sta jim povodenj in slaba investicija osiromašili socialni status. 16-leten je prekinil šolanje in oblekel vojaško suknjo, nekaj časa je služil tudi v Mariboru in tam je izpod njegovega peresa zaživela pesem Ob Dravi. Bil je poliglota in kozmopolit, prevajal je iz francoščine, nemščine, angleščine, italijanščine in celo latinščine. V svoje pesmi je vnesel duh in zlog ljudske pesmi in velja za izjemen primer, ki se je preživljal zgolj s svojim pesnikovanjem. Čeprav je skoraj do svojega zgodnjega konca ostal reven, je bil med madžarskim ljudstvom cenjen in poznan, številne njegove pesmi pa so ponarodele. Pri 21. je izdal pesniško zbirko. »Njegove pesmi lahko razvrstimo na ljubzenske, vinske, epske, revolucionarne, domoljubne, ljudske in opisne. Pesmi so tudi polne nostalgije iz zgodnje mladosti. Zaznal je vse vzgibe narave in življenja.« Življenje se mu je utrnilo na bojnem polju, ko se je kosal z 200 000-glavo hordo kozakov. Njegovoga trupla niso nikoli našli.

Pesnika je interpretiral tudi naš krajan Štefan Huzjan, ki se je v Grosuplje preselil iz Lendave 1989. Je tudi pobudnik projekta o Sandorju Petofiju. »Veliko govorimo o multikulturalnosti, zato sem izhajal iz tega, da se morajo predstaviti vsi Neslovenci. Tudi ministrstvo je odobrilo mojo idejo in prvi korak smo storili v Grosupljem,« je povedal Huzjan. »Sem Slovenec, izhajam pa iz mešanega okolja, kjer je bila enkrat postavljena madžarska, drugič pa jugoslovska meja. Uživam, občudujem in se bogatim tako s slovensko kot madžarsko kulturo. S tem dobivam več kot tisti, ki se ponašajo le z eno kulturo. To me plemeniti in nihče me ne more nahujskati proti drugemu.«

Barbara Pance

Tatjana Lampret

USTANAVLJAMO UNIVERZO ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Množica radovednih in uka željnih – zlasti v tretjem življenjskem obdobju – nas je pripeljala do odločitve, da začnemo pri Zvezi kulturnih društev Grosuplje postopek ustanovitve Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Ustanoviteljica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje (1986) je dr. Ana Kranjc. Koncept tretje univerze je že dobro raziskan in opredeljen:

- Univerza za tretje življenjsko obdobje je neprifitno, civilno izobraževalno gibanje, ki temelji na izmenjavi izkušenj, znanj in kulture njenih članov ter na njihovem prostovoljnem delu;
- Namen Univerze je izobraževati starejše odrasle za njihovo osebno rast, za razumevanje lastnega položaja v družbi ter za dejavno delovanje v družbi v lastno dobro in v dobro drugih generacij;
- Temeljna izobraževalna oblika na Univerzi je študijski krožek – to pomeni, da so poleg mentorja slušatelji sami s svojimi izkušnjami, odkrivanjem, znanjem in kulturo vir učenja skupine. Študijski krožki, če je le mogoče, svoje učenje obeležijo s študijskimi izdelki. To so: razstave, prevodi, literarni večeri, zborniki, televizijske in radijske oddaje, priprava študijskih izletov ter projektov izobraževalnega turizma ... Študijski krožki so zasnovani tako, da ustrezajo različnim potrebam slušateljev – potreba po izražanju in sporazumevanju, potreba po razumevanju in spreminjanju sebe in skupnosti, potreba po doživljanju lepote in razvijanju estetskih meril, potreba po javnem sodelovanju v skupnosti, potreba po pripadnosti, potreba po ustvarjanju novih stikov z ljudmi. Največkrat pa slušatelje pri odločitvah za to ali ono študijsko dejavnost vodita, preprosto, vedoželjnost in želja po ugodju, ki se sproža ob učenju.

Usoda starejših (pred in po upokojitvi) ne more biti brez družbenega načrta in prepuščena vzgibom posameznikov, zato smo prepričani, da bomo z ustanovitvijo univerze za tretje življenjsko obdobje ponudili možnost vključitve in izobraževanje in druženje vsem, ki si želijo kvalitetnejše življenje in dejavno sožitje z drugimi generacijami.

Pridružimo se 27 slovenskim univerzam, ki že vrsto let uspešno delujejo.

Vsi, ki vam je učenje pot h kakovostnejšemu življenju izziv, se oglasite!

telefonično: 7864-028 (ponedeljek, torek) in 7869-070 (vse dni v tednu).

preko e-pošte: tatjana.lampret@guest.arnes.si

osebno: v pisarni ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, vsak ponedeljek in torek od 7. do 15. ure.

TRENETEK ODLOČITVE

Takrat, ko je tema, ko ugasneta sonce in luna, ko ni nikjer več ne vere, ne upanja, ne ljubezni...

takrat ti je čisto vseeno od kje posije svetloba...

To so trenutki, ko stiska izprazni srce...

in nastopi trenutek odločitve NAŠE!

Svetloba le čaka, da odpremo vrata srca.

M.K.

MONDENA V RIMLJANKI

Ne dolgo po knjižnem sejmu, 18. decembra 2003, je grosupejska založba Mondena v knjigarni Rimljanka v Ljubljani predstavila svoje zadnje štiri knjižne izdaje. Grosupejska založba je ponavadi organizirala svoje tiskovne konference v Klubu slovenskih pisateljev, v Jazz klubu ali kje drugje v Ljubljani, prvič pa je gostovala v tej knjigarni, ki je pokazala zanimanje za take predstavitve v svojih prostorih. Obilo obiskovalcev in prijetni gostje so priredili pravi literarni večer, ki so ga obogatili še z branjem odlomkov in s pogovori.

Predstavili so se avtorji: Zdravko Kaltnekar z aforizmi Z(A)VITE RESNICE in erotično kratko prozo z naslovom POŽELENJE, Neža Maurer z drugo knjigo svojih zbranih del, Ivanka Mestnik pa je pri grosupejski založbi izdala zgodovinski roman Grenki kruh. Pridružila pa se jim je še pesnica Marianne Kiauta iz Nizozemske s predstavljivo dvojezično (v angleškem in slovenskem jeziku) pesniške zbirke haiku poezije Prvi zafran. Za slovenske prevode sta poskrbela Dušan Voglar in Marija Javoršek.

Pisateljica Ivanka Mestnik se je rodila v Drašči vasi pri Žužemberku. Po končanem učiteljsku v Novem mestu je poučevala. Za otroke je začela objavljati že od leta 1994. dalje, prvo delo za odrasle bralce pa je napisala 1998. V svojem zadnjem romanu Grenki kruh se vrača v rodno Krajino, v Žužemberk, na Dvor in v kraje ob Krki, kjer je preživela mladost. Prikazuje življenje navadnih ljudi, razpetih med praznovanji in delom, med srečo in žalostjo. Njeni junaki so vpeti v zgodovinske dogodke ob nastanku železarne in hitrem razvoju krajev, pa potem ob propadu železarne, ko se naglo niža življenjska raven in ljudje odhajajo v tujino za boljšim kosom kruha. Zelo doživeto pričara tudi naravo ob Krki, od izvira, mimo idiličnih vasi ob reki, omenja rimsko cesto, po kateri so "furali" rudo in izdelke. Prvotno je hotela temu romanu dati naslov Plavž, pa je na predlog g. Frbežarja izbrala bolj poetičen naslov in verjetno je tudi zato knjiga naletela na tako ugoden odmev pri bralcih.

Pesnica Neža Maurer s svojim življenjskim optimizmom, pozitivno energijo in radoživostjo ter seveda tudi svojo poezijo vedno navduši. V drugi knjigi zbranih del so ponatisnjene pesmi iz pesniških zbirk, ki so izhajale od 1970. do 1990. leta. V otroških pesmih, nekatere so bile celo ugla bene, pesnica z velikim občutkom za male glavice predstavlja lepe in temne plati človekovega življenja. Vendar njene pesmi nikoli ne izvenijo v obupu in resignaciji, ampak so vedno optimistične in vzpodbudne. Kritičnik Peter Kolšek je pesnico imenoval 'poslednja vitalistka slovenske pesniške literature'.

Zdravko Kaltnekar se je v zadnjih dveh knjigah pokazal kot duhovit in radoživ človek. Poželenje je naslov zbirke kratkih erotičnih pripovedi. O spolnosti se veliko govori, naskrivaj, v zaključnih družbah, posebno moških, a menda tudi ženskih. Včasih je avtorja prišlo, da bi komu v brk povedal, kaj si misli o njegovih zgodbicah, pa jih je raje zapisal in tako razkril tudi laži in prevare pripovedovalcev. Imen ni uporabljal, saj 'greh se pove, grešnika pa ne'. Tudi sam se ni skrjal za psevdonom, saj v zgodbah ne vidi nič grdega, celo grdih besed ni uporabljal. Zanimivo so tudi njegovi aforizmi, ki jih je izdal pod naslovom Z(A)vite resnice. Za izhodišče je večinoma izbiral že neko znano besedno zvezo ali misel in jo zabelil s svojim pogledom na izpostavljeno temo. Predstavitveno srečanje je zaključil z aforizmom, ki je vreden razmisleka: "Vrč hodi tako dolgo po vodo, dokler ne okusi vina."

Marija Samec

Zdravko Kaltnekar med branjem aforizmov (foto: D. Samec)

STO TISOČ BRALCEV V KNJIZNICI GROSUPLJE - nadaljevanje s 1. strani

številu zaradi pomanjkanja sredstev. Vse, kar izide ne bi mogli umestiti v obstoječi knjižnični prostor. Na vseh področjih poznavanja človekovega ustvarjanja skušamo pridobiti aktualne informacije in gradivo, ki ga naši obiskovalci iščejo. Mladinski oddelek pa je tisti, ki zajema vse, kar izide v slovenskem prostoru.

Ali knjižnica pretežno zadovoljuje samo želje odraslega bralca ali je čuti pripadnost vseh generacij?

Splošna knjižnica je namenjena vsem generacijam od najmlajših pa do tretjega življenjskega obdobja in vsemu temu se prilagodimo z nabavo in posredovanjem informacij ter gradiva. V letu 2003 je bilo registriranih skoraj 100 tisoč uporabnikov v celotni mreži Knjižnice Grosuplje, v občinah Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje. Vsako leto beležimo več obiskovalcev, v knjižnico se vključujejo tako novi priseljenci, kot tisti, ki je doslej niso obiskovali, pa vanjo najdejo pot zaradi različnih potreb.

Potrebna po uporabi knjižnice pa se kaže predvsem v informacijah, ki jih ljudje potrebujejo v vsakdanjem življenju. Večje število ljudi se izobražuje ali formalno ali neformalno, pa tudi mediji veliko bolj poudarjajo knjigo in aktualnosti knjižnih izidov. Enkrat mesečno pripravljamo literarne večere in strokovna predavanja, s katerimi

želimo obiskovalcem približati vsebine s pomočjo avtorjev, ki te vsebine zelo dobro poznajo. Privabljamo literate in predavatelje, ki obiskovalcem na neposreden način predstavijo svoje delo.

Posebno skrb pa knjižničarke posvečate najmlajšim.

Od prvega leta življenja naprej so otroci že seznanjeni s knjižničnim gradivom. Velika potreba po obiskovanju ure pravljic in igralnih ur se kaže zlasti v jesensko-zimskem času. V letu 2003 smo prvič začeli organizirati ure pravljic za malčke do tretjega leta, to so igralno-pravljicne ure. Malčki spoznajo igralne knjige, ki so zanje vabljive že na dotik, spoznavajo zgodbe, pesmi, uganke in druge zanimive vsebine.

Vloga knjižnice pa je tudi vzgojne narave, tako na področju knjižnične kot knjižne vzgoje. Sta obe obliki izobraževanja uporabnikov zaživeli tudi v Grosupljem?

Knjižnična vzgoja pomeni navedeno uporabnikov na uporabo knjižnice, knjižničnih pomagala in pa informacijsko opismenjevanje. Knjižnična vzgoja se začne z obiski vrtcev in šolskih skupin - že najmlajše navajamo na uporabo knjižnice, ki se nadaljuje skozi vsa življenjska obdobja.

Knjižna vzgoja pa pomeni navedeno izobrazbo kot literarni in informacijski vir, da ljudje potrebujejo knjigo kot vir novih informacij za

sprostitev in poživitev svojega življenja. Za obe dejavnosti skrbimo v celotni mreži Knjižnice Grosuplje. Naj še poudarim, da smo decembra odprli nove prostore v Dobropolju, kjer se bo to področje delovanja na našem območju še bolj razvijalo.

Knjižnica je napredovala tudi v luči informacijske tehnologije, ponudili ste dostopnost do svetovnega spleta. Mora knjižnica slediti celostnemu napredku, da ohranja životvorno vlogo v družbi?

Knjižnice morajo biti povezane v svetovnem spletu zaradi ažurnosti in aktualnosti informacij. Cobiss, ki je v naši knjižnici prisoten že od leta 1995, omogoča transparenten pregled nad gradivom, ki obstaja v Sloveniji in izven naših meja.

Kakšno usodo pa v dobi interneta napovedujete klasični knjigi?

Mislím, da bo knjiga še kar nekaj časa obdržala prvotno obliko, ker jo lahko vzameš kamor koli brez ostalih pripomočkov. Knjiga ima tisto vlogo v človekovem življenju, kakršne internet verjetno ne bo mogel ponuditi. Internet ima informacijsko vlogo, knjiga pa poleg tega prinaša še jezikovno bogastvo in pozitivno vpliva na čustva, kar je za celovit človekov razvoj zelo pomembno.

Barbara Pance

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE BO LETOS PRAZNOVALA... - nadaljevanje s 1. strani

Na pobudo župana Škofljice dr. Jurkoviča sva snovala načrte za oddelek na Škofljici. To je četrti oddelek in sestavni del naše skupne verige vseh štirih občin. Trud se je izplačal, poplačan pa je s tem, da velika večina učencev, ki je prej pouk obiskovala v Grosupljem, sedaj pouk obiskuje doma. Tudi velika večina novih učencev je pokazala vse večjo željo in potrebo po glasbenem izobraževanju.

Tudi v Grosupljem je vsako leto večje zanimanje za glasbeni pouk. Šola pa mora biti zaradi večkrat poudarjene prostorske stiske kar se da racionalna. Je prostor še vedno rakasta rana vaše šole?

Trenutno smo problem rešili. Na stari šoli na Adamičevi nam nudijo celo nadstropje v popoldanskem času, so se pa pokazale težave s čiščenjem. V tem šolskem letu smo prostorske probleme, hvalabogu, rešili, za

prihodnost pa kaže slabo. Otroci imajo velike želje po glasbenem izobraževanju, a bomo morali že v prihodnjem letu vpis omejiti tudi zaradi prostora.

Teče tretje leto drugega mandata ravnateljstva, pred tem ste bili in ste še profesor trobilnega oddelka. Kako ste v teh letih začutili utrip kraja in odnos institucij, od katerih je tudi odvisen obstoj šole?

Od 1989, odkar na šoli poučujem kot profesor trobil, sem opazil veliko zanimanje in pristrčnost krajanov. Imam krasen občutek, da sem tu doma. Med seboj smo razvili sospoštovanje. Ne počutim se odveč. Tudi Občina Grosuplje se nam trudi stati ob strani po svojih možnostih. Zato moramo biti hvaležni, da imamo ljudi, ki imajo ali morajo po zakonskih določilih imeti razumevanje, da skupaj vozimo lepo.

Kateri instrumenti pa so trenutno v trendu, najbolj

zaželeni med glasbeno šolajočo mladino?

Trend je pokazal, da še vedno zmaguje klavir. Pri vseh dosedanjih vpisih je bil vpis klavirja najbolj številen. Kitara, ki je bila tudi dobro zasedena, pa malce upada. Tudi sintesajzer zaseda po liniji najmanjšega odpora visoko mesto. Raste godalni oddelek, imamo godalni orkester, ki bo slej ko prej prešel v simfonični orkester. Na šoli smo imeli tudi Big band GŠ Grosuplje, ki trenutno išče novega dirigenta. Orkester je obdržal svojo kvaliteto in lahko rečem, da sem sam kriv za rojstvo tega otroka in ne bom dopustil, da bi ta otrok umrl. V pihalnem orkestru se nam je pridružil nov dirigent Boštjan Dimnik, ki dela korektno, pošteno, a je sila zahteven, morda za grosupejsko glasbeno šolo malo preveč. A edino le trda pot pripelje k uspehu.

Barbara Pance

AVSTRALEC V OŠ BRINJE

Z Darrenom, učnim asistentom za angleški jezik v OŠ Brinje, sva se tokrat "dobila" kar v centru Ljubljane. Prišel je točno, kot sva bila dogovorjena. Prijeten stisk roke in pozdrav. Takoj sem začutila, da je zelo odprta in prijetna oseba. Po uro in pol dolgem klepetu sem to lahko sama pri sebi le potrdila.

Odpravila sva se v miren lokal, kjer sva lahko klepetala. Kako je prišel ravno v Slovenijo? Prvič je bil v Sloveniji pred štirimi leti, ko je delal v banki kot svetovalec. Po štirih mesecih se je vrnil v Avstralijo za mesec dni. Nato je odpotoval v Dubai, kjer je zopet delal šest mesecev v banki. Na poti v Dubai se je ustavil v Sloveniji, kajti ob prvem prihodu v Slovenijo je spoznal svojo sedanjo ženo. Po šestih mesecih je bil z delom v Dubaju nezadovoljen. Moral se je odločiti, ali nazaj domov v Avstralijo ali v Slovenijo, kamor ga je "vlekla" ljubezen? Odločil se je za Slovenijo.

Kakšna se mu zdi Slovenija? Neverjetno lepa. "Mislim, da se Slovenci ne zavedate, v kako lepi deželi živite. Imate krasne gore, čudovito podeželje, prostorne gozdove. Seveda je tudi Avstralija lepa, še posebej določeni predeli, vendar v Sloveniji je vse na tako majhen kosu." Ali mogoče kaj pogreša? "So tudi stvari, ki jih pogrešam. Recimo obala. Hiša, v kateri sem živel v Avstraliji, je bila od obale oddaljena deset minut. Vendar tukaj v Sloveniji pa lahko smučam. Obožujem smučanje in sneg. Ne gre zato, kje je boljše ali slabše. Nekaj pač izgubiš, vendar v zameno dobiš nekaj drugega."

Grosuplje. OŠ Brinje, v kateri je zaposlen kot asistent angleškega jezika od oktobra letošnjega šolskega leta. Krasna šola. Darren se v službi dobro počuti. Celoten učiteljski zbor ga je zelo lepo sprejel. "Ga. ravnateljica Irena Kogovšek je zelo prijetna oseba. Z njo se lahko pošališ, lahko se pogovoriš o resnih in tudi o osebnih zadevah," je o ravnateljici povedal Darren. Same pohvalne besede so bile namenjene tudi njegovi mentorici profesorici angleščine Poloni Godina. "Polona zelo dobro govori angleško, z njo se lahko šalim, kajti ona razume "naš avstralski" humor. Nekdo, ki ni domačin, ne razume "naših" šal, Polona pa je zelo dobra pri tem. Poleg tega je zelo dobra učiteljica, upošteva moje mnenje in spoštuje mnenje učencev. Če vidi, da ura ravno ne poteka najbolje, me opozori na napako in skupaj se pogovoriva, kako bi bilo bolje. Tako, da ne ponavlja istih napak."

Vsi učitelji v šoli Brinje, ki želijo, lahko obiskujejo začetni ali nadaljevalni tečaj angleščine, ki ga vodi Darren. Tečaj poteka enkrat tedensko. Tečaj je organiziran tako, da je poleg strogega učenja veliko pogovorov in sproščujočih dejavnosti.

Darren pravi, da je vloga asistenta v razredu vsekakor drugačna kot vloga učitelja. Asistent gleda na pouk drugače, iz drugega zornega kota. Njemu je bistvenega pomena, da motivira učence, da jim poskuša priljubiti angleščino, narediti pouk zabaven, sproščujoč. Darren pravi, da odrasli plačajo tečaj angleščine in so s tem že motivirani, medtem ko je pri otrocih nasprotno. Njemu se zdi najpomembnejša vloga otroke motivirati, jih vzpodbuditi, da vzljubijo angleščino.

OŠ Brinje je njegova prva šola, v kateri poučuje. Preden je začel delati v šoli, je delal kot svetovalec za informacijsko tehnologijo. Že v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov sem predstavila delo Darrena v OŠ Brinje, ki je raznoliko in pestro. Njega sem vprašala, s katerimi učenci v šoli najraje dela. Takoj je odgovoril, da z najmlajšimi, s tretjeolci. "Res grem po končani uri iz učilnice čisto ožet, ampak tudi oni meni veliko dajo. Vidim njihovo zadovoljstvo, komaj me čakajo, pokažejo veselje, hočejo narediti dober vtis name. Pri urah veliko pojemo, se igramo igrice in ob tem se učijo angleške besede. To je zanje novo, drugačen način poučevanja, ki jim je vsekakor všeč."

Slabši ali boljši učenci. S katerimi raje dela? Seveda je lažje delati z učenci, ki razumejo in hitro sprejmejo podana dejstva in informacije. Toda Darrenu to ni najpomembnejše. Najraje dela z učenci, ki se želijo učiti in naučiti, ne glede na njihove sposobnosti. "V največje veselje mi je, če učenec pokaže voljo, željo, da se uči," pravi učni asistent za angleščino.

Koliko časa mu vzamejo priprave na pouk? Različno. Odvisno od njegove vloge pri posamezni učni uri. Če samostojno vodi uro, vsekakor potrebuje več priprave, kot če pri uri samo pomaga ali mogoče "vsokoči" za izvedbo določene vaje ali razlago določene snovi. Ko se tim anglistov enkrat tedensko zbere, se zmenijo, kakšna bo vloga asistenta. Vedno poskušajo izvesti učne ure na čim bolj zanimiv način in Darrena vključiti tako, da bi bil pouk zabaven, privlačen, da bi učenci uživali ob učenju.

Učenci predmetne stopnje so imeli na začetku malce težav z razumevanjem Darrenovega naglasa. Potrebovali so nekaj časa, da so se navadili.

Darren Halford med učenci.

Seveda se je tudi Darren trudil govoriti čim bolj knjižno. "Sedaj včasih namenoma rečem besedo, ki vem, da je ne poznajo. S tem vidim, kako mi sledijo, kako spremljajo pouk. Če ni odziva, vprašam ali vse razumejo, ali razumejo določeno besedo. S tem jih skušam navajati, da ni narobe, če vprašajo, ampak če ne vprašajo in ne razumejo."

Kriket. V OŠ Brinje imajo, od kar je v šoli Avstralec, kriket ekipo. Tudi sam je član kriket ekipe, in sicer Ljubljana cricket club-a. V ekipi so Angleži, Avstranci in Slovenci. European Cricket Council želi razširiti igro kriketa, še posebej med otroke. Zato ta šport podpirajo. Darren je povedal, da se je kriket zelo težko naučiti, ker ni primerjave z nobenim slovenskim športom. Vendar učenci se zelo hitro učijo, ker jim je to v veselje in zabavo. "Ko učim kriket, nisem učitelj. To učencem povem. Z njimi igram, z njimi se pogovarjam. Opazil sem, da se med kriketom z mano pogovarjajo različne stvari, da so sproščeni in si upajo vprašati. Pogovarjajo se tudi učenci, ki se sicer ne radi izpostavljajo in so raje tiho. Mislim, da je to zelo velika prednost in da imajo učenci od tega dvojno korist," je Darren komentiral ure kriketa.

Kaj meni o programu učnih asistentov v osnovnih šolah? Dobra ideja. Na ta način se učenci več naučijo. "Sedaj se bližajo božično-novoletni prazniki. Točno jim lahko povem, kako, na kakšen način in kdaj praznujemo v Avstraliji." Preden je začel delati kot asistent, se je udeležil seminarja na Bledu, kjer so asistenti, ki že delajo na šolah, delili svoje izkušnje. "Preden sem začel delati, sem imel popolnoma napačne predstave. Mislil sem, da bom poučeval celotne ure angleščine. Asistenti z izkušnjami so nam povedali, kakšna je naša vloga v razredu, kaj je dobro, kaj slabo, svetovali so nam, da vnesemo v pouk gibanje, pesmi."

Darren ima prijatelja Avstralca, ki tudi dela kot učni asistent v Ormožu. Z njim se večkrat sreča, tako da poklepeta in delita svoje izkušnje o delu v razredu.

Ob koncu šolskega leta bo moral napisati poročilo o delu. Če bodo vsi zadovoljni, bo mogoče ostal v OŠ Brinje še eno šolsko leto.

Pred novim letom so imeli vsi učni asistenti sprejem na Ministrstvu za šolstvo, pri dr. Slavku Gabru, katerega se je udeležil tudi Darren. Na ministrstvu so pokazali spoštljiv, pohvalen odnos do asistentov. Povedal je, da je bil zelo prijeten sprejem, na katerem je klepetal in delil svoje izkušnje in mnenje z mnogimi asistenti.

Kaj naj rečem za konec? Ko vidim človeka, ki je tako zavzet za delo, si mislim, super za učence, ki obiskujejo OŠ Brinje. Samo upam, da se otroci tega zavedajo. Kajti to je edinstvena priložnost, ki je mogoče naslednje šolsko leto ne bo več.

Branka Škufca

Kriket ekipa

- O LUTKAH

Ko Miha izjavi, da bi bil v življenju rad lutkar, se Pepi najprej ne strinja. Vendar Miha vztraja in Pepiju dodeli častno nalogo - otrokom bi na predstavah delil sladkorno peno. Pepi se navduši in spremeni svoje mišljenje. Iz njega švigajo ideje, kaj vse bi lahko še imela v potujočem lutkovnem gledališču. Kar naenkrat postaneta originalni lutkarski par z idejami, ki bi jima jih marsikateri lutkar zavidal. Pogledati gresta še v lutkovno gledališče, kjer jima Matjaž Loboda marsikaj zanimivega pove. Za lutkovno gledališče, s katerim bosta potovala po svetu, pa obiščeta še Jeleno Sitar, Cvetko in Igorja Cvetka, ki imata predstave kar v kovčkih - kako priročno za potovanja.

- O KIPARSTVU

Kadar Pepija presvetli ustvarjalni zanos, mu v idejah ni para pod soncem. Za svojo izvoljenko bo naredil nekaj izjemnega. Polna glava zamisli mu ne da miru. Tokrat ji misli okna polepšati s svojo veličastno podobo. Kiparstvo mu trenutno pomeni vse. Ustvariti namerava lepoto, ki bo sijala tisočletja. Edina težava, ki jo ima, je - kje dobiti dovolj veliko skalo za svoj kip. V kamnolomu z Mihom srečata kiparke Dragico Čadež Lapajne in v njenem ateljeju se preizkusita z izdelavo kipov. Miha je navdušen nad škrti, Pepi nad svojo podobo.

- O OPERNEM PETJU

Da otroci opere ne marajo, je jasno. Tudi naš Miha ni nikakršna izjema. Pač pa je junak Pepi pravi operni navdušenec. Česa vsega se ne spomni. Ker je podkovan v vseh umetnostih, jih namerava združiti v operi. Do mojstra opernega petja mu manjka samo še znanje italijansko, ki se pridno uči. Prepričan je, da ko jo bo vsaj kolikor

GABROV VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SISTEM SE JE ZAČEL RUŠITI

Z veliko pozornostjo sem 12. 1. 2004 poslušala oddajo na radiu OGNJIŠČE, ki je obravnavala Prilniko o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli in Prilniko o šolskem redu v srednji šoli.

V oddaji so sodelovali: predstavnici ministrstva za šolstvo, profesor z neke srednje šole in predsednik združenja ravnateljev osnovnih šol, g. Račečič. Zelo sem pogrešala v oddaji predstavnika staršev, saj gre za vzgojo in izobraževanje njihovih otrok. Vsi se moramo zavedati, da imajo prav starši največjo pravico in dolžnost do svojih otrok. In prav zato bi pri pripravi takih pravilnikov morali v veliki meri sodelovati starši. Pri nas pa se vse te stvari pripravljajo na ministrstvu, torej od vrha navzdol. Zadeve bi morale potekati mnogo bolj povezovalno z vsemi tistimi, ki sooblikujemo mlado osebnost, v največji meri starši in učitelji.

Že pri pripravi prvega pravilnika leta 1996 smo mnogi takratni ravnatelji imeli zelo veliko pripomb. Skupno smo ugotavljali, da Prilniko o pravicah in dolžnostih učencev v osnovne šole prinaša nered, nedisciplino, anarhijo in mnogo preveliko demokracijo. Javno smo povedali, da je od demokracije do anarhije le en majhen korak. Na mnogih šolah so se ravnatelji skupaj z učitelji zelo poglobili v takratni osnutek pravilnika in na ministrstvo posredovali mnogo, mnogo pripomb. Zelo veliko pripomb smo že takrat imeli na opredelitev hujših in lažjih kršitev in na sam postopek izreka vzgojnega ukrepa. Žal naše pripombe niso bile upoštevane!

Na omenjeni oddaji pa sta se predstavnici ministrstva čudili, zakaj se učitelji in ravnatelji ne poglobljajo v spremembo pravilnika in ne posredujejo več pripomb. Ministrstvo se mora zavedati, da so se tudi učitelji in ravnatelji naveličali dajati pripombe, če niso upoštevane.

In kakšno je stanje danes po osnovnih in srednjih šolah, sta zelo natančno prikazala oba predstavnika šol. Nič nam ne pomaga, če imamo »hotelske« šole, če pa v njih ne vladajo jasna pravila obnašanja in jasno opredeljene sankcije za kršenje skupno dogovorjenih pravil. Šola je institucija, kjer otroke pripravljamo za življenje. V življenju pa so dolžnosti na prvem mestu, iz dolžnosti pa izhajajo tudi pravice. V našem šolskem sistemu, ki ga zagovarja minister Gaber, pa je ravno obratno.

Vesela sem bila, da je g. Račečič izpostavil tudi problem pomanjkanja vzgoje v šoli. Vsi se še dobro spominjamo, ko se je pripravljala nova šolska zakonodaja, kako so pripravljavci trdno stali na stališču, da šola izobražuje, vzgaja pa družina. Velika večina ravnateljev in učiteljev se že takrat s tem nismo strinjali. Od nekdaj nam je jasno, da šola istočasno, ko izobražuje, tudi vzgaja in zato govorimo o vzgojno-izobraževalnem sistemu. Proti naši volji so ukinili ocenjevanje vedenja. Starše so mnogo premalo vključili v pripravo celotne zakonodaje. V zadnjem času se čuti, da minister Gaber le ugotavlja svojo zablodo pri prenovi osnovne šole, saj pogosto iz njegovih ust slišimo besedi vzgoja in vrednote, za katere še pred kratkim ni hotel slišati.

V šolskem letu 2003/2004, ko prvo leto uvajamo 9-letno osnovno šolo po vsej Sloveniji, se je na veliko srečo začel Gabrov sistem počasi rušiti. Rušijo pa mu ga prav njegovi ravnatelji in učitelji, ki so se, na srečo, nekateri le prebudili in upajo glasno spregovoriti, da je naša zakonodaja na področju šolstva nekaj zelo narobe.

G. Račečič, predsednik združenja ravnateljev osnovnih šol in tudi ravnatelj Osnovne šole Majde Vrhovnik iz Ljubljane, je v oddaji zelo jasno povedal, da je potrebno na šolah nazaj uvesti red in disciplino, da je potrebno vzgajati, učence pripravljati na odgovorno življenje in tudi ocenjevanje vedenja bi bilo potrebno uvesti nazaj.

Tako - začelo se je!

Z ravnatelji in učitelji pa morajo v mnogo večji meri sodelovati tudi starši, skupaj jasno določiti šolska pravila in jih dosledno izvajati. In zato se v pripravo novega Prilnika o pravicah in dolžnostih učencev morajo aktivno vključiti starši, pravil ne more postavljati ministrstvo. Tu je potrebno sodelovanje.

Prepričana sem, da bodo kmalu na vrsti tudi drugi pravilniki, ki jih je pripravilo ministrstvo in so zelo neživiljenjski, kot npr. Prilnik o napredovanju učiteljev. Tudi tega so že nekoliko popravljali, vendar je potrebno to področje povsem na novo urediti. Vsi, ki kakorkoli sodelujemo na področju vzgoje in izobraževanja naših otrok, v največji meri učitelji in starši, moramo slediti skupnim ciljem in zagotavljati našim otrokom ŠOLO PO MERI ČLOVEKA. Občedloveške vrednote, kot so resnica, poštenost, solidarnost, spoštovanje, delavnost... morajo biti prisotne v vsaki slovenski družini in šoli, če hočemo mlado generacijo pripravljati za odgovorno življenje.

Upam in želim si, da je po 10. letih demokracije v Sloveniji čas, da se tudi starši in učitelji povežejo preko civilne družbe, javno spregovorijo o aktualnih problemih na področju šolstva in zahtevajo, da aktivno sodelujejo pri pripravi vseh sprememb na področju vzgoje in izobraževanja. Žal pa je šolska zakonodaja ustراhovalna in zato se mnogi ravnatelji in učitelji še vedno ne upajo glasno spregovoriti (soglasje k imenovanju ravnatelja daje minister, napredovanje učiteljev potrjuje ministrstvo...). Čas pa dela počasi, a vztrajno! In demokracija, ki je še vedno pretežno na papirju, se vendarle počasi prebujava v vsakodnevno življenje.

Bodimo optimisti in upajmo na boljše čase!

Angelca Likovič

PEPI VSE VE...

V mladinskem programu TV SLOVENIJA je bila na programu 31. 12. 2003 in 1., 2., in 3. januarja 2004 serija oddaj s skupnim naslovom PEPI VSE VE... Scenarij za novo serijo je pripravila Jelka Ribarič - Grabljevec, režiser je bil Tugo Štiglic, Pepija je igral Janez Škof, Miho pa mladi Šmarčan Dejan Vunjak, star 10 let.

Mladi Šmarčan Dejan Vunjak s popularno pevsko skupino.
(foto: Barbara Zajc)

toliko obvladal, takrat zanj ne bo nikakršne ovire več, da ne bi blestel na velikih svetovnih opernih odrih. Miha ga poskuša odvrniti od visokoletežnih idej, vendar se Pepi ne da. Pristaneta v operi, kjer operni pevec Branko Robinšak predlaga, naj se najprej javi na avdicijo.

- O FOTOGRAFIJI

Ali verjamete vsemu, kar preberete? Pepi ne verjame in se mora o vsem prepričati na lastne oči, če to drži. Pri preizkusu kamere obskure mu pomaga Miha, ki postane njegov začasni model. Pepi se namreč loti vsake stvari temeljito, kajti za izdajo knjige svojih fotografij je preučil celo zgodovino fotografije. Samo še naslovnica mu manjka, zanj pa potrebuje samo še stojalo, da bo lahko lovil svetlobo. Kje in kdaj bo našel odločilni moment? Začenja se lov na edinstveno fotografijo, ki ga nekje čaka že celo življenje.

Fotograf Arne Hodalič jima pove, kako on išče dobre motive.

Čisto sveža novica: OBČINSKI PRORAČUN SPREJET

Glede na dosedanji potek sej občinskega sveta v Grosupljem je bila 14. redna seja v sredo, 28. januarja 2004, "po kriterijih zunanjih opazovalcev" sorazmerno uspešna, saj je svetnikom uspelo potrditi skoraj vse predlagane točke dnevnega reda razen ene. Ker pa tiskarji in tiskarski stroji že čakajo za natis časopisa, preleto samo na hitro dogajanje na tej seji.

SKLEP O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA ZAZIDALNEGA NAČRTA TURISTIČNO OSKRBOVALNI CENTER III, GROSUPLJE

Sprememba se nanaša na dve parceli neposredno ob podjetju Bossplast: prva in večja je last podjetja Gabrijel AS d.o.o. iz Škofljice, druga in manjša pa Zdenke in Matka Mehle iz Rožne doline v Grosupljem. Na prvi parceli, kjer naj bi stal večji objekt dimenzij 51 m x 36 m, bo investitor zaradi širitve svojega programa izvajal predelavo in eluksacijo aluminija (elektrokemijski postopek oksidacije aluminija), na drugi parceli pa naj bi se odvijala gostinjska, trgovska, skladiščna in manjša obrtno storitvena dejavnost. Če bo postopek sprejemanja sprememb potekal po poti, ki jo pričakuje investitor, naj bi na prvi parceli začeli z gradnjo že sredi letošnjega leta, z dejavnostjo pa bi v novih prostorih začeli že pred novim letom. V novozgrajeni tovarni naj bi bilo zaposlenih približno 30 ljudi, ob morebitnih večjih naročilih pa bi v dveh izmenah zaposlovali do 50 delavcev.

Svetniki (predvsem N.Si, SDS in SLS ter neodvisni - Dušan Hočevar, dr. Peter Hostnik, Anton Perme, Božo Predalič, Jože Šircelj in Matjaž Trontelj) so imeli precej pomislekov glede spremembe namembnosti Turističnega oskrbovalnega centra v celoti, ki razen z bencinskim in tehničnim servisom ne izpolnjuje dejavnosti turizma in oskrbe, in so zato nekateri predlagali, da bi se ga vsaj preimenovalo. Tako se s svojo predlagano dejavnostjo - proizvodna linija in eluksacija aluminija - vključuje tudi to podjetje.

Župan Janez Lesjak in svetnik dr. Miro Kranjc (LDS) pa sta na te očitke nekdanje načrte o turističnem oskrbnem centru poimenovala sanjarjenja.

(Naj k temu dodamo, da so bile prve zasnove (ali »sanjarjenja«) TOCa narejene še v času načelovanja g. Jožeta Novaka na oddelku za urbanizem nekdanje občine Grosuplje koncem osemdesetih let, ki je zdaj državni sekretar na MOPu. Spremembe turističnih programov pa so se nato pojavljale skozi vse politične garniture tudi po osamosvojitvi. Spreminjajoči se odlok TOC III pa je bil sprejet v letu 1999 in je bil nato skoraj vsako leto tudi spremenjen. Zdjaj pa dejansko turizma praktično v TOCu ni.)

Župan je nadalje opravičeval načrtovano gradnjo s plačilom komunalnega prispevka investitorja pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja. (Le-tega smo vložili občani z različnimi dajatvami na kredit občini, da ga kot dober gospodar uporabi kot zalogo za pridobitev bodočih investitorjev.)

Dr. Kranjc je še silovito dodal primer, da si ne predstavlja, kako bi se neka družina iz Nemčije, ki bi potovala po avtocesti, ustavila in "pomalicala" ali celo "šotorila" v TOCu, župan pa, da je zdaj tako in tako Motel pometel vso morebitno konkurenco na področju turizma, med tem ko je Stane Žvegla (ZLSD) absolutno brez zadržkov podprl načrtovano gradnjo, ki naj bi po njegovem čim prej zapolnila nepozidan prostor. Nekaj pomislekov je svetnik Jože Intihar (LDS) imel tudi na cestni priključek druge parcele, ki se navezuje na glavno cesto.

Po precej obširni razpravi, ki je trajala skoraj dve uri, so svetniki potrdili, naj gredo predlagane spremembe v javno razgrnitev in razpravo. Načrtovane spremembe pa bomo spremljali ob javni razgrnitvi in jih nato predstavili v eni od prihodnjih številki Odmevov.

SKLEP O JAVNI RAZGRNITVI ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA IN SREDNOROČNEGA PLANA OBČINE GROSUPLJE, DOPOLNITEV 2002

V tem primeru gre za skrajšani postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjoročnega plana občine (kratko: prostorski plan), saj je celo sam župan Janez Lesjak dejal, da se za spremembe v celoti in po redni poti sprejemanja še ne kaže, da bi jih na občinskem svetu sprejemali v kratkem. To lahko potrdijo številni ljudje, ki so vložili prošnje za gradnjo različnih zgradb na območjih, ki niso v starem prostorskem planu znotraj zazidljivih površin, pa čakajo že kar nekaj let. Zato so na občini izvzeli tri lokacije: razširitev zazidljivega območja pri novem Mercatorju za širitev njihove dejavnosti, razširitev območja pokopališča Grosuplje in uvedbo prostora za pasje zavetišče nad Zg. Duplicami. Po srednje dolgi razpravi (za grosupeljske razmere!) je župan dal predlog, da se te tri predloge uvrsti v javno razpravo, ki se bo začela 23. 2. letos. Za predlog je glasovalo 18 svetnikov.

PRIPOVEDI IZ GROSUPLJEGA:

O šparanju in enakosti

"Včasih smo bili bolj šparovni, kot ste danes. Tako sem šparala, da si nisem upala malice kupiti. Kak košček starega suhega kruha sem vtaknila v žep, po poti v fabriko sem pa jeseni kakšno hruško ali jabolko pobrala. Včasih so drevesa rasla ob poteh za vse lačne in žejne. Še Marija Terezija jih je dala nasaditi, pa je lahko vsak pobral jabolko in ga pojedel. Z mamo sva šparale, da sva kupovale zemljo. Kako sem bila včasih lačna, da bi vola pojedla, pa me je mama tolažila: 'Kar potрпи še malo, bova zemljo kupili, te ti ne more nihče vzeti, potem nama bo bolje.' Pa sva šparali in dokupili nekaj zemlje. Pa je še moja mama doživela, da so prišli ljudje, ki so tudi zemljo jemali. Ko so nam vzeli prvo njivo, je mamo prvič kap.

Tudi zase sem šparala, da bi enkrat nekaj imela. Ob petkih in svetkih sem bila pripravljena delati, da bi le kaj zaslužila. Ob skromni plači sem prišparala v kraljevi Jugoslaviji 10 000 dinarjev. Denar je bil tedaj nekaj vreden, kovance in papirnat denar smo imeli. Tiskali so ga v Franciji in je imel zlato podlago. Za ta denar bi si lahko kupila gradbenega materiala za celo hišo. Pa je prišlo do menjave denarja, najprej v lire, potem pa spet v Titove dinarje, pa mi ni nič ostalo,"

Marija Samec

SVETNIKI SO POTRDILI TUDI DVA SKLEPA ODTUJITVE NEPREMIČNINE:

- v k.o. Grosuplje - naselje, parc. št. 1960/2 v izmeri 70 m², ki je ostala od nekdanje javne površine, a je s parcelacijo za stanovanjsko gradnjo postala mrtev prostor med privatnim zemljiščem in zemljiščem ob železniški progi.
- v k.o. Sela, parc. št. 2007/2 in 2007/3, ki je prav tako ostanek javnega dobra v izmeri borih 4 m².

SKLEP O IMENOVANJU OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE OBČINE GROSUPLJE

Dr. Miro Kranjc (LDS) je kot predsednik Komisije za volitve in imenovanja predlagal za volilno komisijo naslednje člane: **Jože Štrus** (predsednik), **Marko Podvršnik** (namestnik), **Barbara Godec** (član), **Milena Lunar** (namestnica), **Irena Predalič** (član), **Janez Javornik** (namestnik), **Jože Kadunc** (član), **Martin Viršek** (namestnik). Za predlog je glasovalo 20 svetnikov.

SKLEP O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA OBČINE GROSUPLJE V SVET JAVNEGA SOCIALNO VARSTVENEGA ZAVODA "DOM STAREJŠIH OBČANOV" GROSUPLJE

Dom starejših občanov je bil preoblikovan v skladu z novo zakonodajo. Z njo pa je lokalna skupnost dobila možnost, da imenuje svojega predstavnika v svet zavoda. Na komisijo za volitve in imenovanja je prispelo pet kandidatur. Dr. Miro Kranjc (LDS) je v imenu komisije za volitve in imenovanja povedal, da je komisija predlagala občinskemu svetu, naj v svet zavoda imenuje **Božidarja Gabrijela** (LDS). Predlog so svetniki brez razprave potrdili s 15 glasovi.

14. SEJA OBČINSKEGA SVETA 28. 1. »ČEZ PALEC« USPEŠNA

PO DNEVNEM REDU NAJ BI ODLOČALI TUDI O IMENOVANJU KOMISIJE ZA ODLIKOVANJA.

Dr. Miro Kranjc (LDS) je prav tako v imenu komisije povedal, da naj bi se pred imenovanjem komisije za odlikovanje najprej svetniki posvetili pravilniku o podeljevanju nagrad, ki naj bi omogočil "robne pogoje" za podeljevanje teh nagrad. S tem naj bi se dvignil ugled in odmevnost le-teh. Kot predsednik komisije pa se je zavezal, da bo predlog pravilnika prišel čim prej v obravnavo na občinski svet.

Zato je bila predlagana točka umaknjena z dnevnega reda.

PREDLOG PROGRAMA DELA OBČINSKEGA SVETA ZA LETO 2004

O osnutku predloga si lahko preberete v tej številki Odmevov na strani 4. V razpravi o samem predlogu programa dela občinskega sveta pa so uvrstili še amandmaje, ki so jih predlagali:

- dr. **Peter Hostnik** (N.Si) je predlagal, naj se spremembe pravilnika o štipendiranju prenesejo v obravnavo v prvo polletje,
- pri prostorskih zadevah pa naj bi se ponovno uvedla lokacija Starega gasilskega doma, kjer je danes nepokrita tržnica.
- **Matjaž Trontelj** (SLS) je predlagal, naj se preučijo možnosti preoblikovanja volilnih enot.

Za prva dva amandmaja je glasovalo 21 svetnikov, tretjemu je svoj glas namenilo 11 svetnikov, 5 pa jih je bilo proti. Tako so bili vsi trije amandmaji sprejeti in na koncu tudi predlog programa, ki ga je podprlo vseh 22 prisotnih svetnikov.

OSNUTEK PRAVLNIKA O POGOJIH ZA DELO SVETNIŠKIH SKUPIN IN SAMOSTOJNIH SVETNIKOV

Računsko sodišče je izoblikovalo načelno stališče, ki pravi, da je možna dodelitev in namenska uporaba sredstev za dodatna plačila svetniškimi skupinam in samostojnim svetnikom. V pravilniku so opredeljeni pogoji in način financiranja iz proračuna, ki si jo (predhodno) sami določijo in si jo razdelijo glede na število izvoljenih članov. Znesek za posameznega svetnika na mesec znaša 30 tisoč sit mesečno in se letno usklajuje z letno rastjo primere porabe. Ta sredstva pa se lahko uporabljajo za plačila administrativnih in strokovnih pomoči svetnikom, nakup in vzdrževanje osnovnih sredstev, nakup pisarniškega materiala, plačilo poštnih storitev, potnih stroškov, strokovne literature, fotokopiranja, izobraževanja, za splošni material in storitve ter plačila obvestil o delovanju članov sveta v javnosti.

Na osnutek ni bilo razprave. 16 svetnikov je glasovalo za, 2 sta bila proti. Ob prekategorizaciji v pravilnik se je glasovalni izid v prid pravilniku (!) povečal še za en glas.

pogosto pripoveduje moja mama, Marija Vintar.

Spomni se, kako so po vojni zamenjavali italijanske lire v dinarje. O Centovi materi, kot so pravili njeni mami, torej moji stari mami, je rada povedala tole zgodbo.

Nikoli ne bomo vsi enaki

V Jerajevi hiši (danes je tam Kovinastroj) so po vojni zamenjavali italijanske lire. Samo hišni gospodar je lahko nesel denar zamenjat. Naša mama, ki je bila že dolgo vdova, je pobrala denar od vseh nas otrok in je šla skupaj s sosedom, ki je bil znan kot pijanček, proti menjalnici. Šla sta mimo gostilne. Ljudje, ki so ju videli, so rekli:

"Pravijo, da bomo vsi enaki. Ko bosta ta dva zamenjala denar, ne bosta dolga enaka! Pijanček bo šel v gostilno in tam pustil denar, mat' bo šla pa domov!"

In res se je tako zgodilo. Zamenjala sta in ko sta prišla do gostilne, je sosed rekel:

"No, mat', greva na kozarček!"

"Ti kar pojdi, jaz moram domov," je rekla moja mama.

On je vse zapil, mama pa nam je razdelila denar, kolikor ga je dobila za lire in je bila tudi kmalu brez denarja.

SPREJET PREDLOG REBALANSA PRORACUNA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2004 IN PRORACUNA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2005

Po novi zakonodaji se občinski proračuni sprejemajo dvoletno, kar pomeni, da je za tekoče leto (skoraj) vedno treba prilagajati proračun. Zato naj bi se proračun že na samem začetku imenoval rebalans, s pojmom proračun pa je poimenovan načrtovani proračun za naslednje leto, ki pa bo, predno se bo začel izvajati, verjetno že spet rebalansiran.

Ker je bil osnutek obeh (za 2004 in 2005) sprejet že na 12. redni seji občinskega sveta decembra lani, so to pot svetniki lahko dajali le usklajene amandmaje. Tako pravzaprav klasične razprave o proračunu na seji občinskega sveta ob sprejemanju (rebalansa) proračuna ni bilo, kot tudi na predhodni seji o osnutku ne, kar je s svojo razpravo ugotavljal tudi svetnik **Anton Perme** (SLS). Med razpravo pa se je izkazalo, da si tudi svetniki razlagajo po svoje določila Statuta in Poslovnika, ki sta v nekaterih točkah neuskaljena. Zato bodo morali svetniki v bližnji prihodnosti nekaj časa nameniti tudi temu.

O proračunu so po področjih razpravljali le posamezni odbori. Po elektronski pošti je nato **Jože Šircelj** (NKG) poslal dva amandmaja, na sami seji pa je še **Miha Kadunc** (N.Si) predlagal spremembo poimenovanja že predlagane proračunske postavke, ki po novem namesto o obnovah spomenikov NOB govori, da se sredstva namenijo za vzdrževanje obeležij vseh žrtev vojne in povojnih pobojev. Prvi Širceljev predlog v višini 650 tisoč naj bi namenili za grosupeljske gasilce, drugi v višini 5 mio sit pa za večdnevne prireditve ob praznovanju občinskega in državnega praznika. Denar za ta dva predloga naj bi vzeli iz postavk plač podžupanov, ki jih v Grosupljem nimamo potrjenih, za drugi predlog pa iz sredstev, ki naj bi bila namenjena za opremo občinske uprave. Drugi predlog je med razpravo umaknil sam predlagatelj, prvega pa nato svetniki z glasovanjem niso potrdili.

V razpravi so svoje pripombe dali še nekateri drugi svetniki, ki pa niso bile oblikovane kot amandmaji in zato tudi "niso prišle v ožji izbor za glasovanje." Tako so bili izglasovani samo

amandmaji, ki jih je predlagala občinska uprava sama in amandma, ki ga je predlagal Miha Kadunc.

Prav tako pa je občinska uprava vložila kar nekaj svojih amandmajev na prihodkovni strani z obrazložitvijo, da bo na dohodnini precej ugodnejši priliv. Zmanjšal se je tudi prenos iz prejšnjega leta, pa tudi na odhodkovni strani je bilo kar za štiri strani drobno tipkanih sprememb na postavkah za delovanje občinskega sveta in odborov kot same občinske uprave, osnovnega izobraževanja, predšolske vzgoje, sociale, športa, kulture, kmetijstva, drobne-ga gospodarstva, cestne in komunalne infrastrukture.

O samem (rebalansu) proračuna pa so **Matjaž Trontelj** (SLS), **Janez Pintar** (SDS), **dr. Peter Verlič** (SDS) in **Jože Šircelj** (NKG) proti koncu razprave menili glede na predhodne realizacije proračunov, da je proračun optimistično načrtovan in da je zaradi tega tudi odgovornost predlagatelja toliko večja. Niso pa županu pozabili dodati, da tudi je proračun naravnati za izpolnjevanje predvolilnih obljub, a so se tudi strinjali, da bi bilo z drobljenjem postavk lahko tudi slabše. V bodoče pa bi bile po njihovem mnenju (in po določilih Evropske listine) pred željami novograditeljskih investitorjev na ravni lokalne skupnosti treba uvrstiti želje občanov ter veliko več naporov vložiti v trajnostni razvoj.

Predlog rebalansa proračuna za leto 2004 in proračuna za leto 2005 je na koncu podprlo 19 svetnikov in nihče ni bil proti.

Proračun bomo podrobneje predstavili v prihodnji številki Odmevov.

Jože Miklič

Založba Mondena skupaj z Beletrino

vas vabita 6. februarja 2004 v Penzionu Podržaj na 3. ADAMIČEV VEČER.

Predstavili se bodo tako imenovani 'hišni avtorji' obeh založb: Čander, Žabot, Čar, Stupica, Šteger iz Beletrine in Gluvič, Frbežar, Mestnikova in Petan iz Mondene.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

- Želite prodati, kupiti najeti ali oddati svoje nepremičnine? Pokličite nas ali se oglasite se pri nas in vam bomo ponudili zanesljiva posredovanja.
- V Grosupljem in bližnji okolici kupimo in najamemo garsonjere ali enosobna stanovanja.
- Za znane kupce iščemo zazidljive gradbene parcele za stanovanjske hiše in večje zazidljive komplekse za obrtno-proizvodne dejavnosti z možnostmi takojšnje gradnje.

NUDIMO VAM POMOČ PRI PRIDOBITVI GRADBENIH DOVOLJENJ

DRUGE STORITVE:

- Sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo
- Pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb, vse do notarske overitve
- Pri prodaji in nakupu kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje, sprejema ponudbe do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

POTEPANJE PO EGIPTU

(11. del)

Po ogledu smo imeli nekaj težav, ker nismo točno vedeli, čigavo je katero kolo. Če so bila pa vsa enaka! No, pa smo se nekako zmenili. Nato smo imeli še dve uri časa za samostojno vožnjo. Sestro, prijateljico ter prijateljem smo se odpeljali malo ven iz mesta. In kaj se mi je zgodilo na poti nazaj? Ne boste verjeli! Padla sem. Ja, res! Hlačnica se mi je ujela v verigo. Saj ni čudno, ko je bila veriga tako razmajana, moje hlače pa široke. Groza! Še v istem trenutku, ko sem bila na tleh, je od ne vem kod prikolesaril domačin, spustil svoje kolo in mi hitel pomagati. Domačini so res prijazni. Ko sem se pobrala, sem zagledala mojo družbico, ki se je na vsa usta smejala, ko so videli, da ni hujšega. In kakšne so bile posledice? Črni kolobarji po stegnih in raztrgane hlače. Hlače sva s prijateljico po prihodu na ladjo odrezali in zašili. Tako sem naslednjih deset dni hodila s prekratki hlačnicami. Črnice so pa ostale kar do konca potepanja. Kar niso in niso hotele izginiti. Čedalje večje so bile in spreminjale so barvo, iz črne v modro, vijolično, rdečkasto.

Vrnitev na ladjo. Še zadnje kosilo. Slovo. Kaj naj zapišem za zaključek vožnje po Nilu? Od Asuana do Luksorja. Tri dni. Super! Sploh nimaš občutka, da si na ladji. Tako mirno smo se premikali po Nilu. V najhujši vročini, po dvanajsti uri, smo ponavadi imeli urico ali dve prosto. Takrat sem uživala na balkončku, sedela in gledala bregove reke. Opazovala sem promet po Nilu. Kar naprej smo srečevali ladje. Ladji, ki sta se srečali, sta si v pozdrav zatrobili. Parkiranje ladje. Vedno smo parkirali ob že stoječe ladje. Zgodilo se je, da so bile parkirane tudi po štiri ladje druga poleg druge. Tako smo včasih morali skozi štiri ladje, da smo prišli na breg. In potem je bil problem, kako si zapomniti, kje je naša ladja. Ko pa se ni videla! Nepozabno!

Zopet nahrbtnike na ramena. Še vedno smo v Luksorju. V hotel Emilio. Nekaj časa za "razpakiranje" in počitek.

Potem pa na feluko. Jadrnico. In na zahodni breg Nila. Tam so nas

S takimi kolesi smo kolesarili po Luksorju.

pričakali džipi. "Natlačili" smo se vanje. Tu ni nič pomembno, koliko nas je v avtu. Kolikor nas je pač šlo v džip. Saj nihče ne preverja. Prišli smo na rob puščave, kjer so nas pričakale kamele in vodiči. Kamele. Prvič sem v Egiptu videla kamele pri piramidah. Impresionirale so me! Kakšna višina! No, danes pa je na vrsti jahanje. S kamelami gremo v koptski samostan. Moram priznati, da mi je bilo kar malo tesno, ko sem zagledala kamele tako od blizu. Ja, strah me je bilo, da bom padla s kamele. Sestro je tudi "stiskalo", zato sva se odločili, da greva skupaj na eno kamelo. Kamela je sedela. Zajahali sva jo. Bila sem spredaj. Čutila sem, kako se me je sestra oprijela. Nato pa dvig. Najprej je kamela iztegnila prednje noge. Groza! Mislili sva, da bova obe padli nazaj. Nato še zadnje noge. Vrglo naju je naprej. Ponovno prednje noge, ki jih je popolnoma iztegnila. Torej še en sunek naprej. No, ampak sva se obdržali. Po nekaj minutah sva se sprostili in se navadili na gaganje. Bilo je prav prijetno. Kako sva bili visoko! Vse je bilo krasno. S take višine je krasen razgled. Ampak po dvajsetminutnem gaganju, je bil na vrsti sestop. Obe sva bili prepričani, da bova "spikirali" na glavo. Še ko sva bili na kameli, sva kričali "Help us, help us, please!" In res so pristopili še vodiči sosednjih kamel in nama pomagali. Kamela je namreč najprej pokrčila prednje noge in takrat sem mislila, da me bo sestra porinila spredaj na tla. Seveda so naju fantje zadržali, nato je kamela pokrčila zadnje noge in končno še enkrat prednje. Olajšanje. Začutila sem tla pod nogami. In hitro sem šla s kamele, da se ne bi slučajno premislila in ponovno poskušala vstati.

Že s kamele sem opazila skromno zgradbo tik ob robu puščave. To naj bi bil koptski samostan. Res je bil. Pričakale so nas nune. V samostanu živi osem nun. Razkazale so nam samostan. Seveda smo se morali sezuti in čevlje pustiti pri vratih. Vse zelo skromno. Majhne sobice. Po tleh položen tepih. Nune nikamor ne hodijo. Ves čas so v samostanu. Samo ko jim zmanjka osnovnih živil, se odpravijo izven samostana. Pokazale so nam "sobice", kjer lahko popotnik zastoj prespi. Sobica. Majhen prostorček. Gole stene. V enem kotu postelja.

Nune so bile zelo prijazne. Prijateljica je ravno imela težave z želodcem. Ne da bi karkoli rekla, je k njej pristopila ena izmed nun in jo vprašala, kaj ji je. Takoj je bila postrežena z zdravilnim čajem.

Poslovlili smo se. Sledilo je jahanje kamel nazaj do džipov. Zopet zajahati kamelo. Tokrat je šlo že bolje. Ravno ko smo bili na kamelah, je sonce zahajalo. S take višine je bil pogled še lepši. Ko sem pogledala predse, sem videla "potnike" na kamelah s fotoaparati v rokah. Tudi sama sem naredila nekaj fotografij. Najin vodič je bil med najstarejšimi in je bil bolj počasen, tako da sva bili sestro med zadnjimi. Mladi fantje so kamele bolj priganjali. Kar zadovoljna sem bila, da imava starejšega vodiča.

Večerja. Tuširanje. Nato sprehod po bazarju. Odpravila sem se skupaj s sestrom in prijateljico. Kupovale in barantale smo že, tako da nismo bile brez izkušenj in smo vedele, kako se "vesti". Ker smo vse tri hotele kupiti njihove instrumente za spomin, smo se ustavile ob stojnici z instrumenti in začele kupovati. Bile smo uspešne. Ceno smo "zbile" za več kot polovico. In tudi kupile. Boben in tamburin. Vendar to nakupovanje je trajalo dve uri. Vmes smo še poklepitali. Prodajalci sosednjih stojnic so se nam pri klepetu pridružili. Skupaj smo spili karkade. Vroč hibiskusov čaj. Poslovlili smo se. Opolnoči smo se vrnile v hotel. Vendar nihče še ni spal. Iz posebne sobe se je širila prijetna glasba. Pridružile smo se ostalim Slovincem in se zabavale.

Na kameli.

Najin vodič kamele.

Koptski samostan.

(se nadaljuje) - Besedilo in fotografije: Branka Škufca

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL – AMPAK PES!

ZAKAJ SE PSI TAKO RADI POVALJAJO V UMazaniji?

Večino skrbnikov psov, ki imajo svojega kosmatinca urejenega in negovanega, spravlja ta navada v popoln obup. Še tako dobro vzgojen kuža se včasih povalja po mrhovini, živalskih iztrebkih ali gnjiočih odpadkih. Z našo psičko pasme šarplaninec smo bili nekega poletja na izletu v Trentu. Po prijetnem in sproščnem sprehodu smo sedli k mizi in si privoščili osvežilno pijačo, naša štirinožna spremljevalka pa se je podala na ogled okolice planinskega doma. Natakarja, ki je prinesel naročeno, smo povprašali, kaj vendar tako zelo zaudarja okrog hiše, saj je bil vonj naravnost nevzdržen. Odgovor gospoda je bil hiter in prepričljiv: "Vaš pes, gospa!" Naša Ira si je privoščila valjanje v gnjiočih odpadkih iz kadi za kisanje zelja. Prva pomoč v obliki cevi za zalivanje vrta in detergent za pomivanje posode je le malo ublažila posledice Irinega "dišavljenja". Še dobro, da je bila v bližini na razpolago Soča v neomejenih količinah, sicer bi morala Ira peš domov...

Ena od razlag za tako početje pravi, da je za psa – po duši pradavnega lovca – pomembno, da v naravi zakrije svoj vonj tako, da se navzame tujega, po navadi vonja konja ali sme in si tako zagotovi neopaznost pri lovu. Druga razlaga pa pravi, da z valjanjem pes prenese svoje sporočilo o dragoceni najdbi pripadnikom svoje vrste in jih tako povabi na skupni lov. Na novo "odišavljenega" psa vrstniki namreč ovohavajo z velikim zanimanjem in prebirajo njegovo sporočilo. Glede na to, da se pes rad povalja tudi v snoveh, ki imajo sicer močan vonj, a nobene povezave s plenom (npr. limonini olupki, tobak, gnjiočji odpadki, človeški iztrebki), nekateri to razlagajo s privlačnostjo močnih vonjav nasploh.

ZAKAJ PES MAHA Z REPOM?

Najbrž je prav vsak že občutil prijazen pasji pozdrav – mahanje z repom, ki človeka prepriča o najboljših pasjih nameni. Najpogostejša razlaga, ki je vsesplošno uveljavljena, pravi, da pes izraža z mahajočim repom svoje veselje, navdušenje, pozdrav. Pa menda to ne drži povsem. Nihajoči gibi sem-ter-tja, pa najsi gre za mačko ali psa, pomenijo, da je žival razdvojen in ne ve čisto dobro, kaj naj stori. Rada bi se umaknila, pa vendar bi šla prav tako rada naprej; ena želja izključuje drugo, zato se notranje nihanje

ALI RAZUMEMO, KAJ NAM SPOROČA NAŠ PES?

izraža tudi navzven. Podobne gibe opažajo strokovnjaki tudi pri drugih živalskih vrstah, ki izražajo svoje nelagodje z majanjem, stresanjem z glavo, prestopanjem, počepanjem, kopanjem s kopiti, vrtenjem na mestu ali – kot mačke in psi – z živahnim mahanjem z repom.

Pri opazovanju pasjih mladičev prvič zaznamo mahanje z repkom med hranjenjem pri psi materi. Pravzaprav ni lepšega pogleda, kot je doječa hsrca in njeni zadovoljni mladički z dvignjenimi repki. Če bi bil to znak ugodja in zadovoljstva, pravijo strokovnjaki, bi mladički mahali z repki že pred starostjo (poprečno) devetinsitridesetih dni, ko se repkanje prvič začne. V tem obdobju se namreč pojavi že prvo tekmovalno med mladiči v leglu, ki postaja z rastjo mladičev vedno bolj neusmiljeno. Zaradi nasprotujočih si tekmovalnosti oz. stresa in potrebe po hrani so mladički razdvojeni, to pa izražajo z mahanjem z repki.

Mahanje z repom ima svoje stopnje intenzivnosti: boječje živali mahajo bolj ohlapno in počasneje, agresivnejše in bolj samozavestne živali imajo odločnejši in bolj odsekan mah. Napačne razlage o prijateljskem mahanju so nastale tudi zato, ker so ljudje opazovali le odnos med psom in človekom, opazovanje psov med seboj pa je prvotno teorijo ovrglo. Mahanje z repom ima v medsebojnih stikih med psi tudi nalogo, da razprši vonjave iz zlez pod repom. Pes z visoko dvignjenim repom je samozavesten in bo z mahanjem svoj vonj še dodatno razpršil proti mimoidočim. To vedenje zaznajo psi, človek pa se ga mora naučiti spoznavati. Tako mahajoč rep še ne pomeni dobrodošlice na tujem dvorišču in če tak kuža prišleka povrhu vraga še ugrizne, je jasno, da ni kriv pes čuvaj, ki je z jasnimi znaki povedal, kakšno je njegovo razpoloženje, temveč nezaželeni obiskovalec, ki ni spoznal pasje govornice.

(po knjigi Desmonda Morisa: Zakaj pes maha z repom)

ZAČELA SE JE SEZONA RAZSTAV – ZAKAJ SO POMEMBNE?

Zadnji konec tedna v januarju se pričenja letošnja sezona kinoloških prireditvev – razstav psov v organizaciji Kinološke zveze Slovenije. Skoraj vsak mesec se bodo pred sodniki zvrstili lepi, vzgojeni, negovani psi, ki so jim skrbniki namenili razstavno kariero. Po mnenju nekaterih je razstavljanje mučenje psov, ki prežidajo večji del dneva v kletkah ali na kratkih povodcih v gneči in hrupu. Mnogi obiskovalci in razstavljalci pa spet pravijo, da njihov kuža na razstavi neznansko uživa, stojično prenaša srečanja z drugimi psi, pomanjkanje prostora in miru. Resnica je verjetno nekje vmes. Pomembno je, da ima pes ob primernem ležišču dovolj veliko "varnostno" območje, da se ne počuti ogroženega; da je zaščiten pred vročino, ima vedno dovolj sveže vode in zagotovljen občasen sprehod. Če ga skrbnik ne "pozabi" v kletki ali razgredem avtu, potem je celo možno, da kuža ob zadovoljnim in sproščnem skrbniku celo uživa. Žal pa pasji skrbnik, ki gre na razstavo z velikimi pričakovanji, ni sproščen in le redko odide zadovoljen, saj je najboljši lahko samo eden. Edino prav je, da je za vsakega skrbnika njegov pes najlepši, o tem pa naj ne poizkuša za vsako ceno prepričati tudi kinološkega sodnika. Dobra priprava na razstavo, ki jo nudijo nekatera kinološka društva in klubi, ter športno obnašanje sta pogoja, da se bosta na razstavi počutila prijetno oba, tako kuža kot njegov skrbnik.

Razstave psov pa so pomembne tudi zato, ker se na enem mestu zbere običajno večje število lepših predstavnikov določene pasme. To pa je idealna prilika za bodoče lastnike, ki si lahko na enem mestu v živo ogledajo pse vseh starosti izbrane pasme, se pogovorijo z njihovimi skrbniki, pridobijo podatke o bodočih leglih in izkušnje, kako oceniti skrbnika in morebitnega vzreditelja svojega bodočega psa.

PROGRAM RAZSTAV ZA LETO 2004 V ORGANIZACIJI KZS:

27. in 28. 3.	- CACIB Ljubljana
18. 4.	- CAC Grosuplje
30. 5.	- CAC Hrušica
19. in 20. 6.	- CACIB Portorož
29. 8.	- CAC Trbovlje
18. in 19. 9.	- CACIB Maribor
3. 10.	- regionalna razstava Koper
21. 11.	- CAC Ljubljana

OPOMNIK ZA CEPLJENJE PROTI STEKLINI IN DRUGIM NALEZLJIVIM BOLEZNUM

Poleg z zakonom predpisanega cepljenja proti steklini, ki je tudi človeku nevarna bolezen, pse cepimo enkrat letno tudi proti nalezljivim boleznim kot so pasja kuga, parvoviroza, kužno vnetje jeter, kužni kašelj in leptospiroza. Pri vzreditelju je bilo to prvo kombinirano cepljenje običajno opravljeno v leglu med 6. in 8. tednom starosti, ponoviti ga je nujno v presledku 1 meseca, sicer izgubi učinek in je potrebno serijo cepljenj pričeti znova.

STAROST	KUŽNE BOLEZNI	STEKLINA	
6 - 8 teden	X		
10 - 12 teden	X		
4 mesece		X	nato vsako leto!
9 mesecev	X		(ni nujno, je pa priporočljivo)
15 mesecev	X		nato vsako leto!

Pred vsakim cepljenjem mora pes dobiti tableto sredstva proti notranjim zajedalcem, (glitam, trakulji), kupite ga pri vašem veterinarju ali v lekarni. Tableto mora pes dobiti nekaj dni pred cepljenjem, sicer je cepljenje manj učinkovito.

Po 4. mesecu starosti (po cepljenju proti nalezljivim boleznim naj pretečejo 2 do 3 tedni) mladička cepimo proti steklini. Cepijo pooblaščenec ustanove in zasebni veterinarji, cepljenje je obvezno po zakonu. Na podlagi Pravilnika o spremembi pravilnika označevanju živali, veterinarskem spričevalu in veterinarski napotnici (objavljen je bil v Uradnem listu št. 86 2002) je označevanje psov z mikročipom obvezno za mladiče, poležene od 1. januarja 2003 dalje, ne glede na to, ali je kuža čistopasemski ali ne. Vstavitev mikročipa v podkožje je zelo enostaven poseg brez komplikacij, mikročip ne ovira psa pri njegovem gibanju. Za novo označevanje se lahko odločijo tudi lastniki odraslih psov, za tiste, ki so izgubili staro identifikacijsko značko, pa bo ta poseg prav tako obvezen.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in ata**TONETA BUČARJA st.**
s Police

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja za darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za cerkev. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja g. župniku Tonetu Pahuljetu za besede tolažbe in lepo opravljen pogrebni obred, poliškim pevcom pod vodstvom Emila Kovačca in vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri pogrebni svečanosti ter vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Prazen je naš dom, dvorišče,
Zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.

Nam ostane zdaj praznina
in velika bolečina.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko te več ni.

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi naše ljube mamice in žene**JUSTINE ŠIRCELJ**

iz Velike Stare vasi 12 a

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, sveče, darove za svete maše in cerkev ter vsem, ki ste se pridružili v molitvi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. župniku Antonu Pahuljetu za opravljen pogrebni obred, Nataši Štrubelj in Jožetu Ahlinu ter ostalim, ki so nam s svojo pomočjo stali ob strani. Hvala tudi Rudiju Rometu za ganljiv govor. Posebej se zahvaljujemo dr. Cirilu Golobu in ga. sestri Zorici za strokovno pomoč in besede vzpodbude v času njene bolezn.

Hvala vsem, ki ste nam in nam še vedno stojte ob strani.
Žalujoči mož Mirko, otroci Maja, Simona in Klemen.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega dedija, očeta in moža**IVA ŠPOLARJA**
iz Gatine

se iskreno zahvaljujemo Prostovoljnemu gasilskemu društvu Gatina, Lovski družini Grosuplje, Zvezi borcev Grosuplje, Krajevni skupnosti Grosuplje, predvsem pa vsem tistim, ki ste pomagali pri organizaciji pogreba, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče, nam izrazili pisna in ustna sožalja ter nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Vsi njegovi

V SPOMIN

IVU ŠPOLARJU

1922-2003

Pri selitvi iz mesta na obrobje naše vasi je Ivo s seboj prinesel malo mestnega vzdušja. S svojim pristopom in željo po vodovodu, telefonu in asfaltirani cesti na Gatini je skrajšal pot do teh dobrin. Do bolezn, ki ga je priklenila na posteljo, smo z njim uživali vesele trenutke ob dobrem fondiju. Njegova izobrazba je bila za nas nekaj lepega, boljšega. Imel je novinarske sposobnosti. Veliko stvari pa ni dokončal zaradi bolezn. Morda se bo kdaj spet rodil kakšen Ivo, ki bo dokončal začetno delo. Mi se ga bomo spominjali kot zvestega vaščana in dobrega soseda.

Olga Zajc, Gatina**STATISTIKA IZ "ČRNE KRONIKE"**
za december 2003 na območju občine Grosuplje**KRŠITVE ZOPER JAVNI RED IN MIR:**

Število: 20
Kraj: 12 v zasebnih prostorih, 8 na javnem kraju.
Razlogi: družinski in sosedski prepiri, pijančevanje, preglasna glasba v zasebnih in gostinskih prostorih.
Kdaj: javni red je pogosteje kršen ob vikendih in praznikih.

KAZNIVA DEJANJA:

Število: 41
Načini: tatvine, vlomi, poškodovanje tuje stvari.
Kaj: hrana, tehnični aparati in predvsem mobilni telefoni, najpogosteje pa nakit in denar.
Kraj: počitniške in zapuščene hiše, trgovine, delovni stroji.
Čas: nočni in zgodnji jutranji čas.

PROMETNE NESREČE:

Število: 31
Posledice: materialna škoda, telesne poškodbe.
Vzroki: neprilagojena hitrost, stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti, neustrezna varnostna razdalja, nepravilen premik vozila.
Čas: prihod na delo in vračanje z dela, ob slabih vremenskih razmerah.
Kraj: na avtomobilski cesti A/2

Šmarje-Sap - Višnja Gora in glavnih cestah R 646 / Cikava - Grosuplje in R 647 / Grosuplje - Mlačovo ter v naselju Grosuplje in bližnji okolici.

NAVODILA IN OPOZORILA:

Policijska postaja Grosuplje vsakodnevno izvaja poostreni nadzor nad cestnim prometom na celotnem območju občine, posebno pozornost pa namenja kontroli hitrosti z lastnim radarjem, predvsem na odsekih cest, kjer se dogaja največ nesreč oziroma tam, kjer so prekoračitve hitrosti največje in najpogostejše. Zato naj vozniki spoštujejo prometno signalizacijo in vozijo v skladu s cestno prometnimi predpisi.

Če občani opazijo kakšno osebo, ki se sprehaja oziroma vozi z vozilom v neposredni bližini počitniških hišic ali parkiranih vozil ali je na kak drug način sumljiva, naj si zapomnijo čim več podatkov o osebi oziroma o prevoznem sredstvu ter to nemudoma sporočijo na PP. Vse kršitve javnega reda in miru, kaznivih dejanj in prometnih nesreč prijavite na tel. 113.

Iz poročila PP Grosuplje**VIKEND NA ZAPOTOKU**

Prostovoljci in otroci iz Grosuplje in okolice smo v okviru Centra za socialno delo Grosuplje, izvedli še en vikend tabor v kraju Zapotok ter združili prijetno s koristnim.

V petek, 7. 11. 2003, je izpred centra odpeljal avtobus s tridesetimi potniki. Destinacija - Zapotok nad Igom, namen - zabava in druženje.

Dež ob prihodu nas je takoj pregal v notranje prostore, ki so postali naš dom za tri dni. Najprej smo se udobno namestili in pripravili spalne prostore, nato pa razporedili še material in hrano v kuhinjo. Sledil je spoznavni večer, ki je potekal bolj napeto kot ponavadi, saj smo imeli kar nekaj novih obrazov med prostovoljci in otroki, zato je bila zmedenost z imeni kar pričakovana, a je smeh ob tem pomagal prebiti led in druženje se je začelo. Preverili smo svoje risarske sposobnosti in skupaj izdelali plakate s pravili (ki jih nato skupaj zapišemo), plakat za naj kuharsko skupino, za naj poštarja, plakat za drevo pričakovanj in barometer počutja (vsi plakati služijo kot pomoč pri organizaciji dela in preverjanju vzdušja na taboru s strani udeležencev in prostovoljcev). Najboljši del spoznavnega večera je žrebanje skrivnega prijatelja, kjer izžrebaš ime udeleženca in nato s pozornostjo skrbiš zanj, mu pišeš sporočila, rišeš risbice... Večer smo zaključili z družabnimi igrami, ki so pospešile dinamiko skupine (pokanje balonov, igra z odejo, sadna solata). Ura za spanje se je hitro premikala proti soboti in nekateri so/smo vztrajali tudi do četrte ure jutraj. Sobota. Po zajtrku smo zapeli našo pesmico in nato začeli priprave na tekmovanje v namiznem tenisu. Sami smo si morali izdelati loparje iz lepenke in čez dobro uro smo že zagreto tekmovali. Najprej ogrevanje, nato zares: četrt finale, polfinale, finale in zmagovalce. Skupina otrok in nekaj prostovoljcev pa je v tem času izdelovala izdelke iz gline in barvala ter risala risbe, ki so razstavljene na CSD. Izpostaviti je treba tudi najnovejši frizerski salon, ki so ga ustanovile udeležence tabora in poskrbele za pričko in dobro počutje vseh nas (dekleta z daljšimi lasmi so imela kitke ali čopke, fantje in dekleta s krajšimi lasmi pa »špičke«). Vreme v času tabora je dopuščalo kakšno urico nogometa in krajši sprehod.

Večer smo zaključili z ogledom najboljših risanke na svetu - Ledena doba, ki je ogrela vsa srca. Vsi smo bili zelo utrujeni in s spanjem ni bilo težav, zbujanje v nedeljsko jutro pa je pomenilo zaključek tabora, pospravljanje in odhod. Pred tem smo razkrili še skrivnega prijatelja, naredili ogledala (vsak vsakemu napiše pozitivno misel) ter podelili diplome za vse udeležence.

Na vožnji proti domu v nedeljo popoldne pa smo si sonce pričarali kar sami in to s prepevanjem slovenskih narodnih in popularnih pesmi. Slovo pa pove vse: »Na ponovno snidenje.«

LIANKA IN BRANKA

Kar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je...

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame**MARIJE FINC**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše, ZD Grosuplje in g. Pahuljetu za lep pogrebni obred ter skupini z Janezom Dolinškom. Vsem in še vsakemu posebej lepa hvala.

Žalujoči otroci: Mimi, Štefica, Ivan in France.

Ko zadnja solza se utrne,
ko večni mrak oči zagrne,
končano tvoje je trpljenje,
zdaj čaka te le še vstajenje.

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta**ANTONA PERMETA st.**

(1927-2004)

s Spodnje Slivnice pri
Grosupljem.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in darovali za cerkev ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala osebju ZD Grosuplje, ki ste mu lajšali bolečine.

Hvala župnikom g. Šuštarju, g. Kastelicu in g. Knepu za lepo opravljen pogrebni obred, pevskeму zboru iz Vidma-Dobropolje, čebelarskim in gasilskim društvom ter KS Sp. Slivnica. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše zlate mame, stare mame in babice**IVANE PERKO**

iz Male Račne 29

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za Cerkev in svete maše.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Jožetu Glasu za lepo opravljen pogrebni obred, Lojzki Fink za poslovilne besede in pevskeму zboru iz Račne za zapete žalostinke.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi.

Žalujoči: Njeni otroci z družinami

ZAHVALA

Po dolgem trpljenju je temu svetu zaspala naša draga**FRANČIŠKA ŠEME,**

Špiževa Francka iz Žalne.

Od nje smo se poslovili v domači farni cerkvi v Žalni v četrtek, 15. 1. 2004. Pogreb s sv. mašo je vodil domači župnik, g. Andrej Šink, ki se mu zahvaljujemo za besede tolažbe in vse darovane korake. Zahvaljujemo se tudi Moškemu pevskeму zboru Samorastnik pod vodstvom g. Draga Zakrajška.

S svojo toplino in obzirnostjo nam je bil v težkih trenutkih v tolažbo g. Tone Adamič. Hvala tudi g. Jožetu Mesojedcu za nesebično pomoč.

HVALA tudi vsem, ki ste se nam pridružili pri slovesu, darovali za sv. maše, cvetje, sveče, za cerkev ali za dobrodelne namene.

HVALA vsem, ki ste jo imeli radi in ji lajšali trpljenje.

Posebej se zahvaljujemo vsemu osebju Doma starejših občanov Grosuplje za izjemno prizadevnost, človečnost ter vsestransko nego in pomoč v njeni težki bolezni.

Njeni domači

KAKO NASTANE IZ VAŠKE PO HRIBIH - PONOČI IN PODNEVI

"BRCARIJE" PRAVI NOGOMETNI KLUB

Pred tekmo s Stično v Mali Loki 4. avgusta 1968 leta. Ekipa Janez Dremelj (trener, predsednik), Tone Dremelj, Tone Koščak, Zvone Kozarnik, Srečo Kozarnik, Marjan Poreber (vratar), Stane Poreber (sekretar), Jože Radelj, Franc Radelj, Janez Štiglic, Janez Kurent, Janez Vovk.

Mala Loka je leta 1966 imela osem hišnih števil, le pri dveh pa so bili fantje sposobni za pravi nogomet (v letih od 14-24 let)! Prav kmalu smo pridobili še fante iz sosednje vasi, sestavili dve ekipi po 5 ali 6 fantov v eni, našli "primeren" prostor na "Ljubljanici", senožeti z grmovjem, kjer smo uredili gole - dve prekli in "špago" v primerni višini. Igrali smo z gumijasto žogo in to do onemoglosti. Žoga je večkrat ušla daleč v dolino, tudi 100 m daleč. Grmovje smo posekali šele pozneje. Poleg Velike Loke smo pridobili še fante iz Žalne, Luč in Lobčeka. Prve nogometne tekme smo priredili na prvem večjem pokošnem zamočvirjenem travniku. Velika Loka je priredila tekmo z Višnjo Goro na našem domačem travniku. Kljub rezultatu 1:11 nismo odnehali. Pot iz Male Loke na "Ljubljanco" (približno 1 km) je vodila preko močvirnega travnika. Hitro smo izmerili, da bi se dobilo razdaljo 90 m x 45 m, kar so najmanjše mere za pravo nogometno igrišče. Ker sem bil najstarejši in že učitelj z diplomo fakultete, sem moral jaz k Martinovi mami zaradi tega edino dovolj velikega travnika. Za majhno najemnino smo ga res dobili. Mama še živi in bo kmalu izpolnila 94 let. Še danes smo ji hvaležni.

Zdaj se je delo šele začelo. Prišli so še trije nepogrešljivi fantje iz Dednega Dola. Izsuševali smo močvirje, z voli napeljali kamenje za drenažo, naredili prve gole, pri Olimpiji dobili stare mreže, precej kopačk in stare drese. Že leta 1968 smo odigrali otvoritveno tekmo s Šentvidom (zmaga 8:2), slika pa nas prikazuje pred domačo tekmo s Stično, 4. avgusta 1968. Rezultat je bil 4:4, gledalcev pa kar neverjetnih 300, polni pa so bili tudi okoliški hribi, saj je bilo lepo nedeljsko popoldne. Tudi preproste kmete je to zanimalo. To nam je dalo misliti, da smo že leta 1969 nastopali redno v "Ljubljanski nogometni podzvezi" - I. razred. Ponudb bolj izkušenih nogometašev ni manjkalo - iz Grosuplje, Stične in celo iz Ljubljane. Veliko je pomagal sodnik Stane Bevc iz Grosuplje. Toda prvo pravo nogometno tekmo so odigrali na Dobu pri Domžalah še sami domači fantje, brez rezerve! Ob rezultatu 1:1 smo se s harmoniko in pesmijo vrnili v Malo Loko. Z vlakom seveda. Postalni smo prvi nogometni klub z imenom NK Partizan Mala Loka. Pisec teh vrstic je moral opustiti mesto "golgeter-ja" v ekipi, postati predsednik in tajnik kluba, delegat na domačih tekmah, vodja in trener ekipe na potovanju.

Leta 1971, jeseni, pa smo se združili z NK "Odrad" iz Ponove vasi in ponovno oživili NK Grosuplje. Tudi tu sem postal predsednik kluba, sekretar pa je bil vseskozi Stane Poreber, tudi nabavni za drese, "kopačke" in drugo.

Janez Dremelj, športni entuziast iz Male Loke

SMUČARSKA VLEČNICA V ŠMARJU-SAPU

Šmarje-Sap, 24. januarja 2004 - Teško pričakovani sneg je razveselil šmarske solarje in njihove starše. Na hribu za gostilno Majolka (ob novem pokopališču) je namreč začela delovati prenosna smučarska vlečnica, ki jo upravlja Športno društvo Šmarje-Sap. Vlečnico je konstruiral in izdelal ter izdelavo v večji meri tudi financiral avtor znamenitega šmarskega vlakca in drugih predmetov s področja vesele tehnike Dušan Mazaj, pogonski kolot je napravil Jaka Perovšek, ohišje motorja pa Vinko Zdešar. Stroške nabave motorja je pokrila KS Šmarje-Sap, Športno društvo Šmarje-Sap pa je nabavilo vlečno vrvo.

Vlečnica bo ob ugodnih snežnih in vremenskih razmerah predvidoma obratovala ob sobotah, nedeljah ter v času šolskih počitnic od 10. do 16. ure, med tednom pa po dogovoru. Cena za smučanje je simbolična in znaša 300,00 SIT za 20 voženj. Ob začetku smučanja je za vlečno kolkovo potrebno predložiti še 700,00 SIT kavicje, ki pa jo smučar ob vračilu kolkove dobi nazaj. Dolžina vlečnice (in smučišča) znaša okrog 150 m, vlečnica pa s hitrostjo okrog 1,6 m/s lahko prepele do 300 smučarjev na uro. Ob tem je pomemben tudi podatek, da ima vlečnica vgrajen tudi varnostni sistem - s potegom varnostne vrvi kjerkoli na celotni dolžini ali v primeru, da je na vrvi pred pogonom kakršnakoli ovira, se pogon avtomatsko izklopi.

Vlečnico poganja bencinski motor z močjo 10 KS (7,4 kW). Vlečnica je zasnovana tako, da se lahko prepele ročno ali kot avtomobilska prikolica. Pred postavitvijo na ustrezno mesto je potrebno sneti le kolesi, vlečnico vsidrati v tla ter jo po potrebi z jekleno vravo privezati na bližnje drevo ali kaj podobnega. Z vlečnico upravljata dve osebi (gre za člane ŠD Šmarje-Sap), ki skrbita za red in pravičen vstop smučarjev ter pravičen izstop smučarjev in brezhibno delovanje pogona vlečnice.

Ob koncu ne bo odveč opozorilo, da je tudi na smučišču za Majolko v Šmarju-Sapu potrebno spoštovati splošna pravila Smučarske zveze Slovenije ter paziti predvsem na varnost. Ob ugodnih snežnih in vremenskih razmerah ste dobrodošli na smučišču v Šmarju-Sapu.

Janez Pintar

V ljubiteljskem pohodništvu se vse bolj uveljavljajo nočni pohodi, ki so v večini primerov spominski ali pa preprosto kulturno-rekreativni. Običajno so dobro obiskani, ker nudi ljudem ta nočni doživljaj poseben čar. Udeleženci teh v temo zaviti, pa vendarle z baklami in lučkami razsvetljenih poti, so ljudje vseh starosti, od otrok, mladine in odraslih, pa do starejših, ki jim sedmi križ že krepko sedi na ramenih.

Torej, rojeva se nova množičnost. Več takih prireditev se je dogajalo ob koncu preteklega leta. Pohodniki iz Gorniškega kluba Limberk smo se ob koncu decembra udeležili treh takih poti. Organizacija in namen je bil različen, vse pa so bile izvedene na nivoju kulturnega dogodka.

Prvo nočno popotništvo se nam je "zgodilo" 20. decembra z udeležbo poti "Čez goro k očetu", ki pelje iz Črne na Koroškem, čez hribe in preko avstrijske meje v Železno Kaplo. To je spominska pot na nekoliko veliko bolj naporno pot matere z majhnimi otroki v nekem drugem času, ko je na božični dan želela otrokom pripraviti družinsko srečanje z očetom, ki je takrat prebival na oni strani meje. Peturna hoja po nekoliko zasneženih pokrajini je z vmesnimi pošanki kar hitro minila. Najprej smo bili postreženi z dobro kranjsko klobaso na zadnji visokogorski kmetiji Kumer tik pred avstrijsko mejo. Približno uro po prehodu meje pa so nas toplo sprejeli in pogostili zamejski koroški Slovenci s kuhanim vinom in čajem na gorski kmetiji, ki tudi izvira iz slovenskih korenin. Priredili so kratek kulturni program in domači trio je na flavte intoniral slovensko himno. Ob odhodu pa je skupaj z umetniškimi triom zapela, božičnem času primerno pesem Sveta noč, vsa zbrana množica. Bil je kar mogočen zbor. Nepozaben je bil tudi pogled na izredno dolgo pohodno kolono v

popolni temi, osvetljeno samo z nad šeststo baklami in svetilkami.

Drugi je bil nočni vzpon na Kamni vrh iz vasi Podgore na božični dan zvečer. Ob dogovorjeni 18. uri smo prižgali svoja svetila in lepo organizirano krenili proti planinski koči na Kamnem vrhu. Snega je bilo ravno toliko, da je izravnal tla in za silo pokril kamenje. Nočni razgled na Dobropolejsko dolino in začetek Suhe Krajine je bil kar zanimiv. Privoščili smo si še vroč čaj ob kresu in že smo hiteli v soju lučk nazaj v dolino. Pogostitve so bile organizirane na več mestih. Odločili smo se za krajši obisk pri Kulturnem društvu Podgora, ki ima v lasti in posesti svojo kočjo v gozdu, nedaleč iz vasi. Klobase, malo prekajene in kuhane, so bile odlične. Glasba iz zvočnikov je bila precej navita, pa vendar učinkovita, saj je zvalila k plesnim korakom tudi naše goste iz Mehike, ki so sicer vajeni precej drugačne ritmike in melosa.

Tradicionalno srečanje pri cerkvi na Sv. Jakobu nad Medvodami, na praznični dan, v spomin na slovenski plebiscit v letu 1990, je bilo že štiri- najsto. Mašo za domovino je vodil gospod škof Bizjak. Zunaj pa je visok kres ogreval duše in telesa. Za topel čaj je bilo poskrbljeno. Po kulturnem programu je udeležence pozdravil tudi gospod Lojze Peterle, ki je bil v času odločitve za samostojnost predsednik vlade Republike Slovenije. Zanimiva je bila njegova misel, da na to srečanje nihče nikogar ne vabi, pa vendarle je udeležba vsako leto številnejša, kar nam daje upanje še tudi za naprej.

Povsem drugačen pa je bil skok v začetek gorniške sezone 2004. Že drugega dne v novem letu smo se zgodaj jutraj skotalili iz tople postelje in odhleti proti zasneženi Begunjščici. Zunanja temperatura je

padla pod minus pet stopinj, pa tega skoraj nismo občutili. Vožnja po popolnoma kopni cesti proti Begunjam in naprej v sotesko, mimo ruševin gradu Kamen in do kočje v Dragi je bila kar prijetna. Veselo srečanje z vsakoletnimi udeleženci tega pohoda je bilo prav tako prijetno. Odhod je bil ob deveti uri, kar je bilo po mnenju nekaterih pravih hribovcev zelo pozno.

Prvi koraki po zaledeneli gozdni cesti in nato po koreninah na stezi so terjali kar nekaj pazljivosti. Kmalu smo dosegli prvi sneg. Poledenelost se je zmanjšala, debelina snežne odeje pa je z doseganjem višine presenetljivo hitro rasla. Dereze in podobno orodje je ostalo v nahrbtniku. Steza je bila kar lepo shojena do kočje Roblekov dom pod Begunjščico, ki je na nadmorski višini 1657 m in je v prazničnih dneh, kakor tudi med ostalimi vikendi pozimi vedno odprta. Ko smo sopihali proti koči, so se v dolino že vračali tisti "pravi hribovci", kajti za vzpon na sam vrh ni bilo pogojev. Do poldrugega metra visok, sveže zapadli, suh in nesprijet sneg ni bil primeren za nadaljevanje hoje na vrh.

Pa smo vendarle poizkusili. Sneg je bil čisto nov, niti ene stopinje ni bilo opaziti. Šlo je do kakih sto metrov nad kočjo. Zaradi sipkega snega se je vdiralavo prav do tal, z nogami si hodil po travi, sneg pa je segal čez višino pasu, tako da si z rokami delal gaz pred seboj. Seveda, roke le niso lopate, časa pa tudi nismo imeli toliko, kolikor bi ga potrebovali za tako pluzenje. Po prehitri vrnitvi v kočjo se je oskrbnik samo prijazno namuznil, ker nas je že prej seznanil z razmerami na poti proti vrhu 2060 m visoke Begunjščice. Nič nismo bili žalostni, ker je gora še vedno tam in bo čakala še leto in dan.

Marjan Perme

NEKAJ PRIHODNIH TUR GORNIŠKEGA KLUBA LIMBERK

8. februar	Šmarna gora - kulturni praznik (v počastitev Prešerna in J. Aljaža)
20. marec	Limberk - Kamni vrh (pohod po naših krajih) - 6 ur
25. april	Po Lavričevi poti (obisk sosednje občine) - 4 do 5 ur
1. maj	Prvomajski pohod na Višarje - 5 ur
19. junija	Rzenik 1654 m (Velika planina, Planina Konjščica) - 4 ure

DOBER ZAČETEK LETA 2004...

V soboto, 10. januarja, je v Žalcu potekal 8. mednarodni nooletni turnir v karateju. Udeležilo se ga je 140 tekmovalcev. Reprezentance štirih držav (Slovenije, Hrvaške, Bosne in Slovaške) in številni posamezniki so tekmovalje izkoristili za priprave na evropsko prvenstvo, ki bo konec februarja vna Reki. V vrstah slovenske reprezentance so nastopile tudi članice Shotokan karate kluba Grosuplje: Tadeja Petrovič, Špela Trampuž in Maša Gala.

Pri posameznikah se je

najboljše uvrstila Tadeja, ki je v kategoriji borb nad 60 kg, osvojila prvo mesto. V finalni borbi je premagala Majo Köhler (Shotokan KK Grosuplje). V lažji kategoriji borb pod 60 kg pa je Špela Trampuž v tekmi za tretje mesto premagala reprezentantko slovaške ekipe. Špela in Maša sta zastopali tudi reprezentanco Slovenije v ekipnem nastopu, ki je osvojila drugo mesto.

Nastopi naših deklet so pokazali dobro pripravljenost na začetku priprav, kar je dobra popotnica za prihajajoče evropsko prvenstvo.

... IN ODLIČEN ZAKLJUČEK LETA 2003

Zvečer istega dne, pa je prav tako v Žalcu potekala svečana podelitev pokalov najboljšim karateistom v pokalnem tekmovalstvu za leto 2003. Člani Shotokan karate kluba Grosuplje so osvojili 11 pokalov, tako med posamezniki v različnih kategorijah kot v klubskem tekmovalstvu. Skupno zmago v točkovanju borb in kat med kadeti je z veliko prednostjo osvojil Admir Bogaljevič. Pokal za prvo mesto je dobil tudi Miha Trampuž v članski konkurenci. Pri dekletih sta 3. mesto zasedli Tadeja Petrovič med kadetinjami in Špela Trampuž med članicami. V točkovanju po kategorijah je naš klub prejel tri pokale v kategorijah: člani 1. mesto, članice 2. mesto in kadetinje 3. mesto.

Karate zveza Slovenije je podelila tudi priznanja za najboljšere karateiste v preteklem letu 2003. Admir Bogaljevič je prejel zlato priznanje, srebrni priznanji pa sta prejeli Tadeja Petrovič in Maša Gala.

V kategoriji klubov je med 64 karate klubov Shotokan karate klub Grosuplje osvojil 2. mesto.

Uroš Perme

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

OGLASNO TRZENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejete na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm ²	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5,0 x 10,0	50	1549	77
6,0 x 10,0	60	1468	88
8,0 x 10,0	80	1306	104
10,0 x 10,0	100	1152	115
15,0 x 10,0	150	1066	160
10,0 x 20,0	200	1017	203
15,0 x 20,0	300	961	288
20,0 x 20,0	400	930	372
25,0 x 20,0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30,0 x 20,0	600	907	544
40,0 x 20,0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivrtenost 0,511292 EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRAČUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17.1.2004	neto vrednost oglasa	končni znesek z DDV
5,0 x 10,0	237,03	9387	11284
6,0 x 10,0	237,03	10675	12810
8,0 x 10,0	237,03	12662	15195
10,0 x 10,0	237,03	13962	16754
15,0 x 10,0	237,03	19379	23255
10,0 x 20,0	237,03	24651	29581
15,0 x 20,0	237,03	34941	41929
20,0 x 20,0	237,03	45085	54102
25,0 x 20,0	237,03	55689	66827
20,0 x 27,7	237,03	61234	73481
30,0 x 20,0	237,03	68955	79145
40,0 x 20,0	237,03	85128	102153
40,0 x 27,7	237,03	116022	139226

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglase na črnobelih straneh. Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. H končnemu znesku je treba dodati še 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo. Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta. Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu. Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglas.

Če boste oddali digitalno oblikovan oglas, mora biti zapisan v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spremeniti v krivulje), JPG (brez komprimacije) ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglove v CMYK barvni razložitvi).

Digitally izdelane oglobe lahko pošljete na elektronski naslov lozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavitve amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom III/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE (PIAROVŠKE) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

PETER DOBNIK - VRHUNSKI ALPINIST Z MALEGA VRHA

Danes predstavljam Petra Dobnika, ki se je kot izkušen alpinist povzpela na kar nekaj zelo visokih gora sveta.

Stal je na 7495 metrov visokem vrhu Pik Komunizma v Pamiiru. Za dosego tega cilja je preplezal 800 metrov visok Borodkinov steber. Pri vzponu na 8200 metrov visoki Čo Oju v Himalaji je moral tik pod vrhom odnehati. Bil je na 5642 metrov visokem Elbrusu, najvišjem

vrhu Kavkaza. V istem gorstvu je preplezal devetsto metrov visoko steno Žan Tugana z naklonom od petdeset do osemdeset stopinj.

Zgodbo njegovega življenja bereš kot roman. On bi ga naslovil: MALO SANJE, MALO ZARES.

Vreden je globokega občudovanja in spoštovanja. Njegovo domače življenje teče kot pri drugih, a sta skupaj z ženo znala uresničiti veliko več sanj kot mi.

Za dosežene cilje čestitamo obema, posebno pa še njemu. Veliko užikov še naprej. In vedno srečno vrnitev domov, seveda.

Rodil se je pred šestdesetimi leti v Savinjski dolini v rečni kmečki družini. Izučil se je kovaštva in se zaposlil v kovinarski stroki. Blizu Šoštanja je spoznal sedanjo ženo Nado. Po poroki sta prišla na Škofljico, on delat, ona pa v Ljubljano študirat slavistiko. Tako sta Dolenjca že skoraj štirideset let.

Leto po poroki je prišel na svet sin Erik in življenje je teklo včasih težje, drugič malo lažje.

Peter je delal pri Hoji na Škofljici kot vzdrževalec strojev. Bil je dober delavec. Čutil je, da mu manjka teoretičnega znanja, zato se je vpisal na tehnično strojno šolo v Ljubljani.

Ker je bil problem stanovanja tudi pereč, sta z ženo na Malem Vrhu kupila zemljo in začela graditi hišo in to skoraj istovrstno z nekaterimi drugimi. Med gradnjo je bilo med sosedi veliko solidarnosti in medsebojne pomoči. Pravi, da sedaj to pogreša. So pač drugi časi in časi udarnosti sta minili.

Važno pa je, da so ostali dobri sosedje, da se ne kregajo, kar je največ vredno.

Leta 1980 so se preselili v novo hišo na Malem Vrhu. Peter je zamenjal službo. Zaposlil se je v Strojegradnji SCT kot vodja vzdrževanja strojev in naprav.

Peter in žena sta dolgo časa veliko hodila v hribe, sploh v naravo. Bila sta člana planinskega društva Ljubljana Matica.

Peter je postal tudi planinski vodnik in alpinist. Pri Matici je nadel na dobre alpiniste, to so: Tone Sazonov - Tonač, Stane Belak - Šrauf, Boris Kofolj, Mičo Kregar in drugi. Oni že izkušeni, on še »grinhorn«. Peter je rnil v čedalje težje smeri in v višje hribe, se ga spominjajo drugi. Delal je marsikaj, samo da je prištelil za ture po Avstriji, Italiji, Švici, Franciji, Španiji.

Z ženo sta se povzpela na veliko alpinistično zahtevnih vrhov, kot so: Mont Blanc, Matterhorn, Jungfrau, Moench, Monte Rosa, Tasch, Dom, Monte Cristallo, Pico Aneto, Monte Perdido, Grossglockner. Doma sta prehodila domala vse.

Leta 1987 je PD SCT organiziralo odpravo na Pik KOMUNIZMA, 7495 metrov visoki vrh v Pamiiru v Tadžikistanu. To odpravo je Peter vzel zelo resno. Veliko se je vozil s kolesom, tudi v službo. Na teden je pretekel po sto kilometrov. Vsak teden je bil v hribih na hoji ali v kaki steni, pozimi na ledu in na smučeh. Pred odhodom je bil odlično pripravljen.

Pot do Moskve so opravili z vlakom. Od Moskve do Osa v Kirgistanu so se peljali z avionom, od tam naprej pa s čudnim avtobusom po poteh Marka Pola po širnih stepah do vznožja Pamiira. Končno bazni tabor »Lukova Poljana« pod Pikom Lenina.

»Ko sem se zjutraj zbudil, prišli smo namreč ponoči, sem zagledal fantastičen prizor,« se spominja Peter. »Tabor so s treh strani obdajali hribi, visoki od štiri do sedem kilometrov, pokriti s snegom, okovani v led. Božanski pogled.«

Po nekaj dneh aklimatizacijskega treninga na Lukovi Poljani sta se z vodjem odprave Francijem Urhom odpravila na Pik Lenina. Prirnila sta na višino 5400 metrov, a sta morala zaradi megle obrniti.

S helikopterjem so se odpeljali v Tabor Moskvin pod Pikom Komunizma. Peter je že iz helikopterja zagledal Borodkinov steber, ki ga bo treba preplezati. Osemsto metrov ledu, skal, kot stanovanjski blok visokih serakov. Plazovi kot brzovlaki švigajo po grapah v dolino. Z goro je Peter opravil v stilu pravega alpinista. Stal je na 7495 metrov visokem vrhu. Ni čutil nobene evforije, le počakal je na kolege. Na tej višini čustva nekako otopijo, poveča se nagon po preživetju. Sonce je bilo že nizko, pred njimi pa do šotora 1000 metrov spusta po zaledenem pobočju. Za bivakiranje ni imel opreme, zato je bilo treba vzeti pot pod noge, sicer bi bil zjutraj kot kristalni lestenec, saj na tej višini pade temperatura tudi do minus petdeset stopinj, se spominja Peter. Do šotora je prišel že v mraku. Zeblo ga je kot psa, oblekel se je v puh. Roki sta bili kot dve poleni. Rad bi prižgal kuhalnik, pa so se mu raztrese vžigalice, pobrati pa ni mogel niti ene. V sosednjem šotoru je ruski alpinist Sergej menda začutil ali slišal, da je nekaj narobe. Prišel je ponj, ga odpeljal v svoj šotor, mu dal čaja in mu pogrel roke. Pred odhodom iz tabora mu je Peter iz srca podaril spalno vrečo, o kakršni je kot Rus takrat lahko le sanjal. Pamir je bila Petrova prva teža preizkušnja nad šest tisoč metrov, kjer se začne smrtna cona.

Vse skupaj pa bi se lahko zanj slabo končalo v Tibetu, kjer so lezli na Čo Oju, 8200 metrskega soseda Mont Everesta. Tam ga je pod vrhom zagrabila višinska bolezen. Dobil je pljučni edem, telo mu je začela zalivati voda. Vsa zahvala, da še tepta to zemljo, gre njegovim kolegim, ki so mu pomagali priti v bazni tabor. V roke so ga vzeli trije zdravniki, Italijan, Korejec in naš Matija. Na srečo so Korejci imeli s seboj dekompresijsko vrečo in ga tako lahko spravili k sebi. Čo Oju je bil pač vrh, ki ga je zavnil. Himalaja mu je ostala v spominu kot eno najlepših doživetij v njegovem življenju.

Pozneje je bil še na Aconcaqvi, 6960 metrov visoki gori v Južni Ameriki. Po osvojitvi vrha pa še izlet po Čilu in Argentini od Santiaga do San Carlosa de Barilochea. V slednjem živi največ argentinskih Slovencev.

Naslednja avantura je bil Kavkaz, nemiren, enkrat in prvobiten. Na poti z vlakom do Moskve so ga na prehodu meje iz Madžarske v Rusijo prijeli ruski vojaki, ker je s kamero snemal freske na železniški postaji Cap. Bilo je kar vroče. Marke so imele zadnje besedo.

Elbrus je z 5642 metri najvišji vrh Kavkaza. Z vzponom ni imel problema. Motile so ga le žveplene pare, ki se kadijo iz gore. V bližini Elbrusa je še kup lepih gora, med njimi Žan Tugan, po naše Lepi deček. Ta gora ima nekaj čez 4000 metrov višine in čudovito, devetsto metrov visoko severozahodno steno z naklonom petdeset do osemdeset stopinj. Premagal jo je. To je bila ena najtežjih smeri, kar jih je Peter preplezal.

In kako naprej? Trdo delati in varčevati, da se bo spet nabralo cekinov za uresničitev novih idej. Da lahko vse to počne, se mora v prvi vrsti zaliniti ženi, ki mu pušča proste roke in ne teži zaradi stroškov. Sicer pa z ženo vsako leto opravita kakšno daljše potovanje po Evropi. Ko enkrat začutiš, da so potovanja nujni del življenja, si ne moreš kaj, da ne bi naredil vsega, da se ti spet nekaj posreči. Rad bere leposlovne, poljudno-nanostvene knjige, biografije in potopise, poslušla klasično glasbo in dela na vrstu.

Ima torej šestdeset let, časa je še nekaj. Tudi doma so lepi hribi in zima je tu in turna smuka. Zima pa je zanj ful kul, kot pravi njegov vnuk Tim.

Ana Fabjan

SLOVENSKA POTICA SREDI ALBUQUERQUE-A

Albuquerque - Nova Mehika - Severna Amerika, oktober 2003 - največji balonarski festival na svetu.

Sodelovati in leteti na tem festivalu vsaj enkrat v življenju, je želja vsakega pilota balona.

Kot edini predstavnik iz Slovenije sem se letos na festival prijavil in bil izbran za sodelovanje na tekmi Flight of the nations (polet balonov iz različnih držav sveta). Kar nekaj donatorjev mi je na različne načine omogočilo udeležbo na tem festivalu, ki vsakemu pilotu balonov dvigne adrenalin že s samo udeležbo na tem izizzvu.

Z ženo sva se na pot odpravila 1. oktobra in po dolgotrajnih čakanjih na letališčih končno prispela v Albuquerque, kjer so naju že čakali sorodniki iz Amerike. Tudi oni so si želeli enkrat ogledati ta veliki festival in če bi bilo mogoče tudi leteti. Ta želja se je tudi njim uresničila.

S pomočjo sorodnikov v Ameriki nam je uspelo v dokaj kratkem času najti moj balon, katerega sem poslal s kargo tovorom deset dni pred začetkom festivala. Organizator nam je za čas festivala zagotovil tudi brezplačno rabo terenskega avtomobila za prevoz naše zemeljske ekipe in balona.

Po namestitvi v hotelu blizu prizorišča, urejeni prijavi in s svojim balonom na avtu, se mi je odvihal kamen od srca. Juhu!!!! Sodeloval in letel bom na največjem svetovnem festivalu.

Balonarstvo je v Albuquerque-u zelo popularno in obiskovalci zelo radi gledajo letenje v zgodnjih jutranjih urah. Baloni navadno vzletijo ob sončnem vzhodu in letijo do začetka termike. Najbolj atraktiven pri letenju v Albuquerque-u je tako imenovani efekt box letenja. To je letenje na različnih višinah, z različnimi smermi vetra, z možnostjo vračanja na štartno pozicijo.

Mednarodni festival v Albuquerque-u ima najdaljšo tradicijo na svetu in si je v balonarskih krogih za vekomaj rezerviral oktober le zase, kar s spoštovanjem upoštevajo ostali organizatorji balonarskih festivalov. Na tem festivalu vsako leto sodeluje preko 700 balonov s celega sveta. Rekordno je bilo leto 2000, ko je sodelovalo nad 1000 balonov, medtem ko jih je bilo letos prisotnih 723.

Zgodovina tega balonarskega festivala sega dobrih trideset let nazaj v leto 1972, ko je sodelovalo le 13 balonov. Očitno jim je ta trinajstica napovedala srečno prihodnost.

Najbolj atraktivni poleti na festivalu so:

- polet vseh sodelujočih balonov hkrati,
- let balonov posebnih oblik,
- nočna postavitve balonov in tekmovanje "key grab". Pri tem poletu baloni vzletijo izven prizorišča. Na prizorišču postavijo drog (enega ali več), na katerem je ključ. Tisti balonar, kateremu v letu uspe pobrati ključ, dobi nagrado, kakršna se skriva pod določenim ključem. Letošnja glavna nagrada je bil terenski avtomobil znamke Ford.

Zares enkratno je bilo vsako jutro videti sedem stotnih raznobarvnih balonov različnih oblik, ki so dobesedno prekrili nebo nad Albuquerque-em.

Za pilote balonov ugodno vreme v Novi Mehiki, kristalno modro nebo, nizka vlažnost in hladne noči omogočajo čudovite polete. Tega se prav dobro zavedajo lastniki 300 registriranih balonov v Novi Mehiki, kar je več, kot jih ima katerakoli država na svetu.

Več kot milijon obiskovalcev s celega sveta si vsako leto ogleda ta spektakularni festival.

Glas o udeležbi slovenskega balonarja je segel tudi v veliko ameriško vas in kako čudovit občutek je, ko te iz te množice ljudi poišče gospa, ki ima sorodnike v tako majhni državi kot je Slovenija in prinese doma spečeno slovensko potico za dobrodošlico, hkrati pa pove, kako ponosna je, da ima korenine v Sloveniji, pa čeprav je starši niso naučili govoriti slovensko.

Zadovoljstvo mi je prekrivalo obraz, da sem lahko letel vsak dan, iz zraka videl in letel nad indijanskim rezervatom sredi puščave pod vznožjem nad 3000 m visoke gore Sandia Mountains, se s košaro balona dotaknil reke Rio Grande, obenem pa ta čarobni občutek poleta ponudil vsem sorodnikom, ki so naju prišli obiskat iz različnih koncev Amerike.

Po končanem festivalu sva se s sorodniki odpeljala v San Francisco, si med potjo v državi Arizona ogledala narodni park Petrified forest (park okamenelih dreves) in lepote Great canyona, ki ga je izdoblila reka Kolorado.

Po dvajsetih dnevih polnih čudovitih vtisov in doživljanjev sva se vrnila na stari kontinent, z letalom seveda, nekaj dni za nama pa si je enako pot privoščil še balon.

Radko Petrovič

IGOR THALER NA ČELU ČLANSKE EKIPE

Leto 2003 se za KK Grosuplje ni zaključilo povsem po pričakovanjih. Razlog ni v rezultatih, za katere lahko rečemo, da so v danih okoliščinah

več kot solidni, temveč nepredviden odhod zdaj že bivšega trenerja članske ekipe Tomija Poplatnika k Hopsom iz Polzele (1.A SKL). Odlična priložnost za mladega strokovnjaka je na drugi strani povzročila nekaj negotovosti v članskem moštvu Grosupeljčanov. Strokovno vodstvo je zato tik pred iztekom leta strnilo vrste, se pogovorilo z igralci in našlo ustrezno rešitev. Sprejeli so odločitev, da mesto trenerja zaupajo košarkarju Igorju Thalerju, ki zaradi bogatih igralskih izkušenj in znanja uživa v klubu veliko zaupanje. Na zadovoljstvo vseh je izziv sprejel, poleg tega pa ekipi še naprej pomaga kot igralec. Igor Thaler je profesor športne vzgoje - smer športno treniranje, košarka. Grosupeljsko četo je okrepil v začetku letošnje sezone, pred tem je tekmovalne izkušnje nabiral v številnih klubih prve lige. V mlajših letih je zastopal slovenske barve v reprezentancah mlajših selekcij, kasneje pa je nastopal tudi za člansko izbrano vrsto v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo 1997.

Člani so leto zaključili na četrtem mestu skupine Zahod - 2. SKL. Izkupiček šestih zmag in štirih porazov je bil v težki in izenačeni skupini soliden. V domači dvorani so Grosupeljčani do sedaj klonili le dvakrat. Pretrd oreh so bili gostje iz Šenčurja, ki so še neporaženi in Interstik iz Ljubljane. Leto si je zmagalo, po slabih igrah domačinov, priigral v podaljšku. Igor je trenerski debi začel z zmago. Njegovi varovanci so v začetku januarja na tekmi 11. kroga z 79 : 66 premagali Jesenice in se jim oddolžili za poraz na Gorenjskem. Zmaga je še toliko bolj pomembna, ker so Jeseničani neposreden tekmecek Grosupeljčanov za vrh v skupini.

Mirneje so novo leto pričakale mlajše ekipe. Zaključile so jesenski del in začele s tekmovanji spomladanskega dela sezone. Mladinci se v družbi ŽKK Maribora, Hopsov Polzela, Krke in Lastovke iz Domžal potegujejo za uvrstitev od 6. do 12. mesta 1. SKL. Tekmeći kadetov za

uvrstitev od 13. do 24. mesta v državnem prvenstvu pa so Vipava Ajdovščina, Kraški Zidar in Pivka Perutninarstvo. Aktivni so bili tudi pionirji. V začetku decembra so v domači dvorani gostili vrstnike iz italijanskega Furlia. Turnir je potekal v prijateljskem vzdušju, gostje iz bližine Bologne pa so bili nad organizacijo in gostoljubjem navdušeni. Z veseljem so obljubili, da se bodo vrnili tudi prihodnje leto. Še prej pa jim bodo varovanci Tea Hojčiča in Gorana Markoviča vrnili obisk v Italiji. Prav tako decembra so se pionirji že tretjič zapored udeležili mednarodnega sončkovega turnirja v Novi Gorici.

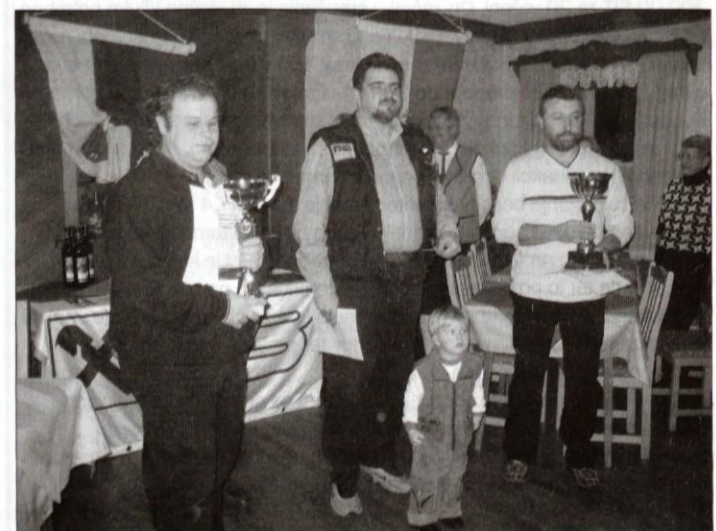
Alja Gabrijel

DOSEŽEK NAŠEGA BALONARJA

Prav na novoletni dan se je iztekla še zadnja tekma iz niza tekmovalj v letenju s toplozračnimi baloni za pokal ALPE ADRIA - CUP 2003. Prva tekma je bila na Hrvaškem, druga v Sloveniji v sklopu Ptuiskega balonarskega festivala in tretja v Avstriji v mestu Puch blizu Gadača. V skupnem seštevku je zmagal Darko Kralj - Slovenija - Balonarski klub Ogenj iz Maribora, na drugo mesto se je uvrstil avstrijski tekmovalcec Peter Flaggel, **tretje mesto pa se osvojil Radko Petrovič - Slovenija - Balonarsko društvo Feniks iz Šmarja-Sapa.**

Več o balonarskem društvu Feniks na www.leteti.com.

Društvo Feniks

OGLASI

LETOS V ŠMARJU-SAPU USTAVLJA VEČ VLAKOV

Uprava Slovenskih železnic se je odzvala na pobudo Društva upokojencev in sveta KS Šmarje-Sap in za leto 2004 razširila seznam ustavljanja vlakov.

Vozni red vseh vlakov, ki ustavljajo tudi v Šmarju Sapu:

Šmarje-Sap	Ljubljana	
5.14	5.37	
5.46	6.10	2
6.27	6.50	2
7.46	8.10	
8.12	8.35	2
9.01	9.23	2
12.10	12.33	2
12.39	13.06	2
17.07	17.31	3
17.24	17.46	2
20.07	20.30	2
Ljubljana	Šmarje-Sap	
4.38	5.00	2
11.15	11.37	2
12.35	12.56	2
13.23	13.45	2
14.08	14.31	2
14.38	15.00	2
15.46	16.09	2
16.22	16.43	2
17.15	17.38	
18.48	19.10	2
19.27	19.52	2
20.38	21.01	

Legenda:
2 - Ne vozi ob sobotah., nedeljah, praznikih.
3 - Vozi ob sobotah, nedeljah, praznikih.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

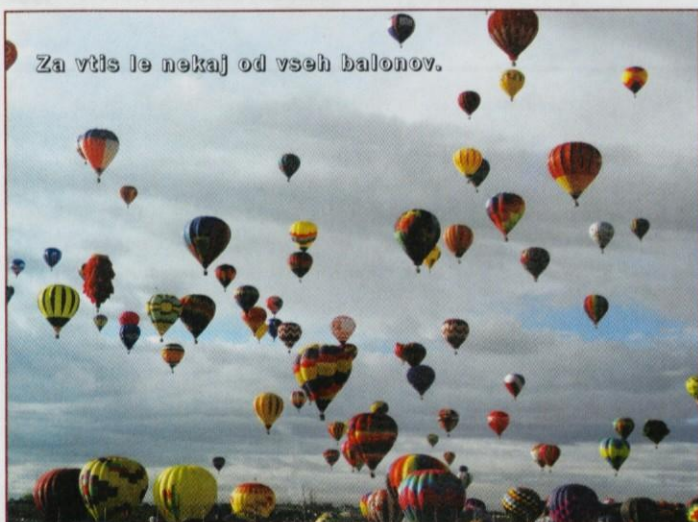
PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

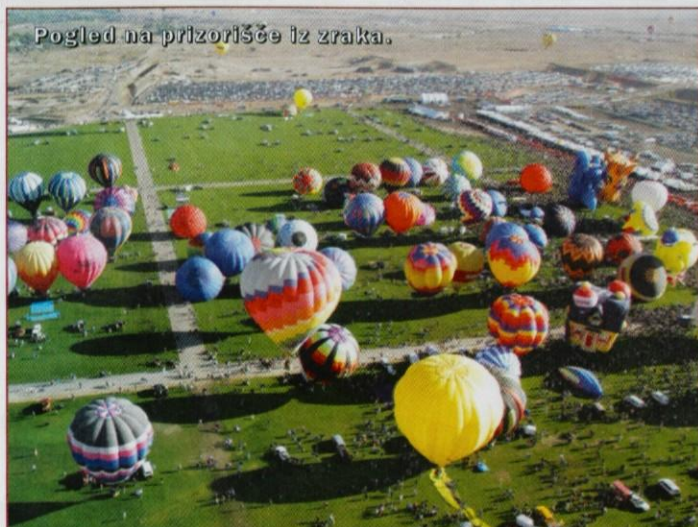
- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
- lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Za vtis le nekaj od vseh balonov.

Pogled na prizorišče iz zraka.

Radko in Tatjana Petrovič s sorodniki iz Amerike.

Prijazno gospo iz Grosupljeja, ki me je skupaj s svojo hčerko odpeljala izpred Leclerca do končne avtobusne postaje na Rudniku, prosim, da se zaradi zamenjave nakupljenega blaga v Leclercu oglasi na telefon: 787 34 51 ali GSM 051 32 52 19.

Pivnica in Pivovarna

Antony

instalacije
d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontina trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalerjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstvenih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priključek; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

VSE ZA PUSTA V BLAGOVNICI GROSUPLJE

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE
s prihodom KURENTOV

21.2.04 ob 10.00 uri
pred Blagovnico GROSUPLJE

obleka kuža Snuppy

3.490,-

obleka piščanček

3.490,-

Vele d.d., Ljubljanska 64, Domžale

Blagovnica Tabor Grosuplje, tel. 01 781 04 02

posezonska
RAZPRODAJA
zimске
športne opreme

od 30. januarja
do 19. februarja 2004

do
30%

UVELJAVLJENO PODJETJE Z DESETIMI TRGOVINAMI

zaposli

PRODAJALKO TEKSTILA v prodajalni GROSUPLJE.

Pisne prošnje z Vašo telefonsko številko pošljite na naslov:

M & MT D.O.O., OTOČEC OB KRKI,
Skalna ulica 23, 8222 OTOČEC OB KRKI.

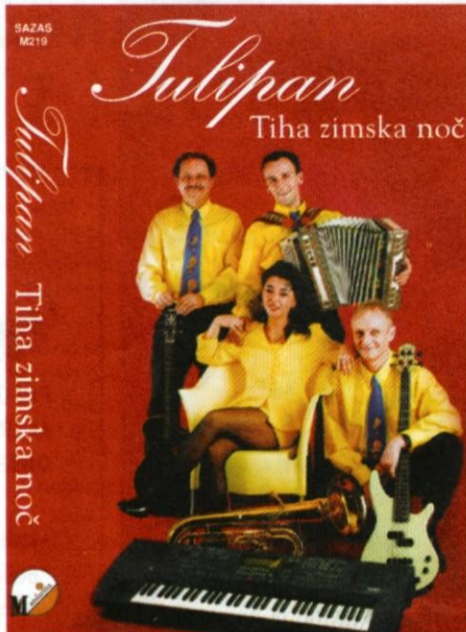
KOZMETIČNI SALON
THALGO CENTER - SPA

*Ne morete
iz svoje
kože?*

*Dovolite,
da vam jo
polepšamo!*

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

Ansambel Tulipan sestavlja fantovski trio s simpatično pevko, ki deluje od leta 2000. Ansambel izvaja tako zabavno kot narodno zabavno glasbo. Vsi člani aktivno igrajo po dva ali tri instrumente in vsi tudi pojejo. Člani izhajajo že iz prej priznanih ansamblov, kot so ansambel Vilija Petriča, kjer je dolga leta prepeval kitarist in pevec JANI MARTINC, ansambla Stoparji, od koder prihaja basist - baritonist in vokalist PAVLE JERŠE, kvinteta Glas Slovenije, pri katerem je nastopal VILI BONČA, ki igra klaviirsko in diatonično harmoniko ter klaviature in skrbi za povezovalne programe. Pevka v ansamblu pa je ALENKA BONČA.

V letu 2001 se je ansambel začel posvečati tudi snemanju lastnega projekta, ki smo ga pravkar zaključili in trenutno izdajamo našo prvo zgoščenko. Posneli smo pet zabavnih in pet narodno zabavnih skladb. Za večino skladb je besedila in melodije napisala pevka Alenka, tako da je projekt v večini izvedel ansambel sam. Sodelujemo pa tudi s priznanimi imeni, kot so Robert Smolnikar, Jože Burnik,

Franc Ankrst, Marjan Pangos in Janez Repnik.

Že leta 2001 smo se prvič udeležili Škofjeloškega festivala narodno zabavnih narečnih viž, v letu 2002 pa smo se začeli pojavljati tudi v televizijskih oddajah in radiu v veliko čast pa si štejemo nastop na Alpskem večeru 2002, ki je ena najbolj odmevnih narodno zabavnih prireditev pri nas.

Pri svojih nastopih smo že sodelovali z priznanim humoristom Kondijem Pižornom, sedaj pa se dogovarjamo za popestritev našega programa tudi z drugimi znanimi humoristi in otroškimi animatorji.

Ansambel Tulipan lahko poiščete tudi na internetu, kjer imamo svoje spletne strani www.ansambel-tulipan.com, gostujemo pa tudi na vseh znanih strežnikih. Vodja in kontaktna oseba v ansamblu pa je Vili Bonča, ki je na kontaktni telefon 041/ 515 - 526 za vse vedno dosegljiv. Naslov ansambla Tulipan pa je Vili Bonča, Rožna 13, 4208 Šenčur.

IZ ZALOŽBE MANDARINA

STEL

STEL d.o.o. Grosuplje, Malo Mlačevo 25,
1290 Grosuplje - SI

Podjetje STEL d.o.o. Grosuplje, ki se ukvarja s strojnimi in elektro instalacijami, je bilo ustanovljeno marca 2003. Čeprav je podjetje mlado, se je že uveljavilo na svojem področju delovanja in z realizacijo ob koncu leta močno presešlo prvotno zastavljene cilje. Prav zaradi tega in zaradi povečanega obsega poslovanja želimo zaposliti nove sodelavce:

2 monterja centralne kurjave

2 monterja vodovodnih instalacij

Če želite delati v podjetju, ki si je tudi v prihodnje zastavilo visoke cilje, pošljite prošnjo na zgoraj navedeni naslov ali pa nas pokličite na:

tel. št.: 01 786 36 72, 01 786 36 75,

faks: 01 786 36 81 ali

e-mail: stel@siol.net

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

pooblaščen zastopnik družbe

**Sklepanje in podaljševanje
naročniških razmerij - AKCIJE**

NOVO!

Sklenitev naročniških razmerij in ponudbo mobilnih telefonov vam nudimo tudi na domu oz. sedežu vašega podjetja

NOVO!

**Gramat
Gril** d.o.o.

Del. čas: pon.-pet. 7-18h, sob. 7-12h

PRODAJNI PROGRAM

keramične ploščice • granitogres
masažne kadi • tuš kabine
sanitarna keramika • kopalniško pohištvo
laminati • talne obloge
gradbeni material in orodja
barve, laki, lepila

SVETOVANJE

NOVO V PONUDBI

- MAVČNE PLOŠČE
- POHIŠTVENO ŽELEZO Z MOŽNOSTJO RAZREZA

**RAZPRŌDAJA KERAMIKE
IZ OPUŠČENIH PROGRAMOV
TUDI DO**

-35%

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

HRANILNICA

LON
d.d., Kranj

OSEBNI RAČUN

(LIMITI, BA/MAESTRO, POS, BANKOMAT, EUMC)

POTROŠNIŠKI KREDITI DO 72 MESECEV

ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA
RENTNO VARČEVANJE ZLATI LON
VARČEVANJE PLUS ZLATA REZERVA

TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA
E LON - ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO
PLAČILA V TUJINO

OBRJNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

pLONk - ŠTUDENSKI IN DIJAŠKI RAČUN

UGODNI MENJALNIŠKI TEČAJI IN PLAČILNI PROMET

ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

POSLOVNA

ENOTA

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon:
01/78 62.925

Faks:
01/78 61.719

